CATEDRALA LINGURILOR

Citește românește!

Susține autorii români prin cumpărarea cărților lor și promovarea acestora în rândul prietenilor tăi!

HORROR # FANTASY # SCIENCE-FICTION # HEROIC-FANTASY # FICTION

Colecția Science-Fiction

9

172

Pompilian Tofilescu
CATEDRALA LINGURILOR

© 2021, Pompilian Tofilescu
© 2021, Editura PAVCON

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TOFILESCU, POMPILIAN
Catedrala lingurilor: povestiri / Pompilian Tofilescu.
- București: Pavcon, 2021
ISBN 978-606-9057-88-9

821.135.1

Comenzi:
Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro
www.pavcon.ro
www.colectiasf.ro

Această lucrare nu poate fi reprodusă, parțial sau integral, fără acordul scris al deținătorului de copyright.

Coperta: **George Ionescu**
Editor: **Constantin Pavel**

ISBN 978-606-9057-88-9

POMPILIAN TOFILESCU

Catedrala lingurilor

POVESTIRI

Editura **PAVCON**
București, România, 2021

Completează-ți ***Colecția Science-Fiction*** cu:

#	1 Extra Terrestrul	#	38 BSA - Aura Luck

Zbor

(In loc de prolog)

(închis într-o coajă de ou)

Doar o coajă de ou mă desparte de infinit.

Sunt comandantul, pilotul, navigatorul, mecanicul, servitorul și târfa acestui nenorocit de vehicul spațial și nu știu cât o să mai stau încremenit în așteptarea aceasta dureroasă, ca o muscă în borcanul cu miere (nu știu ce înseamnă, știu doar că atunci când vrei să scrii despre așteptare sau despre tăcere sau despre pauza dintre două cuvinte, ea este dureroasă și tu o muscă în borcanul cu miere), nu știu nici spre ce ungher al universului am fost scuipat, ce creier debil neted sub chelie mi-a încredințat zborul - misiunea.

(Singur)

Ceea ce nu știa el, idiotul care n-a zburat niciodată, e că fiecare dintre aceia ca tine - băutori de vid, zicea Spinrad - are în el un vis-femeie pe care îl construiește atunci când timpul se condensează și spațiul pe care îl străbate se restrânge, devine mic, mic, mic și se depune pe el ca un jeg, straturi, straturi.

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

(Atunci chemi în minte visul)

Acum sunt un căcat închis fără putință de scăpare în mațul gros al unui individ constipat. Mă mănâncă pielea și mă scarpin, cerul e constipat, dumnezeu e constipat, creierul meu e constipat. Visul nu mai îmi este de ajuns și o chem.

(Ea trebuie să existe)

Dacă există, trebuie să vină! La dracu' cu stelele, ard ele de-a pururi, nu e nevoie de mine. Fruntea înfierbântată, trupu-mi obosit odihnindu-mi în palmele ei am visat-o. Sub voal de mireasă ochii două petece din adâncul pădurii scăldat de rouă rupte am visat-o. Buzele departe arcuind - sfidare a curburii luminii am visat-o.

(Minkowski prostu', cățelușu' nostru!)

Eu am visat-o de atâtea ori în trecut, cu viteza aproape de viteza luminii am visat-o și ea s-a tăvălit cu toți nenoroci ții.

(Doamne, cât o urăsc!)

Uite-o! E prima oară când vine. Goală, nerușinată, curva dracului, știe de ce am chemat-o și-i place să se joace. Pântecul neted deasupra înfumurării șoldurilor, țâțele sfidând gravitația.

($g = 9{,}80665\ m/s^2$)

Ha, ha, pe toți v-am păcălit, cretinilor! Eu și ea zburăm acum amândoi în coaja mea de ou care se întinde spre infinit. Tot trupul ei, carnea, sângele, mucii, un-

tura, se prelinge spre mine și mă cuprinde, doamne cum mă cuprinde, pielea ei se plimbă pe mine, e un pelerin deșertul înflorind drum tăindu-și spre Mecca- orgasm. Și ea, visul-femeia-curva, se transformă în gândaci, mii de gândaci pe trupul meu sunt, o frunză mâncată de mii de gândaci.

(De unde gândaci în gheața neagră a spațiului cosmic?)

Oul ăsta țeapăn, vehiculul meu spațial, se înmoaie și curge peste mine, mă înfășoară în bale de melc, nu mai pot să mă mișc îngălat în gânduri idioate, încremenit și caraghios, amușinat de mii și mii și mii și mii de melcigândaci, melcigândaci, melcigândaci, melcigân- daci.

E timpul să execut misiunea ce creierul acela debil, neted sub chelie,

(creatorul?)

mi-a încredințat-o.

Pojghița care mă separa de infinitul vostru negru și înghețat nu mai există, așteptarea nu mai există, spațiul nu mai există, doar stratul de jeg lipicios ca o pânză de păianjen pe care s-au agățat încremeniți și caraghioși melcigândaci. înainte de a mă prăbuși în gol, kamikaze, fac ultima însemnare și salvez jurnalul de bord:

Catedrala lingurilor

„Iisus, plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan, și a fost dus de Duhul în pustie,

unde a fost ispitit de diavolul timp de patruzeci de zile. N-a mâncat nimic în zilele acelea;
și, după ce au trecut acele zile, a flămânzit."

Luca 4,1-2

Omul stomac

A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi, nu s-ar povesti, pe vremea când se băteau munții cap în cap și se potcoveau purecii cu nouăzeci și nouă de ocă de fier și nouăzeci și nouă de ocă de oțel, săreau până la cer și tot strigau că sunt ușori, în împărăția împăratului Roșu, sau în împărăția împăratului Galben, sau în împărăția împăratului Verde, în împărăția de la apus sau în împărăția de la răsărit, a fost odată un om.

Si acel om obișnuia să se trezească în fiecare dimi- *9* *9*
neață la ora șase, să mănânce două felii de pâine pră-

jită cu unt, să bea o cafea mare, neagră, amară și să plece cu metroul la slujbă.

La ora cinci se întorcea cu metroul de la slujbă, lua o gustare, schimba câteva vorbe cu soția și copiii, ațipea o oră, apoi ieșea în fața blocului. Fuma câteva țigări discutând politică cu vecinii, uneori bea o bere sau două, apoi la opt intra în casă, lua cina cu familia și, într-un târziu, adormea obosit în fața televizorului. Ziua următoare se trezea din nou la ora sase, mânca două felii de pâine prăjită cu unt, bea o cafea mare, neagră, amară și pleca cu metroul la slujbă.

Uneori - si din nefericire din ce în ce mai des în ul- tima vreme - nu se întorcea la cinci. Se întorcea pe seară, abia ținându-se pe picioare, duhnind a băutură și a deznădejde proaspăt reaprinsă. Atunci își bătea nevasta și copiii, se certa cu vecinii, arunca cu farfuriile de mâncare pe jos și, într-un târziu, adormea obosit în fața televizorului. Iar dimineața și-ar fi dorit să nu se mai trezească niciodată, cu o greață imensă sfâșiindu-i stomacul, cu capul greu aplecat în față, ciocane lovindu-1 ritmic în tâmple, pâinea prăjită parcă mestecând piatră și cafeaua otravă. Se repezea la baie și vomita îndelung tot răul zilelor care semănau mult prea mult între ele, își scufunda fața încinsă în apă rece până când nu mai simțea loviturile din tâmple, își curăța gura, termina restul de cafea și pleca cu metroul la slujbă.

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Aceasta se întâmplase să fie una dintre acele dimineți. împinsese cu greu, cu bucățile aproape nemestecate, prima felie de pâine pe gât în jos,

luptând împotriva greței, când simți ceva ca o mână uriașă cu o mulțime de degete noduroase și mari sau o mulțime de mâini uriașe cu o mulțime de degete noduroase și mari umplându-i gura, pătrunzând în gâtlej. Simți cum gâtul se dilată, se sfâșie, devine aproape cât torsul de gros, pentru a face loc mâinilor cu degete noduroase să alunece în jos prin esofag. îi cotrobăiră în cutia toracică, degete invizibile pipăind, căutând curioase, nerăbdătoare, cuprinzând, cântărind, strivind plămânii, inima, cu nodurile noduroase ciocănind pe dinăuntru coastele.

Negăsind acolo ce căutau, supărate strașnic - bineînțeles că deși ar fi vrut, omul nu putea să strige după ajutor, pentru că ceva ca un braț uriaș, musculos, de boxer i se înțepenise invizibil în gura lărgită până la urechi - mâinile acelea se afundară adânc în stomac. Acolo tresăriră de bucurie când, înfiorate de atingere, degetele noduroase mângâiară cu gingășie cele câteva boluri de pâine prăjită cu unt, aproape întregi și îmbibate de salivă, apoi arătătorul - sau arătătoarele - mâinii sau mulțimii de mâini uriașe se înfipseră în orificiul pilor, se încovoiară ca niște cârlige și traseră în sus, întorcându-1 pe dos.

Roșu rozaliu, cu pete alburii și gălbui ici și colo, mustind de sucuri și acizi, lăsând în urmă o dâră lată

10

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

de bale murdare, omul stomac trecu prin ușa apartamentului și, digerând totul în cale, pomi atras ca de o forță inexplicabilă într-o direcție necunoscută.

în școala generală o porecliseră Grasa.

Nu fusese dintotdeauna grasă. Dimpotrivă, la naștere - prematură - fusese cât o ghemotoc. Cu mâini și picioare chircite, ca pe degetul mic de subțiri și un trup cât palma, legat printr-un gât firav de o căpățână enormă, de parcă tot restul corpului ar fi fost atârnat de ea și nu invers, doctorii, părinții, rudele nu-i dăduseră nicio sansă să trăiască. De frică să nu rămână ne- pomenită după nume, chemaseră repede popa să o boteze, într-un lighean cu apă rece, în mijlocul salonului de lăuze.

Apoi urmase tot felul de formule de bebeluș, lapte praf, griș, orez măcinat în mașina de cafea, fiert cu lapte și miere, morcovi și mere rase cu biscuiți. Iar ea supraviețuise, trupul, mâinile, picioarele, gâtul se în- groșaseră, după o vreme puteau susține căpățână.

Crescuse, mai mult în împrejur decât în înălțime, forțată de părinți, cărora nu le trecuse încă sperietura nașterii, să mănânce de două ori mai mult decât ceilalți copii de vârsta ei, îndopată cu vitamine și biluțe

11

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

chihlimbarii de untură de pește, pe care ei îi plăcea să le înțepe cu acul și să le înșire pe ață în coliere, chiar dacă, în timp, lichidul gros, gălbui, se scurgea din bi- luțe, zbârcindu-le.

în școala generală o porecliseră Grasa, iar ea se obișnuise cu asta. Cum se obișnuise să fie

ultima la alergat sau să nu poate face nici măcar o genuflexiune sau o flotare la ora de sport și se obișnuise să fie ținta glumelor, batjocurii și farselor colegilor.

Renunțase și la învățat, singura chestie la care nu renunțase era o pungă movulie de plastic pe care o ținea tot timpul în bancă și din care, din când în când, ori de câte ori era tristă, sau veselă, sau pur și simplu fără motiv, ducea ceva la gură. „Decât stai și rumegi ca o vacă" o certau profesorii și o treceau clasa de milă. Până și colegii se obișnuiseră cu ea așa cum era și, plictisindu-se să-i mai întindă farse la care ea nu reacționa și epuizând glumele, o lăsaseră în pace.

Ajunse și la liceu - repartizată din oficiu unde mai rămăseseră locuri - și trecu prin primii ani tot din mila profesorilor. Aici, colegii o porecliră hipopotamul și după ce curiozitatea inițială pieri, luând cu ea o perioadă mult mai scurtă de glume, batjocuri și farse, o uitară lăbărțată pe două scaune, în ultima bancă. Ca și cum ar fi făcut parte din mobilierul clasei.

Aici, în ultima bancă, ajutată de punga movulie, ea renunță să mai viseze că va fi atinsă vreodată de un

băiat, așa cum pielea ei, în anumite părți ale corpului, din cauza vârstei, începuse să simtă nevoia.

Nu mult după aceea, renunță cu totul la școală. Părinții o internară într-un sanatoriu pentru persoane cu nevoi speciale și uitară de ea. Acolo, renunță la tot ce o definise până atunci, renunță

la identitate, renunță la plăceri, renunță la dorințe, renunță să mai vorbească, renunță să se mai ridice din pat. In timp, corpul i se transformă. Cu mâinile și picioarele atât de groase și afundate în rotunjimea trupului, încât abia se mai deosebeau ca extremități, cu căpățâna odată enormă scufundată în valurile de grăsime crescute în jurul gâtului, devenise o masă amorfă din care se deosebea numai partea dorsală, care îi crescuse enorm, două fese uriașe în jurul unui anus uriaș.

Nu se mai deosebea dacă vreodată fusese femeie sau bărbat, cu greu se putea numi om, devenise omul anus.

Iar într-o dimineață, fără ca nimeni să știe de ce, mânat de o forță necunoscută, după mulți ani în care nu se mai mișcase din pat, omul anus pomi rostogo- lindu-se, ca atras de o forță inexplicabilă, într-o direcție necunoscută.

Omul gură

Mi-e frică să adorm. Și nu pentru că adormit aș sfârși vegheat de un linx și înconjurat de lilieci și buf-

nite. In cazul meu, somnul însusi naște monștri.

Pe J ' , , J

mine însumi. De fapt, nu mă naște, ci mă preschimbă încet într-un monstru. A început acum câteva săptămâni.

Nu știu dacă vouă vi se întâmplă să aveți vise

care se repetă. Visul, în sine, nu este identic, dar subiectul și sentimentul care persistă lung după ce v-ați trezit, care uneori vă urmărește zile întregi, să fie aceleași. A început cu unul din visele acestea. Tema fugii. Alergând mânat de o groază inexplicabilă, pe străzile unui oraș necunoscut sau printr-un lan de porumb, printr-un câmp cu buruieni sălbatice, prin pădure, scenele mereu schimbătoare, fără importanță, parcă urmărit de ceva - cineva - care se apropie din ce în ce mai mult, o prezentă din ce în ce mai amenințătoare, fără ca niciodată să fiu în stare să identific ce este acel ceva - cineva - și de ce mă urmărește, pentru că mă trezesc brusc, gâfâind, nădușit și paralizat de frică. De data aceasta s-a întâmplat. Ceva m-a ajuns din urmă și m-a mușcat de umăr. M-am trezit speriat și, în locul mușcăturii, ieșind din umărul drept, era un bot imens de lup.

Dimineața am sunat la serviciu și le-am spus că sunt bolnav. Da, voi sta câteva zile acasă. Normal, voi aduce adeverință de la doctor. Noroc că locuiesc singur, câteva zile vor fi fost suficiente să găsesc o soluție.

Apoi am visat din nou. De data aceasta tema zborului. M-am trezit cu un cioc încovoiat, ascutit, de vreo câțiva centimetri lungime, în mijlocul cefei.

Apoi am visat-o pe ea sărutându-mă și m-am trezit cu o gură deschizându-se hidoasă pe piept, în dreptul inimii.

Rând pe rând, boturi, guri, ciocuri.

Acum stau pe marginea scaunului așezat paralel cu latura cea mai scurtă a mesei de la bucătărie, sprijinit de masă cu cotul drept, tâmpla în palmă forțân- du-mă să nu dorm. Stau cumva într-un unghi nefiresc, pe jumătatea exterioară a fesei drepte, încercând să feresc botul de câine crescut pe cealaltă fesă. L-aș strivi dacă mi-aș lăsa greutatea corpului pe el. Și m-ar durea. Mi-e frică de durere. Si mi-e foame. De când *9*
stau închis în casă am tot comandat mâncare, le-am cerut curierilor să o lase la ușă, bacșișul în plic în fața ușii, însă pe măsură ce am crescut ciocuri, boturi, guri, pofta de mâncare e din ce în ce mai mare, fiecare gură, cioc, bot trebuie hrănit, de parcă fiecare are propriul corp pe care trebuie să-l hrănească. îmi e continuu foame, însă sper ca aceasta să fie aliatul meu împotriva somnului.

După o vreme, cotul stâng se sprijină și el de marginea mesei, cotul și fesa dreaptă au obosit, capul îmi cade între brațe si adorm. *» t*

Alt vis, altă gură.

Alte câteva zile.

Am comandat mâncare de la diverse magazine și restaurante, ca să nu atrag atenția. După o vreme, banii

15

s-au terminat. Prea multe absente nemotivate, nu n-am reușit să obțin adeverință încă, abia mă pot

ridica din pat, nu n-am nevoie să mă viziteze cineva, are cine să mă îngrijească, înțeleg că fără adeverință nu pot lua concediu medical, înțeleg că voi fi dat afară...

Am terminat toate rezervele din frigider, din congelator, din cabinetele bucătăriei, din debara...

Am terminat și mâncarea pisicii.

Iau pisica în brațe să o mângâi și, fără să-l pot controla, botul de lup de pe umărul drept se repede și o prinde în colții care se strâng, sfărâmându-i oasele. Din două înghițituri, felina dispare.

Nu mai pot controla ciocurile, boturile, gurile, mușcând, crănțănind, ronțăind, hăpăind, cioflăind tot ce pică în dreptul lor. Ceva le cheamă, mă cheamă, deschid ușa garsonierei și o iau la fugă într-o direcție necunoscută, în sfârșit liber, după atâta vreme.

* * *

Acesta este începutul poveștii omului gură, așa cum ar fi povestit-o el însuși, cel care, ca și omul stomac și omul anus, ale căror început de povești tocmai l-am redat mai sus, s-a dovedit de neatins, de neprins, și, mai presus de toate, de nepierit.

16

Sala de mese

Fără să aibă habar de ce, dis-de-dimineață, locuitorii micului oraș C își părăsiră casele înconjurate de flori și verdeață și, grăbindu-se pe străzile drepte, străjuite de tei și castani, se îngrămădiră cu toții pe faleză.

Poate că acesta nu ar fi fost un lucru de mirare în sfârșitul de august când s-au petrecut întâmplările istorisite aici, pentru că zilnic mare parte din ei năvălea pe țărmul fluviului verde și plictisit, scoțându-1 din amorțeală cu costumele de baie si cearceafurile lor I ♦ multicolore, cu bălăceala si chitcăielile lor, cu firul undițelor aruncat degeaba în apă, cu mângâierile nerușinate și declarațiile stupide de dragoste, mereu aceleași, însă mereu ale altor perechi de îndrăgostiți ascunse între sălciile umbroase, cu trunchiuri groase, scurte și deformate de vreme. La fel de verzi și de plictisiți ca și fluviul (și din aceleași motive) erau grănicerii care patrulau din când (prietenoși) în când (absurzi) de-a lungul malului (inutil, de cele mai multe ori) și pe care i-am pomenit aici dintr-un imbold de, hai să-i zicem, generozitate (vă promit că de aici înainte voi încerca să-i țin departe de firul povestirii și numai întâmplări pe de-a-ntregul neprevăzute vor putea face ca ei să apară din nou în aceste rânduri).

Numai că ceea ce se petrecea acum chiar era cu totul altfel.

începând de lângă fluviul cu plaja din nisip argintiu, pătată de pâlcuri verzi de arbuști și terase-baruri suspendate deasupra apei, în care, gălăgioși, își pierdeau nopțile și folosul tinerii din oraș sau cei veniți de aiurea, se întindea un parc uriaș care urca faleza în trepte construite de mâna omului, până sus, unde, înconjurat de verdele copacilor, pe o elipsă întinsă de beton, se afla locul de istorie, mândrie și aducere aminte al orașului. ♦

Aici se adunase populația întregului oraș, cum am zis, fără să știe de ce, dis-de-dimineață.

Locul era mărginit de o bordură de ciment, înaltă cât jumătate de stat de om, cu bănci tot de ciment, pe interior, de jur-împrejur. Iar în țarc se aflau închise coloane și obeliscuri de piatră sau bronz, tunuri ruginite, pe care războaie lungi și păci grăbite le lăsaseră în urmă, statui de domnitori și cărturari găinățate de guguștiuci, și basoreliefuri cu soldați, cam tot ce tăvălugul istoriei folosise de-a lungul secolelor să strivească orășelul de graniță, dându-i acum prilej de umflare până la pleznire a piepților de provinciali.

Veniseră toți dis-de-dimineață, toți cei în putere, în afară de domnul Puiu (despre el vom vorbi însă mai încolo), își părăsiseră lucrul și grijile, odihna și distracțiile, certurile și bucuriile, cu mic cu mare, ținând fiecare în brațe cât putuse aduce din gospodărie: lemne - scânduri, lănțeți, grinzi, stâlpi, surcele -, cărămizi,

țigle, plăci de azbest, fiare vechi, table și sârme ruginite, dar și sticle goale, burdufuri și saltele umplute cu puf sau paie sau lână aspră, pantofi scâlciați, zdrențe, cartoane prăfuite de ouă, roți strâmbe de bicicletă, bucăți de anvelope, cuie îndoite, sacsii, lămpi de televizoare arhaice și toate cele - materiale de construcție sau gunoaie adunate de prin șoproane și magazii. Alții aduseseră sape, topoare, răngi și lame de plug (unelte, de altfel, de neînstrăinat), dar și velințe, macaturi, carpete și covoare, pe umeri sau în lăzi de zestre, ceea ce era mai scump ochiului sau inimii în fiecare casă.

Veniseră toti si aduseseră tot. , »

Și ajungând în locul de istorie, mândrie și aducere aminte, aruncară printre copacii parcului înspre fluviu toate acele obiecte de piatră și bronz care-1 împodobeau. Aruncară domnitorii si soldatii, coloanele, obeliscurile, plăcile sculptate, totul. Iar când locul rămase gol, doar parapetul împrejmuitor și băncile de ciment turnate în el pe interior, se apucară să construiască.

Insă, lucru de asemenea de mirare, porniră în această muncă a lor fără să se împiedice unul de altul și să se calce pe picioare ca o turmă de dobitoace, ci organizati mai abitir decât ar fi reușit în urma unui ordin de I *
sus. Fie că aceeași forță necunoscută care îi mânase de acasă îi ghida acum înspre atingerea unui scop încă necunoscut, fie că se vorbiseră pe drum ce și cum aveau

de făcut, fie pentru că între ei era și primarul, și vicele, și toți ceilalți oficiali ai orașului, și inginerii, și profesorii, și muncitorii, și macaragiii cu macaralele lor, și excavatoriștii cu excavatoarele lor, care părăsiseră primăria, școlile, fabricile, șantierele în construcție si șanțurile în adâncire si munceau acum, cum nu se mai » » » ’
întâmplase vreodată, cot la cot cu toți ceilalți locuitori ai orașului.

Cu sârg și precizie, puseră unul lângă altul și unul sub altul toate obiectele aduse de prin gospodării, le legară între ele, le întăriră, apoi puseră încă mai multe, strat peste strat, până când noaptea se lăsă peste ceea ce fusese locul de istorie, mândrie și aducere aminte al orașului. Dormiră toți pe malul fluviului, pe nisip sau printre copaci sau la poalele construcției începute, iar a doua zi, dis-de-dimineață, fiecare își reluă locul știut, continuând să înalțe strat peste strat.

După șase zile de trudă, sfârșiră prin a ridica ceva ca o baracă uriașă, mai mare decât orice clădire din oraș, atât de mare că poate numai în capitală se mai văzuse alta, încorporând și burdufurile de pernă, și pantofii stâlciți, și cuiele îndoite, într-o clădire care aducea vag cu o biserică, fără cruce și fără clopotniță, fără icoane și fără Dumnezeu. Iar înăuntru construiră un loc de altar ridicat câteva trepte deasupra podelei - gol, deocamdată - și, ca în catedralele catolice, amvonul, încastrat în peretele din stânga intrării, cu o

scăriță de marmură în spirală, pe care să se urce un predicator al religiei neinventate încă.

Iar în a șaptea zi, veniră cu toții și împodobiră pereții interiori ai construcției cu străchini de pământ, șervete brodate și tacâmuri cioplite din lemn, așa cum de veacuri strămoșii lor se obișnuiseră să așeze pe pereții casei inima rotundă a lutului, alături de inima inului, a vărului plop, fag sau salcâm și inima lor. Iar între acestea lipiră afișe din care lubenițe borțoase tăiate în două zâmbeau știrb din dinții de semințe ne- *9* * *9*
gricioase, iar mere, pere și gutui ca de ceară străluceau ațâțate de falusurile înghesuite și galbene ale mănunchiurilor de banane. Pozele tuturor mâncărilor din lume fuseseră decupate din reviste și lipite pe ziduri. Ici și colo se găseau reclame la țigări, parfumuri, poze cu motociclete și mașini de lux, culturiști și femei dezbrăcate. Multe femei dezbrăcate.

Apoi, tot în a șaptea zi, ticsiră catedrala cu mese și scaune aduse de prin restaurante, baruri și cantine, cu farfurii, oale, tăvi, linguri, furculițe, cuțite, aduseră copiii, bătrânii, bolnavii, gravidele, pe toți cei care nu putuseră să participe la ridicarea construcției și se în- cuiară înăuntru pentru douăzeci de zile și douăzeci de nopți, așezați la mese, așteptând.

Așteptară degeaba, nu toți, unii muriră așteptând, de foame ori de sete, pruncii muriră de secarea izvorului sânului mamei, unii bătrâni muriră de bătrânețe

și bolnavii de boală. După douăzeci de zile și douăzeci de nopți deschiseră iar ușile, dar nu să iasă, le deschiseră să facă loc înăuntru omului gură, omului stomac si omului anus. Si odată cu ei intră si domnul Puiu; el era din oraș - ceilalți trei apăruseră de aiurea - și singurul în putere, un fel de a spune, care nu pusese nici măcar o agrafă în zidurile construcției, iar cele douăzeci de zile și douăzeci de nopți de așteptare hălăduise singur sau aproape singur - poliția, armata, grănicerii (pe care întâmplări pe de-a-ntregul neprevăzute i-au făcut să apară din nou în cuprinsul acestei povești), comisia guvernamentală de cercetare a cazului, omul gură, omul stomac, omul anus - prin orașul gol (sau aproape gol, vezi paranteza orizontală anterioară).

Intrară aceștia patru, iar cei dinăuntru îl urcară pe domnul Puiu în amvon, încuiară ușile și porniră din nou să aștepte, de această dată nu mult și nu degeaba.

Fulgușor

Mulți ani au trecut între întâmplările aproape de necrezut povestite aici și momentul așternerii lor pe hârtie. Atât de mulți, încât adesea m-am întrebat dacă ele s-au petrecut aievea sau doar au fost visate de mine, dacă nu cumva, străduindu-mă să mi le amintesc din relatările altora - am vizitat orașul nu la multă vreme »

după aceea, era încă aproape pustiu - am sfârșit prin a mi le imagina. Și tot adesea m-am întrebat dacă ar trebui să închin un capitol aparte locuitorilor orașului C, aceia care, fără să aibă habar de ce, într-o zi oarecare, dis-de-dimineață, și-au părăsit casele înconjurate de flori și verdeață și, grăbindu-se pe străzile drepte străjuite de tei și castani, s-au îngrămădit cu toții pe faleză.

Ce îi caracteriza pe locuitorii orașului C? Griji mărunte, dorințe mărunte, bucurii mărunte, ambiții mă- runte. Dar și pe alți oameni mărunți mulți scriitori i-au băgat în seamă, i-au ridicat din necunoscut, le-au creat destine și ne-au făcut pe noi, cititorii, să suferim sau să ne bucurăm odată cu ei și să-i ținem minte (scriitorul este, într-adevăr, ochiul straniu prin care lumea privește uimită în ea însăși!). Ce anume i-ar recomanda pe acești oameni necunoscuți să merite timpul meu și al vostru, să apropii de ei oglinda magică și să le proiectez umbrele tremurânde, amplificate de apropiere, în fața voastră? Ce altceva, dacă nu dorința de a sluji adevărul în povestea asta a mea.

Până la urmă, în capitolul acesta, al cincilea al istorisirii, plănuindu-1, hotărându-mă să-l așez în desfășurarea textului, avusesem în intenție să îl numesc *Mesenii* și să găsesc o cale de a vă descrie toate cele câteva mii de suflete care se închiseseră în catedrală si se așezaseră 1 J
la mesele rânduite în șiruri lungi, ca la nuntă, așteptând.

23

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Intenție lăudabilă din partea mea, dar pe care

am găsit-o imposibil de realizat.

M-am gândit apoi să caut o cale de compromis între intenția inițială și dorința de a nu vă dezamăgi. Să rezum întreaga populație a orașului la câteva persoane, să îi descriu pe acei puțini pe care îi cunoscusem fie înainte, în viața de zi cu zi, departe de, fie în cele câteva călătorii în locul acesta de pe malul bătrânului fluviu. Să îi descriu „într-o zugrăvire figurativă și artistică", să îi transform în „tipuri", iar domniile voastre, cunoscându-i astfel, cunoscând poate și orașul în care s-au petrecut toate acestea (întâmplările fiind într-atât de extraordinare încât e imposibil ca eu să fi fost primul și singurul care le descrie) veți înțelege, îmi veți suplini efortul și-i veți da dreptate involuntar lui Roland Barthes.

Până la urmă, am realizat că și asta este o exagerare. E nespus de greu să nești din cuvinte atâția oameni, uneori având la dispoziție cuprinsul unei cărți întregi, darămite în câteva rânduri mai degrabă purtând povara de a fi hazlii și plăcute cititorului, decât martore adevărate ale vieții și gândurilor acelor oameni.

Așa că nu mi-a rămas decât să vă povestesc despre Fulgușor. Așa îi rămăsese porecla. Scund și slab, cu părul lung și fața plină de coșuri, intrase într-o zi în băruletul unde ne făceam veacul, din coltul căminului Politehnicii, iar Nicolae (unul dintre prietenii de atunci

care ar merita poate propria sa poveste, dar despre care promit că nu voi mai pomeni aici) se uitase la el serios morgă și îl întrebase, urmat de

hohotele noastre nebune de râs, „Ce vânt te aduce pe aici?".

Era student la unul dintre profilurile Politehnicii, cu vreun an sau doi mai tânăr decât noi și mai mereu singur, atunci când nu ni se alătura să-și bea împreună cu noi mințile. De loc din C, se aciuiase pe lângă grupul nostru de prieteni, însă stătea în gazdă într-unul dintre blocurile vecine, nu ca noi, ceilalți, la cămin, îmbrăcat mai mereu în aceiași blugi ponosiți și tricouri decolorate, mai mereu cu ochii sclipind de foame, rămăsese de mic fără unul dintre părinți și pentru că nu învățase să trăiască între oameni, sfârșise prin a se feri mai tot timpul de ei. Din cauza asta, puținii bani pe care îi primea de acasă îi cheltuia pe camera în care trăia singur.

Nu-i prea plăcea să vorbească despre el - nu prea vorbea, în general - și am fost cu toții de-a dreptul șocați când am aflat că Fulgușor era și un fel de scriitor în devenire. Frecventa un cenaclu literar, avea deja câteva proze publicate prin reviste și visa cu ochii deschiși la momentul în care cărțile lui îi vor fi făcut » >
un nume printre semenii care îl tratau acum cu atâta indiferentă.

*

în vara când s-au petrecut întâmplările acestei povesti, chiar înainte de sfârșitul anului universitar, se

întâlnise cu doi dintre puținii prieteni pe care îi avea, de la cenaclul literar. Ca de obicei, împărtășiră idei, discutară fiecare ce mai citise, ce mai scrisese si făcură planuri. La un moment

dat, unul dintre ei propuse un nou proiect literar. Cum ar fi să scrie împreună o carte, fiecare câte un capitol, nu neapărat legate între ele, fiecare inspirat de unul dintre cei trei „F" care au bântuit de milenii sufletul și mintea și chinuit trupul oamenilor: frigul, foamea, frica? Ideea îi încântă pe toți trei, își alese fiecare câte un „F". Fulgușor își alese foamea, se gândi că nu i-ar fi fost greu să scrie despre foame, o cunoștea atât de bine, și își promiseră să se întâlnească din nou în toamnă, fiecare cu capitolul său.

Două săptămâni mai târziu se întoarse în C, acasă, în vacanță și se apucă de scris. La început mai greu, scrise câteva pagini, apoi le rupse și le mototoli, apoi scrise din nou si iar le mototoli. Asa trecu mai mult > *
de jumătate din vară. Realiza că, la fel ca în toate celelalte în viață, îi era mult mai ușor să trăiască foamea, decât s-o descrie. Apoi ideea veni în sfârșit și așternu prima frază: „Fără să aibă habar de ce, dis-de-dimi- neață, locuitorii micului oraș C își părăsiră casele înconjurate de flori și verdeață și, grăbindu-se pe străzile drepte străjuite de tei și castani, se îngrămădiră cu toții pe faleză". Apoi cuvintele prinseră a curge încontinuu, venind parcă de undeva din afara lui, prin mintea, brațul și degetele lui, pe hârtia albă. Scrise zi

și noapte, mâncând pe apucate și dormind pe apucate, umplând cu un scris lăbărțat, urât, pagină după pagină. Până într-o dimineață când, oprindu-se din scris, adună toate foile si, fără să realizeze cât de devreme era, ieși cu ele afară. Vara era pe sfârșite și deși dimineața nu oferea

încă răcoarea ascuțită și aspră a toamnei, ci una dulce și plăcută, simți un fior de frig care îi făcu pielea de găină și îi ridică părul de pe brațe. Strânse hârtiile la piept, în palmele-i încrucișate.

Cu toate că soarele abia răsărise, străzile orașului erau pline de oameni, ținând fiecare în brațe cât putuse lua din gospodărie: lemne - scânduri, lănțeți, grinzi, stâlpi, surcele -, cărămizi, țigle, plăci de azbest, fiare vechi, table și sârme ruginite, dar și sticle goale, burdufuri și saltele umplute cu paie sau fulgi, pantofi scâlciați, zdrențe, cartoane prăfuite de ouă, roți strâmbe de bicicletă, bucăți de anvelope, cuie îndoite, sacsii, lămpi de televizoare arhaice și toate cele - materiale de construcție sau gunoaie adunate de prin șoproane și magazii. Alții aveau sape, topoare, răngi și lame de plug, dar și velințe, macaturi, carpete și covoare, pe umeri sau în lăzi de zestre, tot ceea ce era mai scump ochiului sau inimii în fiecare casă. Și toți se îndreptau către aceeași direcție. Li se alătură si, în scurtă vreme, orașul nu era mare, cu greu putea fi numit oraș, ajunse în parcul de pe malul fluviului, în vârful falezei, pe ovalul întins de beton unde se aflau coloane si obelis- »

27

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

curi de piatră sau bronz, tunuri ruginite pe care războaie lungi și păci grăbite le lăsaseră în urmă, statui găinățate de guguștiuci sau basoreliefuri cu soldați, domnitori si cărturari - locul de istorie, mândrie si aducere aminte al orașului.

Lăsă teancul subțire de foi jos, într-o margine a ovalului, cea dinspre răsărit, între o roată de mașină si un maldăr de toluri colorate si se

alătură celorlalți, trăgând să rupă tunurile ruginite, basoreliefurile și statuile de pe socluri și să le arunce la vale spre fluviu.

La un moment dat, simți că cineva îl apucă de spatele tricoului ud de transpirație și îl trage cu putere înapoi, aproape doborându-1. Se smuci să se elibereze și se întoarse urlând, înfierbântat, gata să sară la bătaie, „Ce vrei, bă, ce vrei, ce vrei?!"...

Se opri pentru o secundă, uimit, agresorul era Puiu, cu ochii plini de lacrimi și fața desfigurată de durere, bolborosind ceva greu de înțeles în hărmălaia care îi înconjura. „Nu e bine, nu e bine", i se păru lui Ful- gușor că aude.

în trecut, felul umil și respectuos în care i se adresa, așa cum Puiu se purta cu toată lumea, îl făcuse să se simtă bine și, rupând din puținul pe care cel mai adesea nu-1 avea, îi dădea, ori de câte ori îl întâlnea pe stradă, fie câte o țigară, fie ceva mărunțiș, fie câte o pâine pe care Fulgușor o cumpăra de la magazinul din colt. »

28

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

„Ce vrei, bă, ce vrei, ce vrei?" îi mai strigă de câteva ori, împingându-1 cu podul palmelor în piept. Puiu făcu câțiva pași înapoi, părând că-și pierde echilibrul, apoi se redresă și se lăsă în genunchi, târându-se către Fulgușor, implorându-1, pe el și pe toți ceilalți din jur să se oprească. Apoi cineva, cu un lănțeț cu care, folo- sindu-1 ca pârghie, tocmai încerca să rupă unul dintre domnitori sau cărturari de pe soclu, se întoarse și îl lovi cu sete pe nebunul orașului peste tâmpla dreaptă. Nu-1 doborî pe de-a-ntregul, însă lovitura îl clătină pe Puiu, care își aplecă înainte capul din care sângele tâsni șiroaie. * > >

„Ce vrei, bă, ce vrei, ce vrei?" zbieră din nou Fulgușor, lovind cât putu de tare cu piciorul fața plecată a nebunului, apoi cu pumnii ceafa și spatele, când acesta căzu în patru labe.

Târându-se pe genunchi și podurile palmelor, Puiu scăpă de loviturile lui Fulgușor și se agăță de picioarele altora, ca să le spună, plângând, o poveste despre sufletul strămoșilor ascuns în statui și implorându-i să se oprească. Continuă să fie bătut - cu palmele, cu pumnii, cu araci, drugi de fier, lanțuri și ciocane, cu tot ceea ce semenii lui se înghesuiseră să care spre locul construcției - și jucat în picioare, însă, poate pentru că era sărac cu duhul și iubit de Dumnezeu, reuși în cele din urmă să iasă dintre ei și să fugă departe.

29

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Iar când locul de istorie, mândrie si aducere aminte rămase gol, doar parapetul împrejmuitor cu băncile de ciment turnate pe interior, toți cei rămași se apucară să construiască, cu sârg și precizie, strat peste strat, o clădire cum nu se mai văzuse vreodată în orașul C, având în temelia zidului dinspre răsărit, între o roată de mașină și un maldăr de țoluri colorate, un teanc subțire de foi mâzgălite cu cerneală de pix albastră, uitat acolo de Fulgușor, cel care acum se simțea, înconjurat de atâta lume, după multă vreme, în sfârșit, fericit.

Domnul Puiu

Pe domnul Puiu îl cunoscusem cu vreo câteva veri înaintea evenimentelor povestite aici, într-una din escapadele noastre în orașul de pe malul fluviului, unde doar pentru cei ce îl locuiesc permanent nu se întâmplă nimic, dar unde, venit dintr-un oraș mai mare, reședință de județ, dacă știi cum, te poți distra excelent. Am spus „escapadele noastre" pentru că nu venisem singur, ci împreună cu un grup de prieteni, grup de bărbați tineri care, ca într-un ritual arhaic, ne săvârșeam inițierea în labirintul societății moderne.

Ne scuipam împreună pe visuri, jucând în picioare tristețea, bucuria, dorințele și dezamăgirile. Ne pre-

găteam să devenim sătui, rutinați, atoateștiutori, adulți.

Băusem toată noaptea, se luminase de ziuă, era aproape șase dimineața și cârciumile se închiseseră. Am plecat cu Vasile să - cui pe cui se scoate - căutăm o bere. N-are rost să vă spun cine e Vasile, poate ar merita să îl transform în personaj literar, dar locul lui ar fi cu adevărat în altă poveste. Primul om pe care l-am întâlnit la ora aceea pe străzi a fost domnul Puiu - Puiu se recomandase, dar noi îi acordasem din prima respectul de care n-avusese niciodată parte - cel sărac cu duhul și iubit de Dumnezeu.

Cunoștea tot orașul și întreg orașul îl cunoștea

pe el, nebunul său. Saluta politicos pe toți cei întâlniți în cale, iar oamenii îi răspundeau la salut, doar unii, alții se răsteau la el să-1 gonească sau întorceau, pur și simplu, capul. Iar cei care îi răspundeau o făceau repezit, din milă ori pentru că le oferea prilejul să se simtă superiori, fără să realizeze niciunul dintre ei că ar fi trebuit să se oprească din goană, să-i spele și să-i sărute picioarele; prea erau bătuți de griji și fugăriți de neîn- destulare.

Așa l-am cunoscut și noi, „Dimineață bună s-aveți, oriîncotro v-ați îndrepta!" ne-a zis, iar noi i-am răspuns că habar nu avem încotro, știam doar că ne e sete și că bucuroși am fi împărțit o bere cu el, dacă ne ajuta să găsim locul unde să ne potolim setea.

Domnul Puiu ne-a fost în acea dimineață, grijulie și voioasă călăuză și gazdă. Ne-a condus în piața veche, târgul de haine, vechituri și mărunțișuri, acolo unde se strângeau bișnițarii (urât cuvântul acesta), sărăntocii, fraierii și pierde vară, singurul loc din oraș unde găseai bere de cumpărat și de băut - șezând cu dosul pe una din mesele de beton ale pieței - la șase dimineața. »

Am băut împreună până aproape de miezul zilei, noi - eu și Vasile - eram prietenii lui, ne recomanda în gura mare oricui se oprea să-l asculte, rostind în gura mare numele reședinței de județ de unde veni- serăm. Ceilalți ne priveau uimiți, se vedea că nu suntem de-ai locului, aveam plete și bărbi, eram tineri, frumoși și deștepți (ei, lasă!) și beam cu domnul Puiu, ce dracu' mai era si asta, mintea lor nu izbutea să înte- leagă.

Am stat la povești până aproape de miezul zilei, sufletul orașului grăia parcă prin vorbele lui și din păcate multe dintre acele povești mi s-au pierdut din memorie. Ne spusese că are treizeci și cinci de ani - eu, ca să-1 complimentez, îi dădusem treizeci - și că avusese o fetiță care i-a murit la cincisprezece ani sau poate că-i murise cu cincisprezece ani în urmă. Aritmetica anilor nu prea ieșea, era el prea nebun ori eu prea beat ca să pot înțelege, dar nu asta conta, important era că fata lui, cea mai frumoasă din lume, lu-

mina ochilor lui, îi luase, plecând prea devreme, și de-a binelea, mințile și motivul de a trăi. Apoi domnul Puiu cel sărac cu duhul ne spusese, iar pe noi ne încântase la culme, „Dac-aș muri eu s-ar acri băutura. De-aia mă ține Dumnezeu pe pământ!". Iar apoi, după o vreme, contrazicându-se parcă, însă cuvântul paradox era lipsit de importanță și sens în cazul domnului Puiu, scoțând din buzunar trei cuie ruginite: „Uite, am trei! Dacă mai găsesc unul, ăla mi-e coșciugul!".

Acesta este domnul Puiu asa cum l-am cunoscut eu.

Despre domnul Puiu cel din timpul construirii catedralei și a celorlalte evenimente povestite aici, așa cum am aflat mai târziu că s-au petrecut lucrurile, vă voi zice câteva cuvinte în continuare. De fapt, e greșit a spune domnul Puiu de dinainte și domnul Puiu de după, el a fost mereu același, însă aceeași forță de neînțeles care ridicase tot orașul și îl împinsese să ridice acea construcție nemaivăzută în locul de istorie, mân- drie și aducere aminte de pe malul fluviului, îl afectase și pe el. Poate că nu forța în sine îl afectase, ci efectele ei, neobișnuitul întâmplărilor, nebunia oamenilor între care el păruse singurul normal, goliciunea de mai târziu a orașului.

în dimineața acelei zile privise curgerea locuitorilor spre faleză; și deși erau mulți și toți aveau aceeași direcție, nu mai era acea zbatere obișnuită aparent fără sens care făcea ca, privit de sus (și prin ochii și

mintea sa), orașul să se asemene cu un mușuroi de furnici, și deși nimeni, dar absolut nimeni, nu-i mai răspunse la salut, nu se miră și nu încercă să-și explice. Își urmă drumul, plimbarea fără țintă, într-un continuu extaz cauzat de frumusețea, pe care numai el o percepea, a sfârșitului de august. Și numai atunci realiză că terasele în care aduna de pe mese paharele și sticlele golite, ca să primească, la rândul lui, o sticlă de băutură ieftină, deveniseră pustii de-a binelea și că în magazinele unde căra saci și lăzi de marfă ca să-și câștige pâinea de fiecare zi nu intra nimeni, doar atunci îl ajunse uimirea și se hotărî să-i urmeze pe ceilalți înspre locul de istorie, mândrie și aducere aminte care veghea de pe înălțimea falezei fluviul cel verde și plictisit.

Aici văzu cu spaimă coloanele, obeliscurile, tunurile, statuile - soldații, cărturarii, domnitorii - aruncate în vale, printre copacii parcului, spre apă.

Plânse și se zbătu, se târî în genunchi printre picioarele oamenilor și îi imploră să se oprească; cineva îi spusese, când era copil (când domnul Puiu era doar Puiu, o mogâldeață cu haine ponosite și mintea plecată cu sorcova) că sufletul strămoșilor ședea, veghin- du-ne de acolo, în piatra și bronzul acela, iar coloanele nu sunt coloane, ci duhuri întemnițate în stâlpi de foc înghețat și că nu e bine să li se întâmple ceva. Niciodată nu întrebase de ce nu e bine, ce întrebare ar fi

fost aia, nu e bine nu se comentează niciodată, e

ca o sentință întemeiată pe sute de ani de experiență, înțelepciune și credință.

Numai că despre ceea ce se petrecea acum în locul de istorie, mândrie si aducere aminte al orașului C, numai domnul Puiu își aduse aminte că nu e bine. Se târî în genunchi printre ei, spunându-le plângând povestea asta de demult și încercând să-i oprească. De aceea fu bătut - cu palmele, cu pumnii, cu araci, drugi de fier, lanțuri si ciocane, cu tot ceea ce semenii lui se înghesuiau să care spre locul construcției - și jucat în picioare. însă pentru că era sărac cu duhul și iubit de Dumnezeu, reuși în cele din urmă să scape dintre ei și fugi speriat, ascunzându-se într-una din barăcile părăsite de pe marginea căii ferate, nu departe de bătrâna, gară a orașului, care îi ținea loc de casă.

Câteva zile nu ieși de acolo. Apoi, mânat de foame, porni iarăși la întâmplare prin orașul pustiu și după o vreme înțelese că își poate lua singur de-ale gurii de pe rafturile alimentarelor, nu mai trebuia să muncească sau să cerșească, nu era nimeni care să-1 înjure și să-l amenințe cu bătaia. Se plimbă din magazin în magazin, mâncă și bău pe săturate, așa cum n-o făcuse niciodată în viata lui, schimbă în fiecare zi un rând de haine noi și dormi pe unde îl ajunse oboseala.

După alte câteva zile, își luă inima în dinți și se aventură către locul de unde abia scăpase cu viață. Și în

35

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

locul voievozilor și cărturarilor din piatră și bronz găsi catedrala de linguri, burdufuri de pernă,

pantofi scâlciati, si cuie îndoite si nici urmă din semenii săi. îi încercă ușile mari, ornate și le găsi încuiate. își făcu culcuș în pridvorul clădirii, unde în cele câteva zile care urmară obișnui să doarmă seara după ce în timpul zilei își continuă plimbările fără țintă prin orașul pustiu. Fu oprit de câteva ori și interogat de patrulele poliției și armatei, de comisia care venise să ancheteze cazul, până când aceștia se obișnuiră cu el și îl lăsară în pace.

Apoi începu să-l apese singurătatea. Deoarece sufletul orașului vorbea prin el, el trebuia să vorbească înapoi oamenilor orașului. începu să-l chinuie și gândul că mâncase și băuse fără plată, fără sudoare, fără batjocură. îngerul, care nu îi mai vorbise de mulți, foarte mulți ani, din timpul când fetița îi căzuse bolnavă și murise, îi apăru din nou ca să-1 certe și să-l amenințe cu pedeapsa veșnică.

Se ghemui în culcușul din pridvorul catedralei și nu mai vru cu niciun chip să plece de acolo, înfome- tându-se, până când ușile ornate se deschiseră, lăsând să intre omul gură, omul stomac și omul anus. îi urmă înăuntru, văzu cu bucurie că toti locuitorii orașului, pe care îi crezuse dispăruți pentru totdeauna, erau acolo, iar aceștia îl luară pe brațele lor și îl urcară în amvon, apoi ferecară ușile din nou pe dinăuntru și,

pentru o vreme, nimic nu se mai știu despre domnul Puiu.

încheiere

Apariția de nicăieri în localitatea părăsită de suflete a acelor ființe fabuloase pe care le-am denumit, în urma descrierii celor ce le văzuseră traversând orașul (militarii, polițiștii, jandarmii) și în ciuda neasemănării lor vădite cu ființa umană, omul gură, omul stomac și omul anus se adăugase misterului autoizolării populației în construcția denumită mai târziu catedrala lingurilor și determinaseră agenții secreți aflați la fața locului să vorbească și să raporteze pe linie ierarhică despre arme biologice secrete, despre soldați mutanți și despre posibilitatea unui război parapsihologic lansat de vecinii de dincolo de fluviu, în acel orășel de graniță, martor de-a lungul istoriei a începerii atâtor altor războaie.

După șocul inițial și după confuzia generată de un număr mult prea mare de ordine contradictorii venite prin diverse canale și de la diferite nivele, organele de ordine încercară mai întâi să le prindă, apoi să le lichideze pe cele trei creaturi. Numai că ele rezistaseră și supraviețuiseră, aparent fără efort și aparent fără să realizeze ce se întâmplă, rând pe rând, gazelor, cartu-

șelor cu tranchilizante, plaselor, cuștilor de fier, până și cimentului turnat direct peste ele din elicopter, gloanțelor, proiectilelor și aruncătoarelor de flăcări. Pentru că, în cele din urmă, armata și celelalte trupe se dezlănțuire trăgând la întâmplare, chiar și din tancuri și transportoare blindate, înspre oriunde li se năzărea că s-au ițit cele trei arătări. Iar omul gură, omul stomac și omul anus supraviețuire asaltului, poate protejate de forțe de înțeles, poate din cauza incompetenței proverbiale a forțelor de ordine, lăsând în urmă o fâșie de clădiri (case, magazine, blocuri, instituții) făcute una cu pământul, martoră a înaintării lor către catedrala lingurilor. Acolo, distrugerea se opri, toți primiseră ordin să protejeze clădirea în care se presupunea că se aflau închiși locuitorii orașului.

Dimineața în care se împliniră douăzeci de zile și douăzeci nopți de când aceștia se ferecaseră pe dinăuntru coincise cu momentul în care omul gură, omul stomac și omul anus ajunseră în pridvorul catedralei, iar ușile acesteia se deschiseră, lăsând să intre pe cei trei, urmați de domnul Puiu, care fu luat pe brațe și urcat în amvon. Apoi ușile se închiseră din nou, de această dată nu pentru mult timp și nu degeaba.

Se întâmplă, în sfârșit, într-o dimineață răcoroasă de început de octombrie, când, la patruzeci de zile și patruzeci de nopți de când locuitorii micului oraș C se îndreptaseră cu toții către faleza fluviului bătrân și

plictisit, ușile catedralei lingurilor se deschiseră din nou, lăsând să iasă omul gură, omul stomac și omul anus.

Aceasta luă prin surprindere organele de ordine, care nu avură timp să reacționeze și doar asistară uimite cum omul gură, omul stomac și omul anus se rostogolesc spre fluviu, scufundându-se în apele lui, apoi apar din nou la suprafață, la câteva sute de metri în aval, pierzându-se după o vreme în zare, plutind către o altă poveste.

Jandarmii se năpustiră înăuntrul catedralei, ca să constate numai că miile de locuitori ai orașului dispăruseră și ei fără urmă. Rămăseseră martore doar mese și scaune rupte, podele și ziduri împroșcate cu sânge, excremente și dâre galben alburii de acizi.

Si domnul Puiu. J

De la domnul Puiu, organele de ordine nu putură să afle nimic, pentru că îl găsiră cu limba tăiată, ochii scoși și timpanele sparte. Nu aflară nici măcar dacă cineva sau ceva îl mutilase sau dacă el însusi îsi smul- »)
sese ochii cu lingura și-și înfipsese furculițe în urechi, ca să nu vadă și să nu audă grozăviile la care fusese martor.

Foarte posibil că tot singur își tăiase și limba, cu cuțitul, pentru că, nu-i așa, nimic nu mai era pentru el de vorbit, de când sufletul orașului dispăruse odată cu locuitorii lui.

* * *

Și încă ceva ce, oarecum, de jenă, am încercat să uit și care ar merita, poate, să fie spus.

Atunci când am vizitat orașul, așa cum am pomenit mai devreme, aproape pustiu, nu la multă vreme după întâmplările povestite aici, am intrat și în catedrala lingurilor.

Clădirea era înconjurată de o bandă galbenă pe care scria, din loc în loc: „POLIȚIA, NU TRECEȚI". Banda era ruptă în dreptul intrării, organele de ordine își terminaseră ancheta și părăsiseră orașul. înăuntru, totul fusese lăsat ca în ziua în care ușile catedralei se deschiseseră si lăsaseră să iasă si să se facă nevăzuti, sub ochii uimiți ai polițiștilor, jandarmilor, militarilor, pe omul gură, omul stomac și omul anus. Doar că pe-tele și dârele de sânge, excremente și acizi gastrici de pe podele și pereți erau acum uscate, iar mirosul de nesuportat pe care anchetatorii îl raportaseră imediat ce pătrunseseră în catedrală se dusese, fiind înlocuit de o aromă subtilă, aproape imperceptibilă, de smirnă. Iar în lumina scăzută, filtrată prin geamurile acoperite cu ziare și cu hârtie maronie de ambalaj, am văzut, pe podiumul care ținea loc de altar, o siluetă prosternată - am aflat mai târziu - domnul Puiu. Iar printre scaunele și mesele sfărâmate, ici și colo, alte siluete îngenuncheate, bărbați și femei, cu ochii închiși, cu gurile închise, nemișcați, nemișcate.

40

Atât de mare mi-a fost surpriza, încât am dat ușor, călcând de-a-ndărătelea, înapoi către intrare - pașii mei de până atunci păruseră lovituri de ciocan în liniștea solemnă a catedralei - si, fără să întreb, fără să cer- cetez, fără să găsesc timp pentru a înțelege, am rupt-o la fugă - acesta fiind motivul jenei pomenite mai sus - imediat ce am ajuns afară.

Am încercat mai târziu să-mi explic ce văzusem. Dacă nu mi s-ar fi spus că domnul Puiu devenise orb și surd și mut, aș fi jurat că asistasem la un ritual, cu el însuși un fel de apostol al unei religii care acum era pregătită să se nască. Astfel, însă, singura explicație cu care rațiunea mi-a îngăduit să rămân este că bărbații aceia si femeile acelea nu erau altceva decât rude si ***i*** **»**
prieteni ai locuitorilor orașului sau chiar străini aflați în trecere, strânși acolo ca să-i plângă în tăcere pe cei sacrificați între zidurile strâmbe ale catedralei lingurilor.

41

Domnul A

Pentru tine

Talentul este cuvântul lui Dumnezeu în oameni. Vorbe mari. Poate prea mari. Poate deja spuse de altcineva, cândva. Dacă ți se pare că-s prea mari, atunci oprește-te aici. Eu voi continua, însă, pentru că nu mi-e teamă si rușine de nimeni, ci doar de nemărturisirea adevărului. Dumnezeu face daruri. Uneori, unui singur om totul. Alteori se joacă cu cel dăruit - ori cu El însusi - luându-i - luându-si - în schimb. Alteori e un bătrân mizantrop și zgârcit și nu dăruiește nimic.

Dar iată care este povestea mea.

Până la unsprezece ani am fost un copil nici mai frumos, nici mai urât decât ceilalți, nici mai rău si nici mai cuminte, iubit de familie și bucurându-se, inconștient, de viață. Apoi, creșterea fizică mi-a fost oprită ca unui copac tânăr căruia cineva îi retează vârful, după care, an după an, ramurile firave care încearcă să crească din trunchiul ciuntit, fiind obligate să trăiască și să dea roade.

42

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Iar acum, la aproape douăzeci de ani de atunci, aș putea spune că natura a cărei lipsă de simț estetic este evidentă - oricât s-ar amăgi unii, crezând că dimpotrivă - se străduise să suplinească întrucâtva stagnarea mea în înălțime cu îngroșarea părții superioare a corpului, cu mărirea hidoasă a capului și cu îngrămădirea restului de materie ce ar fi contribuit la dezvoltarea mea normală, în spinarea mea, întru nefericita naștere și creștere a unui gheb imens. înfățișarea lui Socrate, grecul pe care apăsarea papucului nevestei îl făcea să-și piardă timpul în

piața publică, unde debita ore întregi tot felul de prostioare unei mulțimi statornice de gură cască, înfățișarea celebră a acestui antic celebru fiind o mică glumă a zeilor pe lângă aceea cu care mă hărăziseră pe mine: un pitic gros și gheboșat, cu membrele strâmbe, capul mare și fața slută - asta sunt!

Trecusem prin viață țintă a glumelor de tot felul și, neputându-mă împotrivi, îmi acceptasem soarta și ju- casem cu brio rolul de măscărici al tuturor grupurilor sociale în care intrasem. Batjocura colegilor și camarazilor (prieteni nu avusesem cu adevărat vreodată), a profesorilor, a cunoscuților și necunoscuților, a femeilor mă însoțise mereu, absolvisem o facultate economică și îngropam în coloane de cifre vise, dorințe, iubiri, bucurii, amintiri, eșecuri.

Si când terminasem de înmormântat, jelit si pomenit toate acestea si nu mai rămasese nimic de înmor- 1

mântat, jelit și pomenit, când din mine făcusem un cimitir, iar movilele se neteziseră și crucile se risipiseră, se terminaseră și ploile și vânturile și zăpezile, rămăsese doar cerul senin și însorit deasupra țărânei cenușii, mă apucasem de scris.

Ce alte condiții aș mai fi vrut? Eram un contabil urât și singuratic, pierdut între coloane de registre într-unul dintre birourile unei instituții uriașe. Nu mai puteam urca în ierarhia socială, nu mă mai așteptam să mă iubească cineva. Si oare câți alti mari scriitori nu fuse- *9* » I seră altceva decât mărunți funcționari în viața de zi cu zi? Oare Kafka nu scrisese *Procesul* după ore lungi și apăsătoare petrecute la și pe colțul unui

birou de grefier, inspirând aerul zgrunțuros al cabinetelor tribunalelor austro-ungare? Adică de ce el da și eu nu?

Reușisem. Revistele literare, editurile mă luaseră în brațe, mă ridicau în slăvi, publicau tot ce le trimiteam - proză, poezie, eseu - se mândreau să aibă numele meu pe coperți, mediile literare fuseseră răscolite, pe buzele tuturor se afla *Domnul A,* cel care în cărțile publicate vorbise despre bine, frumusețe, adevăr, fericire și o făcuse convingător și veridic. Domnul A - așa semnasem tot ce scrisesem - reusise. Nimeni nu știa însă »

cine este Domnul A, el nu apăruse niciunde în came și oase, corespondența o primeam la o căsuță poștală închiriată prin intermediari, contractele le încheiam printr-o firmă de impresariat care se obligase să păs-

treze secretul asupra persoanei mele, onorariile îmi intrau direct în contul din bancă. Căci ar fi fost o blasfemie să alătur numele meu cel adevărat si înfățișarea 1 > >

mea cu paginile ivite din căpățâna mea monstruoasă. Și mi-ar fi împiedicat, poate, ascensiunea.

Astfel, misterul îmi sporise popularitatea, iar orice comparație, orice încercare de a ghici, nu rezistase operei. Nimănui nu spusesem, nici membrilor protipendadei literare care conferențiau despre Domnul A, încercând să-și sporească faima prin asocierea cu el (uneori, distrându-mă în sinea mea, asistam la aceste conferințe, luând loc pe ultimul rând de scaune),

nici beților cărora le dădeam de băut prin cârciumi obscure de cartier, în momentele de tristete sau atunci când simțeam nevoia de companie (uneori se întâmpla să beau cu tineri boemi, săraci și mirați când aflau că auzisem de Domnul A, că îi citisem cărțile si i le co- mentam cu atâta detaliu) și nici prostituatelor pe care trebuia să le plătesc triplu ca să-mi satisfacă nevoile. Nici măcar acelora care, uneori, mă acceptau în patul lor gratuit, de milă, nu le spuneam decât bancul acela vechi, fetița privind un bărbat dezbrăcat, mami, eu de ce nu am d-aia, dacă o să fii cuminte, o să ai una când vei fi mai mare; și dacă nu o să fii cuminte, o să ai mai multe, ha, ha, râdeau, își dădeau capul pe spate, ară- tându-și dinții strălucitori, cu care apoi mușcau vârful urechilor mele clăpăuge. Nici aici Freud nu voise să

mă lase în pace, urâțenia de ursuleț de pluș cu care adormeau în brațe la trei-patru ani, ha, ha, râdeau și îmi mușcau sfârcul urechii de urâțenie de ursuleț de pluș.

Așteptam momentul răzbunării. Voiam să mă răzbun pe societate, pe toți cei care timp de douăzeci de ani își bătuseră joc de mine, pe trecătorii care zâmbiseră la vederea mea, pe toți cei care mă priviseră dezgustați sau mă priviseră cu milă. Și pe Dumnezeu voiam să mă răzbun, cel care mă modelase astfel, voiam să îi arăt că este un creator mai slab, mai puțin inspirat decât mine. Și poate că îi arătasem deja prin ceea ce scrisesem, numai că voiam să afle si ceilalți si să-l identifice pe Domnul A cu ghebul din spinarea mea, cu fața mea slută, cu urechile mele clăpăuge, cu statura mea de pitic, cu capul meu monstruos de mare.

Iar prilejul, în cele din urmă, venise. Decernarea premiului *Literaturia.* Celui mai bun, o dată la zece ani. însemna gloria - antumă și postumă - însemna recunoaștere și bogăție. Revistele și societățile literare, editurile, criticii, Academia, toate aveau un singur candidat: Domnul A. Toți așteptau cu nerăbdare. Se lansase zvonul, lansasem zvonul că Domnul A își va dezvălui, în sfârsit, identitatea.

Manifestările al căror punct culminant era decernarea premiului *Literaturia* țineau câteva săptămâni, organizate în bunul și nobilul spirit al tumirurilor me-

dievale. Numai că în arenă nu se încrucișau spade, ci idei, nu se înfruntau sulițe, ci pene de scris, nu se ciocneau scuturi, ci profunzimi ale gândirii. O mulțime de societăți mai mici își decernau și ele premiile în aceste zile, se organizau concursuri de poezie și proză, de la tribune conferențiarii împroșcau mulțimea cu cuvinte scânteietoare, etalând superbe construcții ale artei retoricii. Și toate aceste concursuri erau patronate, la fel ca în Evul Mediu, de cele mai frumoase și mai spirituale femei ale zilei. Iar dintre ele, cea mai frumoasă, cea care urma să decemeze marele premiu, fusese numită *Regina Literaturia.*

Am participat la aceste manifestări ascuns în mulțimea ce inunda sălile, un strop schilod de apă sărată din marea ce tălăzuiește la picioarele farului, așteptân- du-i lumina. Am asistat la anunțarea acelor zeci de premii mărunte ce i se ofereau - în lipsă - domnului A, am rânjit la nerăbdarea vecinilor mei de turmă, spectatorii, la nerăbdarea literaturnicilor care îmi așteptau apariția, am rânjit la tot, la toți, am rânjit până și la domnul A, care nu voia să apară.

în tot acest timp, am privit-o pe *Regina Literaturia.* Era *ea-aceea-pe-care-o-visasem-întotdeauna,* m-am îndrăgostit de ea privind-o de la distanță, am sorbit-o și am mângâiat-o cu uitătura vânătorului care-și urmărește prada, eram sigur că va fi a mea, cu aceea a misticului căruia i se revelează dumnezeirea, fusese mereu atât de departe.

47

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

A venit ziua. Pentru mine, Dumnezeu nu mai

era decât un biet mucos, lumea un pumn de furnici, le citeam pe față nesiguranța și vocea le-a tremurat când au anunțat premiul, va apărea oare Domnul A? Nu, nu aveam cum să-i dezamăgesc, să le înșel speranța.

Și Domnul A a apărut: înalt și cu tors de atlet, învești mântat într-un costum negru, frumos precum Apollo, cu ochii scânteietori și pletele revărsate pe umeri, cu alura unui geniu romantic, eleganța unui aristocrat și carisma unui profet al vremurilor moderne. A strâns mâna membrilor juriului, a primit premiul și sărutul de felicitare de la ea, *Regina Literaturia,* s-a înclinat ușor către publicul în delir și am leșinat.

Când mi-am revenit, uriașa arenă fusese părăsită de spectatori și actori, rămăsesem singur între șirurile lungi de scaune goale. Domnul A, alter ego-ul meu, numele cu care semnasem toate acele creații ce uimiseră, emoționaseră și bucuraseră lumea se materializase. El primise premiul, nu eu. Până seara am cercetat, am încercat să aflu cine era impostorul care se încununase cu laurii care mi s-ar fi cuvenit. Nimeni nu-l cunoștea, apăruse de nicăieri. Intr-un târziu, mi-am adus aminte. El nu avea de altundeva să apară decât din mintea mea: era cel care mă visasem multă vreme, de la unsprezece ani încoace și apoi mă forțasem (și reușisem) să-l uit, după ce mă apucasem de scris. Răzbunarea atât de mult dorită îmi fusese refuzată. Fu-

sesem umilit, Dumnezeu se arătase mai tare decât mine, îmi simțeam inima - sufletul - rupte în două,

dar nu aveam să renunț.

J

Domnul A era un ticălos mizerabil sub coaja aceea de frumusețe trupească. Știam ce va face, doar eu îl imaginasem. Nu mi-a fost greu să îl găsesc, la un restaurant, servind cina împreună cu *ea.* Apoi a condus-o la hotel. Și ea, femeia de care mă îndrăgostisem, ce mi s-ar fi cuvenit mie, a fost a lui. Sunt sigur de asta, ce altceva să fi făcut în cele câteva ore cât a stat în camera ei, cât l-am așteptat, suferind, în dosul ușii. îl cunoșteam prea bine, nu era el omul care să fi recitat trei ore poezii unei femei.

Când a ieșit din hotel, nu i-am lăsat timp nici să mă vadă. Cubul de bazalt smuls din pavajul uneia dintre aleile ce înconjurau hotelul i-a străpuns tâmpla. Oasele i-au cedat cu un trosnet ușor, ca o coajă de ou, Domnul A a căzut, gura nu i s-a deschis ca să țipe, nici ochii să se mire, m-am întrebat dacă simte durerea, dacă știe ce i se întâmplă și de ce i se întâmplă. Oare cât de mult putea Dumnezeu batjocori un om?

Cu ochii ieșiți din orbitele chipului meu slut, părul înfoiat în jurul capului meu monstruos de mare, ghebul din spinarea corpului meu pitic înălțându-se hidos, aplecat deasupra trupului prăvălit al Domnului A, cu mâinile mele caraghioase și strâmbe, i-am terciuit creierii din care nu ieșise niciodată vreun rând și fruntea

de fals geniu romantic, i-am storcit buzele cu care o sărutase, i-am sfărâmat pieptul ce se aplecase pentru a primi omagiul, i-am pisat mâinile care primiseră premiul, care pângăriseră atingând fiecare arcuire, fiecare ungher al trupului ei.

Când furia mi s-a potolit, n-am mai recunoscut nimic din cel care mă visasem cândva; am aruncat cubul însângerat și am fugit.

De atunci, nu am mai putut scrie niciodată.

își petrecuse după-amiaza făcând ceea ce se simțise dator să facă în orășelul înființat cu aproape două sute de ani în urmă, de o mână de imigranți luterani din Bavaria și devenit, între timp, hârtie de muște pentru turiști, ceea ce mii și mii înaintea lui și alte mii după el făcuseră și vor mai face. Intrase în toate magazinele de suveniruri înșirate de-a lungul aleilor întortocheate care alcătuiau centrul vechi, probase pălăriile și măștile cu motive gotice, se hlizise la inscripțiile de pe tricourile totdeauna prea scumpe și sfârșise prin a cumpăra câte un nimic de la fiecare dintre ele, obligat de privirile lungi și încărcate de reproș ale vânzătoarelor și vânzătorilor, patroanelor și patronilor de magazine. Cumpărase un set de pahare de la magazinul de vinuri, ca să obțină o degustare gratuită, se lăsase fermecat de decorațiile magazinului numit „Pădurea Fermecată", mâncase vată de zahăr și măr copt îmbrăcat în ciocolată, petrecuse minute în șir nemișcat în fața ceasurilor cu cuc, făcuse excursia obligatorie cu vapora-

ului și, înainte de se pierde pentru restul serii într-una din berăriile de pe strada principală, se hotărî să intre pentru ultima oară într-un magazin de suveniruri, cel aflat la capătul podului de lemn construit deasupra râului ce separa orașul în două.

— Bună seara, îi zâmbi fetei din spatele casei de marcat.

Ea îi zâmbi înapoi. Un pic plinuță, avea ochii albaștri și părea foarte tânără, abia dacă terminase liceul.

Admiră obiectele artizanale din piele, cuțitele de vânătoare cu mânere încrustate, rastelurile cu vederi, evită elegant vitrina cu bijuterii și rafturile cu poșetele, se prefăcu pentru o clipă interesat de fularele și puloverele tricotate și sfârși prin a se îndrepta spre colțul magazinului care ascundea rafturile cu solduri.

Și acolo, sub raftul cel mai de jos, o văzu: capul, torsul și o mână încovoiată la spate. Se aplecă și o mângâie ușor pe obraz. Era rece. Și nu avea cum să nu se îndrăgostească de ea, așa cum stătea, cu ochii mari ațintiți în gol, dezmembrată și tristă, pe carpetă. Asta fusese primul gând. Al doilea, că nenorociți! se folosiseră de ea și acum plă- nuiau să o arunce că pe o măsea stricată. Era toamnă, sfârsit de sezon, cine știe de când fusese uitată acolo.

— Aveți nevoie să vă ajut cu ceva? îi strigă fata cu ochi albaștri, făcându-1 să sară cât colo.

în săritură, își lovi creștetul capului de marginea raftului, aproape doborând mărfurile cu preț redus aruncate grămadă pe el.

— îmi pare rău, n-am vrut să vă sperii, îi zise fata. Dar, stiti, închidem în cinci minute.

— Nu, nu-i nimic, îi răspunse el, frecându-și creștetul cu podul palmei, oricum plecam.

Ieși.

Se întunecase devreme din cauza unui strat cenușiu, jos, de nori, care se adăugaseră orei de sfârșit de septembrie. Se felicită în gând că parcase mașina nu departe de magazin. Iar peste drum era berăria care aducea ca atmosferă si decor, la o scară mult mai mică însă, cu Hofbrauhaus am Platzl, pe care o vizitase cu vreo câțiva ani înainte, în Miinchen. Decât o bere, gândi, ridicând ochii spre cer. Era foarte posibil să îl prindă ploaia pe drum.

își comandă un Paulaner ediție specială de Oktoberfest, uitându-se, evident insistent, în decolteul adânc al chelneriței. Aceasta păru că nu se supără, îi aduse berea destul de repede, luând în considerare numărul de clienti aflati la ora aceea în berărie si îi zâmbi corn- » » »
plice, zâmbet și decolteu verificate de atâtea ori să funcționeze împreună ca hârtie de muște pentru bacșișuri grase. își întinse picioarele obosite de atâta umblat și începu să consume cu înghițituri voit mici berea rece.

Ochii mari, cenușii, ațintiți în gol ai manechinului dezmembrat din magazinul de suveniruri nu-i dădeau pace. Păreau atât de reali încât, în cele câteva mi-

nute pe care le petrecuse îngenuncheat în fața lui - în fața ei, era evident că manechinul era, dacă se poate spune așa, o femelă - se așteptase ca ei să clipească în orice moment.

Termină berea, plăti lăsând un bacșiș substanțial chelneritei, decolteul si zâmbetul îsi făcuseră din nou efectul, și traversă iarăși strada către magazinul de suveniruri. în ziua următoare deschidea la 11:00. Privi din nou spre cer, era sigur că are să plouă, era mai bine să nu conducă noaptea pe ploaie, mai ales după atâta oboseală adunată în timpul zilei și amplificată acum de bere, are să sune a doua zi dimineață la serviciu și are să anunțe că îsi ia o zi liberă. » ♦

Pomi agale către motelul din centrul orașului, aflat la mai puțin de o sută de metri de berărie, era aproape gol duminică seara, sfârșit de weekend, luă o cameră la întâmplare - cea mai ieftină - și dormi neîntors până dimineață.

La 11:15 intră în magazinul de suveniruri. în spatele casei de marcat nu mai era fata cu ochi albaștri, ci o doamnă în vârstă, spre cincizeci de ani, poate chiar proprietara magazinului. Răsuflă ușurat, avea un sentiment vag de vinovăție și, deși nimeni nu i-ar fi cerut socoteală, s-ar fi simtit dator, fără să știe cum si de ce, să explice de ce s-a întors în cazul în care ar fi fost recunoscut.

Dădu bună dimineața, făcu o remarcă complet banală la adresa vremii încă deosebit de frumoasă pen-

tru jumătatea lui septembrie și alese drumul cel mai lung către raftul de solduri. Ea era acolo, pe carpetă, nemișcată, cu ochii mari ațintiți în gol, așteptându-1.

Răscoli printre obiectele la preț redus aruncate de-a valma pe rafturi, prefăcându-se că nu dă atenție manechine!. întoarse capul, măsurând cu privirea interiorul, era singurul client, femeia mai în vârstă, posibila proprietară, era întoarsă cu spatele, aranjând cărți poștale pe un rastel, în colțul opus al magazinului. Și lăsă să cadă cheia de la mașină pe carpetă, chiar în fața manechinului. Se aplecă și, ascuns de celelalte rafturi, îi atinse din nou fața. își plimbă degetul arătător, într-o mișcare circulară înceată, peste dungile subțiri vopsite cu o culoare bronz întunecat pe creasta arcadelor, închipuind sprâncenele, apoi în jurul orbitei, spre tâmple, pe vârful pomeților, poposi pentru câteva secunde în adâncitura dintre colțul ochiului și rădăcina nasului și termină mișcarea la punctul de mijloc dintre sprâncene.

Un biet manechin de plastic, dezmembrat.

își recuperă cheile, se ridică și se îndreptă spre casa de marcat, apucând la întâmplare un obiect de pe rafturi. Un magnet de frigider cu o imagine reproducând stilizat podul de lemn peste râul care împărțea orașul și, trecând pe sub el, vaporașele pentru turiști. Se afla pentru a doua oară în magazin și parcă se simțea obligat să se justifice cumpărând ceva. Nu apucă să facă

cei câțiva pași, că simți o pereche de ochi ațintindu-1 în ceafă. Se întoarse brusc. Nu era nimeni în spatele lui, nimeni altcineva în tot magazinul în afara lui și a doamnei în vârstă (proprietara magazinului?). Ochii mari, cenușii, nemișcați ai manechinului ațintea în altă direcție. Doar o părere. Alți câțiva pași și același sentiment că cineva îl urmărește cu privirea. De data aceasta nu se mai opri. Scoase telefonul și, ațintind peste umăr camera din față, dădu drumul înregistrării video.

Ajunse la casă, opri camera telefonului, îl puse înapoi în buzunarul stâng, din față, al pantalonului, plăti suvenirul și merse direct la mașină.

Pomi motorul, băgă în marșarier și în timp ce dădea încet cu spatele pentru a ieși din locul de parcare, cu un gest reflex își duse mâna stângă către buzunar, să scoată telefonul și să-1 arunce pe scaunul din dreapta. Nu termină gestul. Opri mașina, aduse mâna cu telefonul în dreptul ochilor și rulă clipul de câteva secunde pe care îl înregistrase în magazin. Deși nu foarte clară din cauza mișcării în sus și în jos, cauzată de pașii săi, imaginea părea că arată cum pupilele manechinului se mișcă în direcția lui, urmărindu-1 parcă cu privirea. Șocat, rulă clipul din nou, și din nou, și din nou, de câteva zeci de ori, fără să se poată hotărî dacă ceea ce i se păruse că vede este real sau dacă imaginația îi juca feste, făcând să i se năzărească ceea ce și-ar fi dorit doar să fie adevărat, până când un claxon puternic îl făcu să tresară.

Realiză că oprise mașina ieșită pe jumătate, perpendicular pe alee, blocând-o. Ridică mâna, în semn de scuză, către șoferul care îl claxonase. Intră din nou în locul de parcare, opri motorul și se întoarse la magazinul de suveniruri.

— Mă scuzați, îi zise femeii, cred că am pierdut ceva acolo, indicând cu degetul colțul unde se aflau rafturile cu solduri.

— Sigur, nu-i nimic, răspunse ea. Să știți că n-a mai intrat nimeni după dumneavoastră. Ce-ați pierdut? Să vă ajut să căutați?

— O cheie. Mi-a ieșit de la breloc când mi-au căzut, mai devreme. Dar mulțumesc, nu-i nevoie! Mă descurc singur. Apropo, este al dumneavoastră magazinul?

— Da, al meu. (Prin urmare, era proprietara.)

Apoi, încercând parcă să se justifice, femeia continuă:

— Știți, în perioada asta vânzările scad destul se mult, așa că n-are rost să plătesc o vânzătoare. Seara vine o nepoată să mă ajute. (Așadar, fata cu obraji ro- tunjori și ochi albaștri…)

— Da, știu cum e, zise el din politețe, deși habar nu avea ce însemna administrarea unui magazin de suveniruri.

Se îndreptă către rafturile cu solduri și se așeză pe vine, în fața manechinului. Ascuns de celelalte rafturi, își înclină capul într-o parte, astfel încât să-și intersec-

teze privirea cu direcția ochilor manechinului și rămase așa, nemișcat, ochi în ochi, câteva zeci de

secunde. Apoi începu să-și miște capul foarte încet, cu mișcări aproape imperceptibile, la stânga și la dreapta, în sus și în jos, străduindu-se să mențină contactul. Fără succes, din păcate. Privirea ațintită în gol a manechinului rămase nemișcată. Clipul video, neclar, nu conținea nimic. I se năzărise.

Dădu să se ridice.

„Mă cheamă Mira!"

— Ce zici? aproape urlă de uimire.

Vocea fusese foarte clară, era o voce feminină, cu timbru plăcut, însă fără o intonație aparte, cuvintele se înșiruiseră reci, ca un enunț.

— N-am zis nimic, domnule, îi răspunse proprietara, din spatele casei se marcat. Aveți nevoie de ajutor? îl întrebă din nou, apropiindu-se de locul în care se afla.

— Nu, n-am, pleacă, lasă-mă în pace! se răsti la ea, apoi, realizând că se comportă grosolan: Vă rog să mă iertați, sunt cam supărat...

— Vă înțeleg că sunteți supărat, poate era o cheie importantă. Ați găsit-o, sunteți sigur că n-aveți nevoie de ajutor? îl întrebă din nou, văzându-1 aplecat, aproape în patru labe, pe carpetă.

— Era o cheie importantă, răspunse mecanic. Poate mi-a căzut în mașină, adăugă, ridicându-se.

Apoi, dintr-odată:

58

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

— Asta cât costă?

„Asta" era manechinul dezmembrat.

— Oh, nu este de vânzare...

— Vă rog, doamnă, vă plătesc cât cereți.

— Nu se poate, domnule, nu înțelegeți că nu este de vânzare?...

Apoi, parcă simțindu-se datoare cu o explicație:

— Asta și cu aia de acolo, se întoarse arătând cu mâna un alt manechin care se afla în vitrină și pe care el nu-1 remarcase, le am de când am deschis magazinul, acum optsprezece ani. Le-am găsit într-o piață de vechituri. Nu știu cât de vechi sunt, însă oricât am căutat, n-am mai găsit niciunele la fel. îmi poartă noroc. Nu le-aș da pentru nimic în lume.

Se opri câteva momente, parcă gândindu-se la ceva:

— Poate doar când o să închid magazinul...

— Nicio problemă, doamnă, mă scuzați pentru deranj și pentru că am fost nepoliticos.

— Se înțelege, zise ea, era o cheie importantă.

Se îndreptă către ieșire, mai avea doar câțiva pași până acolo, când auzi din nou.

„Mă chemă Mira!"

De data aceasta, judecând după lipsa de reacție a proprietarei magazinului, care îl însoțise către ieșire, înțelese că vocea sunase numai în mintea lui. însă, de data asta, reuși să suprime orice reacție, ieși și rămase vreme de un minut în fata vitrinei, holbându-se la manechinul de după geam.

Era identic (identică?) cu Mira, torsul îmbrăcat însă într-o cămașă albă, sub o bluză albastră care aducea cu partea de sus al unui dirndl tradițional, o perucă de prost gust, cu codițe blonde, aduse în față, și aceiași ochi ficși, ațintiți către un punct nedefinit aflat pe unul dintre acoperișurile de peste stradă. Numai că privirea era lipsită de orice expresie, nu simți nimic din ceea ce îl atrăsese, inexplicabil, către Mira.

Se îndepărtă câțiva pași de magazin și, nemaipu- tându-se controla, se prăbuși, cuprins de un atac de panică, pe una din băncile ce aliniau trotuarul. N-avea niciun motiv să creadă că înnebunise dintr-odată, ducea ceea ce normele sociale ar numi o viață liniștită J » și echilibrată, privirea care îl ațintise în ceafă și vocea care îi sunase în minte trebuiau să fie adevărate. Stătu acolo până își reglă respirația și bătăile inimii, din fericire, șirul de bănci - în alte zile plin cu vizitatori gălăgioși - era gol. Se ridică și se plimbă câteva ore, fără țintă, prin oraș, fără să dea atenție capcanelor pentru turiști pe care le luase la rând cu o zi înainte sau oamenilor cu care se intersecta rar, doar el și cu gândurile lui, cu adierea caldă încă a începutului de toamnă și cu frunzele încă verzi ale arțarilor.

In cele din urmă, se decise să mai stea câteva zile în oraș. Se întoarse la motel, ceru aceeași cameră, cea mai ieftină, până la sfârșitul săptămânii, nu, nu era o problemă dacă era nevoit s-o părăsească mai devreme,

să-i anunțe cu o zi înainte, și în cameră compuse

un e-mail către șeful lui. Din păcate, își terminase zilele de concediu, dar o urgență de familie îl forța să plece undeva departe, nu știa exact când se întoarce, dar se va strădui să o facă, evident, cât se poate de repede. Răspunsul veni aproape imediat, să nu-și facă griji, familia este mai importantă decât orice, speranța că totul o să fie bine, dacă e vorba de numai câteva zile, le va recupera în viitor, dar să anunțe imediat dacă lucrurile se schimbă.

Răsuflă ușurat și ieși să-și cumpere câteva perechi de schimburi - tricouri, lenjerie intimă, șosete - și obiecte de igienă personală - dimineața luase de la recepție un aparat de ras și o periuță de dinți de unică folosință, plus un tubuleț minuscul de pastă; ceea ce începuse ca o excursie de o zi, se transformase într-o ședere de mai lungă durată.

Cu o oră înaintea închiderii, se înființă din nou la magazinul de suveniruri.

Fata cu ochi albaștri, frumoși, era acolo. îl recunoscu:

— Bine ați venit înapoi, domnule...

— Paul. Zi-mi doar Paul, domnule mă face să mă simt bătrân, zâmbi el.

— Angie, răspunse ea.

— îmi pare bine, Angie! Apoi: *nu putem spune că n-am încercat...*

61

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Ea zâmbi înapoi cu o ușoară roșeață în obraji, semn că știa cântecul acela vechi.

— M-am hotărât să mai stau câteva zile, toamna e atât de frumoasă aici, se simți el dator

cu o explicație. Și dacă tot stau, toți prietenii și colegii or să mă întrebe ce le-am adus, așa că vreau să petrec ceva timp la rafturile cu solduri, poate găsesc ceva pentru fiecare.

Stupidă nevoia asta de a se justifica încontinuu.

Se așează direct pe carpetă, în fața manechinului.

„îmi pare bine, Mira, eu sunt Paul", zise, jumătate în gând, jumătate mormăind cuvintele. „Sunt Paul!" repetă el, puțin dezamăgit, cumva se așteptase ca Mira să-i răspundă imediat. „Te-am auzit ieri, iartă-mă că mi-a luat atât de mult să mă întorc. Știi, oamenii din jurul meu or să spună că sunt nebun, când vor afla că vorbesc cu tine. Ei cred că tu ești o rămășiță a unui ma- » » »
nechin neînsuflețit din plastic. Ei nu știu că tu ești Mira".

Așteptă minute în șir așezat pe podea. Mira nu-i răspunse, irișii cenușii fixați în gol, răceala plasticului îl făcură să se întrebe din nou dacă ceea ce auzise (i se păruse că aude?) cu o zi înainte, nu fusese decât un truc pe care propria imaginație i-1 oferise?

Se ridică și începu să cotrobăie printre rafturi.

— Ești OK, Paul? îi strigă Angie. Vin să te ajut?

— Nu-i nevoie, aproape am terminat, mulțumesc, îi răspunse el, poate că aș putea s-o invit la bar după ce închide, gândi, poate că o s-o aduc în camera mea,

la motel, după acea, și instantaneu îi păru rău că gândise asta, fata avea aproape jumătate din vârsta lui.

„Mi-e frig", aceeași voce feminină, cu timbru plăcut, fără o intonație aparte, cuvintele înșiruindu-se reci, ca un enunț.

Se uită în jos, capul și torsul deformat cu detalii anatomice stilizate, amândouă goale, și un sentiment inexplicabil de jenă îl cuprinse. Apucă la întâmplare un tricou bărbătesc de mărime foarte mare aflat la solduri și, folosindu-1 ca pe pătură, cu capul întors, dar trăgând cu coada ochiului, ca un adolescent, către Mira, îi acoperi torsul.

„E mai bine așa?" o întrebă.

Răspunsul nu fu cel așteptat:

„Știu că ești Paul!". Apoi: „Paul zi-mi doar Paul, domnule mă face să mă simt bătrân îmi pare bine Angie nu putem spune că n-am încercat ești OK Paul", repetarea mecanică, fără intonație a cuvintelor sună ironic și îl făcu pe Paul să se întrebe dacă nu cumva conținea și o urmă de gelozie.

„lartă-mă!" zise el din nou „convenienţe sociale, nimic altceva...", dar dacă Mira putea să-i citească gândurile la fel de bine cum îi citea cuvintele?

Mai zăbovi câteva minute și înțelegând că Mira nu avea să continue conversația, apucă la întâmplare câteva obiecte de pe rafturi și se îndreptă spre casa de marcat, nu înainte de a-i zice:

„O să vin din nou mâine, îți promit".

La casă se feri de orice conversație cu Angie, în ciuda încercărilor și zâmbetului ei.

Se opri să-și ia ceva de mâncare de la un fast-food și, ajuns la motel, îi trimise un nou mesaj șefului său, cu cererea de a lua un concediu fără plată pe durată nedeterminată, din cauza problemelor familiale care îl forțau să mai rămână în locul acela îndepărtat.

A doua zi dimineață se prezentă din nou la magazinul de suveniruri. Aceeași explicație către doamna Schmidt (așa i se prezentase proprietara): m-am hotărât să mai stau câteva zile, toamna e atât de frumoasă aici și dacă tot stau, toți prietenii și colegii or să mă întrebe ce le-am adus, așa că vreau să petrec ceva timp la rafturile cu solduri, poate găsesc ceva pentru fiecare.

O găsi din nou goală, Angie crezuse probabil că tricoul căzuse din greșeală, îl împăturise și îl pusese înapoi pe raft. O acoperi din nou, de data aceasta fără să-și ferească privirea, sentimentul de jenă care îl cuprinsese când se uitase la Mira cu altă înțelegere, nu ca la un manechin neînsuflețit, începuse să se risipească.

„Mă bucur că ai venit. Aș fi fost foarte dezamăgită dacă nu ți-ai fi ținut promisiunea. Atât de dezamăgită că nu știu dacă aș mai fi avut curajul să mai vorbesc vreodată cu cineva din lumea voastră."

„De ce eu, de ce tocmai eu?" o întrebă Paul.

„Pentru că ești bun".

Pentru că ești prost, sună asta în mintea lui și se în- tristă imediat, cumva povestea vieții sale, iubitele din tinerețe, soția de care se despărțise de ceva vreme, toate sfârșind prin a profita de bunătatea lui.

Smulse tricoul cu câteva numere mai mari pe care îl așezase pe torsul Mirei, s-o pedepsească, să-i expună goliciunea, s-o expună ochilor hulpavi ai tuturor bărbaților care ar fi intrat în magazinul de suveniruri, se ridică și se îndreptă hotărât spre casa de marcat, în ciuda chemărilor ei, „Paul, ce s-a întâmplat? Paul! Paul...".

Pentru un prieten care face culturism, zise el doamnei Schmidt, când aceasta se holbă la tricoul cu câteva numere mai mari, din nou nevoia stupidă de a se explica.

Târziu după-amiază, după o plimbare de câteva ore prin oraș, suficient cât să se liniștească și să înțeleagă că Mira nu avusese nicio vină în supărarea lui, se întoarse la ea. Petrecură minute întregi explicându-și unul altuia, mărturisindu-se și iertându-se unul pe altul, ca doi îndrăgostiți.

Angie și cu doamna Schmidt se obișnuiră repede cu fixația lui Paul pentru manechinul acela vechi ce zăcea pe carpetă, în colțul magazinului. O dată că nu deranja pe nimeni la orele la care el apărea cu o precizie de metronom, în fiecare zi, imediat după deschidere și apoi cu o oră înaintea închiderii. Turiștii se răriseră, era sezonul mort dintre începutul de toamnă

și apropierea Crăciunului. Apoi le distrau încercările lui stângace de a-și justifica de fiecare dată prezența și, mai mult decât orice, conta faptul că de fiecare dată - și asta un alt fel de justificare - cumpăra câte ceva: fulare, magneți de frigider, brichete, tricouri, căni cu inscripții pentru turiști, țapuri de bere cu motive bavareze, pixuri, jucării de pluș...

Paul nu realiza ridicolul, era fericit că, atunci când nu se mai aștepta, la mijlocul vieții și după ani în care suferise în urma divorțului, apoi se obișnuise cu singurătatea, își găsise din nou dragostea.

Și ce dragoste! In orele petrecute împreună, zi după zi, Mira îi spuse povestea ei: se născuse undeva departe în ținuturile de la răsărit, peste multe ape și multe uscaturi. Mamă nu-și amintea dacă avusese, în schimb tatăl fusese un om avut, nu mai știa dacă rege al întregii țări de la răsărit sau doar conducător al unui ținut, sau poate proprietar de fabrici și pământuri. Și-și mai amintea copilăria fericită alături de multe surori, toate de aceeași vârstă și toate arătând la fel („Ai văzut-o pe sora mea în vitrină, din păcate pe ea am pierdut-o, i-au omorât sufletul"). Și-și mai amintea dragostea și grija cu care o mulțime de oameni, supușii, slujitorii sau an- gajații tatălui o înconjurau pe ea și pe surorile sale.

Apoi, Mira îi povesti cum, într-o noapte, oameni răi veniseră și le răpiseră pe ea și pe surorile ei, le despăr- tiseră, le încuiaseră în cutii întunecate, două câte două,

unde stătuseră zile și nopți, zile și nopți, zile și nopți până când le-a pierdut șirul. Apoi, împreună cu sora aceasta a ei, cu care se nimerise în aceeași temnită strâmtă, a fost dată în sclavie la diferiți stăpâni, de-a lungul și de-a latul pământului, până le-a pierdut și acestora șirul. Unii o trataseră pentru un timp bine, o îmbrăcaseră în haine scumpe și o scoseseră în fața lumii, să fie admirată și adulată. Apoi o aruncaseră în odăi întunecate, friguroase și umede, să-și aștepte noii stăpâni. în tot acest timp sperase continuu că oamenii tatălui său vor da de ea, o vor salva și o vor duce înapoi în ținuturile natale. Ani și ani și ani, fără număr, trecuseră și nu-și pierduse speranța. Din nefericire, iar asta se întâmplase nu demult, după ce amândouă ajunseseră în stăpânirea doamnei Schmidt, sora ei își pierduse speranța. Și odată cu speranța, își pierduse si sufletul.

însă ea, Mira, avusese norocul să-și păstreze speranța doar un pic mai mult (zile? ani? greu de zis, un pic mai mult raportat la toată vremea trecută de când fusese răpită din ținutul acela de la răsărit, unde se născuse) atât cât trebuise ca să-l întâlnească pe omul atât de bun, pe el, Paul.

Iar el îi făgădui, jurându-se pe restul zilelor pe care le mai avea de trăit, pe soarele care răsare în fiecare dimineață și apune în fiecare seară, pe pământul pe care îl călca și aerul pe care îl respira, că o va scoate de

acolo, din sclavia care o lega de doamna Schmidt, va avea grijă de ea, îi va găsi tatăl și o va duce

înapoi.

Iar ea îi răspunse că tatăl, care în mod sigur, în tot acest timp, nu încetase să o caute, pe ea și pe celelalte surori ale ei, va fi atât de fericit încât îl va răsplăti cum nimeni în lume nu a fost răsplătit vreodată și, cine știe, văzând că este un om bun, poate chiar îl va lăsa pe el, Paul, rege în locul lui, sau conducător de ținut, sau proprietar de fabrici și pământuri.

Paul o rugă de încă câteva ori pe doamna Schmidt să-i vândă manechinul, încercând să inventeze motive din ce în ce mai stupide.

— Domnule Paul, îi răspunse ea, de fiecare dată v-am spus că nu e de vânzare. V-am spus doar că le am pe amândouă încă de când am deschis magazinul, că îmi poartă noroc și nu le-aș da pentru nimic în lume.

Intr-o dimineață, să fi fost cam o lună de când Mira i se adresase prima oară, ieșind pentru plimbarea lungă de dimineață, de dinaintea orei 11:00, când se deschidea magazinul de suveniruri, fu oprit la recepția motelului și anunțat că, din nefericire, cartea de credit îi fusese refuzată. Nu cumva avea o alta pe care motelul să-și oprească depozitul pentru perioada următoare? încercară o alta, fără niciun succes.

— Trebuie să fie o neînțelegere, o să sun banca azi și până mâine se rezolvă, zise el.

68

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

— Desigur, greșeli se pot întâmpla, se înțelege, managementul motelului ar aprecia dacă ar putea rezolva problema până a doua zi.

Paul știa ce se întâmplase: obiceiul lui de a trăi

de la salariu la salariu - singur fiind, cheltuia cât și când voia, fără economii -, concediul fără plată, plus motelul, mâncarea și obiectele fără folos pe care le cumpărase de la magazinul de suveniruri. Peste noapte, încărcă în mașină puținele lucruri personale pe care le avea și câteva pături luate din cameră și părăsi motelul. Găsi un loc viran, nu departe de magazin, și parcă mașina.

A doua zi, se prezentă punctual la întâlnirea cu Mira, zâmbi doamnei Schmidt si o întrebă ce mai face, iar la plecare cumpără iarăși o jucărie de pluș, încercând să salveze aparențele, cu puținii bani care îi mai rămăseseră pe cartea de credit. In curând, se terminară și aceia. înțelese că intrase în criză de timp și de soluții. Dormea în mașină, nici bani de benzină nu mai avea, ca să poată porni motorul din când în când, peste noapte, să se încălzească, nopțile deveniseră din ce în ce mai friguroase.

începu să nu mai aibă grijă de el, nespălat, nebărbierit, cu hainele murdare și pe zi ce trecea mai nervos, mai irascibil. Le repezi de câteva ori pe doamna Schmidt și pe Angie, care încercaseră să-l oprească să mai intre în magazin.

69

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

începu să se ferească chiar și de Mira, îi era rușine să stea în fața ei așa cum arăta acum, inventa motive să scurteze întâlnirile sau să le amâne.

„De ce? De ce?" întreba ea „Nu mă mai iubești?" părând că nu-i pasă și nu vede schimbarea.

„Ba te iubesc. Te iubesc mai mult decât orice

pe lume." îi răspundea el, neștiind cum să-i explice că visul lui de a fi prințul călare pe un cal alb care vine să o salveze, depășind toate obstacolele ce i se ridicau în cale, era din ce în ce mai depărtat.

Până într-una dintre seri, când, încercând să se furișeze în magazin, constată spre surprinderea lui că și Angie, dar și doamna Schmidt, erau amândouă acolo, aranjând marfa pe rafturi și mese. Se așteptă să fie gonit, dar niciuna dintre ele nu zise nimic, aproape că se prefăcură că nu-1 observă. Se strecură către colțul cu solduri. Șocul îl încremeni pentru câteva secunde. Colțul fusese curățat, rafturile erau goale, iar Mira dispăruse de pe carpetă.

— Unde este, dați-mi-o înapoi, unde este??!! se trezi urlând, zgâlțâind rafturile, încercând să le răstoarne.

Sfârși în secția de poliție, unde îl ținură până a doua zi după-amiaza, timp în care fu servit cu o amendă uriașă și un ordin de restricție din partea judecătoriei locale, care îl prevenea să mai intre în magazin.

Câteva zile stătu cu mâna întinsă, cerșind, în fața berăriei în stil bavarez. încerca să strângă bani de ben-

zină, să se poată întoarce acasă. Turiștii erau încă rari, iar localnicii nu frecventau des restaurantul. Spre seară, după ce magazinul de suveniruri se închidea, îi dădea târcoale, ca un câine obosit și înfometat, gospodăriei din care fusese alungat.

Constată că și sora cea cu sufletul mort a Mirei dispăruse din vitrină. Apoi văzu un anunț pe ușă, cum că magazinul se închide pentru o săptămână, ca să se pregătească pentru sezonul de iarnă. Geamurile ușilor și vitrinelor fuseseră acoperite cu hârtie albastră, începu să spere iar. Nenorocita de doamna Schmidt se folosise de Mira și acum plănuia să o arunce ca pe o măsea stricată. Cu atât mai bine pentru el. își amână întoarcerea, de data aceasta pentru ultima oară, era convins, și seară de seară scormoni prin sacii de gunoaie aruncați în tomberonul din spatele magazinului. Uneori, găsea resturi proaspete de mâncare, pe care le înghițea hulpav, alteori marfă cu mici defecte, din magazin, bune și alea, le colecta și le ducea la mașină, poți să știi ce cunoștință te întreabă despre locul unde ai stat o perioadă atât de îndelungată și tu să realizezi că nu ai pregătit nimic să-i dai. Insă nici urmă de Mira sau de sora ei. Nu-i nimic, el avea încă răbdare.

Apoi veni ziua redeschiderii magazinului pentru sezonul de Crăciun. în dimineața aceea se trezi greu, înfrigurat, ghemuit, înfășurat în păturile murdare pe scaunul din față al mașinii, înconjurat de maldărul de

obiecte inutile pe care le cumpărase sau

strânsese. Ii era foame, însă se simțea prea slăbit ca să se ducă să cerșească sau să caute prin tomberoanele din spatele restaurantelor. închise ochii și încercă să adoarmă din nou. După o vreme, soarele strălucind rece al sfârșitului de toamnă, bătând prin parbrizul mașinii, sfârși prin a-1 încălzi, iar el căzu pentru câteva ore într-o stare de visare cu ochii deschiși, fragmente de realitate amestecate cu fragmente de vise, amestecate în mintea sa cu fragmente disparate de amintiri. Se visă la serviciu, degetele bătând pe bordul mașinii ca pe tastatură și siluetele copacilor, acum lipsiți de frunze, întrezărite prin geamul acoperit de praf al mașinii, con- fundându-se cu acelea pe care era obișnuit să le vadă prin fereastra biroului său. își aminti de ziua nunții cu femeia de care între timp se despărțise, îmbrăcată în rochie de mireasă, având însă culoarea ochilor și privirea pierdută în gol a Mirei. Se visă într-un ținut din estul îndepărtat, îmbrăcat în haine de prinț medieval, înconjurat de o mare de manechine de plastic, își aminti când, copil fiind, Moș Crăciun încurcase darurile și îi dăduse pachetul cu o păpușă uriașă, de o jumătate de metru, destinată surorii sale mai mici.

într-un târziu, foamea îl trezi din letargie. Ieși din mașină și, îndreptându-se spre berăria în stil bavarez din centrul orașului, trecu prin fața vitrinei, acum împodobită cu lumini multicolore, a magazinului de su-

veniruri. în mijlocul acesteia, împodobită cu haine de prințesă și o diademă strălucitoare așezată

deasupra unei peruci cu păr blond, lung, o recunoscu pe Mira. Rămase tintuit în fata ei vreme de câteva minute. Pă- rea fericită, din nou în centrul atenției, ochii sclipin- du-i de plăcere, privirea semeață, disprețuitoare. Părea că nu-1 recunoaște.

„Mira, Mira, sunt eu, Paul", se rugă de ea, de câteva ori, apoi înțelese: nu voia să-l recunoască. Nu mai avea nevoie de el.

— Curva dracului! strigă. Curvă și nenorocită și nerecunoscătoare, am sacrificat totul pentru tine!

Se năpusti în magazin, doborând rafturile pline cu marfă nouă, rupând ghirlandele de lumini multicolore, încercând să ajungă la ea și să-i smulgă diadema și hainele de prințesă, s-o batjocorească și să-i șteargă zâmbetul superior de pe față.

Judecătorul îi dădu șase luni de închisoare pentru tulburarea liniștii publice, distrugerea proprietății private și nerespectarea ordinului de restricție. Era bine asa, măcar avea un loc cald unde să stea si suficientă hrană peste iarnă. Apoi, cine știe, poate că o judecase greșit, poate că iubita lui Mira se aflase sub farmecele diabolicei doamnei Schmidt și poate că atunci când se va întoarce, va reuși s-o convingă să fugă cu el, de- parte de temnița în care stătuse atâta amar de vreme, magazinul acela de suveniruri.

O zi de scoală
9

întâi avură biologia. Profesorul veni dezbrăcat - „Scârbosss!!!", se înfioră Alinuța, văzându-i pielea din tablă emailată - și începu să predea, capul, membrele, inima, plămânii, organele interne dezasamblate din corp plutind demonstrativ prin clasă, prin fața fiecărui elev.

Ora a doua - matematica. Ionel, un băiețel blond, simpatic, se pierdu într-o dizertație asupra benzii lui Mobius. Deși aceasta avea o singură față, nu-1 mai găsiră.

Ora următoare - de literatură - rostogoliră o grămadă de biți încoace și-ncolo prin clasă, până reușiră să-i așeze într-un anume fel numit poezie: frunză verde.

Apoi artele plastice. Profu': „Copii, cine m-ajută?". „Eu" zise Ina-pistruiata și copiii își conectară mințile cu a ei și o modelară pe rând într-o pasăre, într-un apus de soare, în gânditorul și în carul cu boi.

Când clopoțelul sună ultima oară, în clasă intră Mămica, *o femeie,* care îi demontă și îi așează frumos în cutii pe profesor și pe elevi, în afară de unul, pe care îl luă de mână și plecară acasă.

Sâmbătă, 12 septembrie, ora 12

Era sâmbătă, 12 septembrie, ora 12, când persoana 07AD91A95 se așeză la masa albă, dreptunghiulară, din sufragerie, ca să-și exercite dreptul la hrană, împreună cu persoana 1F2CD6357, pe care un algoritm avansat și complex rulând pe situl de împerechere socială o identificase ca partenera ideală pentru exercitarea dreptului la sex. Amândoi plătiseră o cantitate nu neglijabilă de puncte de prestigiu ca să adauge la criteriile de căutare chestii precum: „să am cu cine sta de vorbă" și „să putem petrece împreună un timp de calitate". Amândoi își mărturisiseră mai târziu, la scurt timp după primul contact, că și-ar fi dorit ca interfața de utilizator să fi fost tradusă mult mai bine din limba în care programul fusese inițial scris. Faptul că amândoi gândiseră la fel fusese însă o dovadă că algoritmul își merita punctele de prestigiu cheltuite.

Programul încărcat de efectuare a obligațiilor către societate din timpul săptămânii, perioadă în care, de asemenea, fiecare dintre ei își exercita dreptul la petre-

cerea timpului liber rezidual și dreptul la socializare așa cum credea de cuviință, dădea o semnificație specială întâlnirii de sâmbătă, de la ora 12, atunci când, consumând împreună

alimente, își povesteau unul altuia experiențele trăite în zilele precedente și făceau planuri pentru ceea ce ar fi însemnat petrecerea împreună a unui timp de calitate.

In general, cele două zile de sfârșit de săptămână se încadrau în această definiție. De dimineață, vizita- seră împreună ferma de copii. Asta se întâmpla o dată pe lună. Activitatea satisfăcea și nevoia și dreptul și obligația și privilegiul (pentru societate, acestea se însumau statistic într-un net zero) adulților de a proteja ființe umane neajutorate, aflate încă în creștere. Studii științifice desfășurate de-a lungul mai multor ani demonstraseră lipsa de eficiență și lacunele dezvoltării următoarei generații în cadrul restrictiv a ceea ce se obișnuise în trecut să se cheme familie (o dată, din cauza subiectivității părinților, uneori din cauza lipsei de înțelegere de către aceștia a nevoilor societății și nu în ultimul rând datorită accesului lor limitat - de cele mai multe ori - la tot ceea ce însemna metode moderne, științifice de creștere și formare). Autoritățile hotărâseră ca apariția și dezvoltarea următoarelor generații să se facă sub un strict control nu numai al fondului genetic, dar și al furnizării unui fenotip corespunzător. Numai că nevoia adulților de a trăi sen-

timentul de îngrijire a progeniturilor, rămăsese. De aceea se instituiseră programe de vizitare a fermelor de copii. La început, vizitele erau mai dese, o dată sau chiar de două ori pe săptămână, până ce algoritmii pe care se bazau politicile demografice evoluaseră dovedind că nu o cantitate mare de urmași produsă la grămadă, aleatoriu, ci producerea selectivă unor indivizi excepționali bazată pe nevoile societății era cea care asigura perpetuarea speciei. Politicile demografice schimbaseră balanța dintre numărul de adulți și non- adulți, iar vizitele deveniseră din ce în ce mai rare.

Un program similar exista pentru satisfacerea nevoii și dreptului și obligației și privilegiului de îngrijire a persoanelor dezavantajate, de vârsta a treia, aflate în instituții speciale (cumva, substituent grijii față de părinții naturali), însă se bucurase de mult mai puțin succes, iar guvernul era pe punctul de a reconsidera transformarea lui într-o obligație. Singura problemă era stabilirea numărului de puncte de prestigiu social care să recompenseze obligația. Problema era una cu dependență sensibilă față de condițiile inițiale, avea extrem de multe variabile și simulările preliminarii nu dovediseră suficientă confidentă în rezultate. ♦

Petrecuseră câteva ore cu doi copii minunați, pe care algoritmul ce administra fermele de copii îi alesese conform profilului lor psihologic. Le pregătiseră micul dejun, mâncaseră, făcuseră teme pentru lecțiile de săptămâna următoare și se jucaseră împreună.

Aș vrea să îi luăm acasă, zise persoana 1F2CD6357, cu privirea pierdută în gol, ațintită înspre peretele alb al sufrageriei, în mijlocul căreia trona masa albă, dreptunghiulară.

Locul pentru care amândoi renunțaseră la adăpostul individual destinat satisfacerii dreptului la habitat, pentru care fiecare contribuise cu mai mult de jumătate din punctele de prestigiu social aflate în economiile personale, care le oferise privilegiul de a trăi împreună, care adăpostea masa albă dreptunghiulară la care își exercitau împreună dreptul la hrană și nevoia de a comunica, se chema acasă.

Existau două posibile soluții prin care dorința persoanei 1F2CD6357 să devină realitate. Prima era ca amândoi să se afle extrem de sus în ierarhia socială. Nu era o decizie a unui algoritm, nu conta cât de important sau complex, care să nu poată fi cumpărată cu puncte de prestigiu. A doua era o combinație între statutul social, parcurgerea unui program îndelungat și riguros de instruire, urmat de trecerea cu succes peste o serie de teste de cunoștințe și psihologice menite să asigure conformitatea, imparțialitatea și obiectivitatea viitoare a procesului de creștere și acordul de a permite instalarea în „acasă" a unui sistem continuu de monitorizare, care însemna, în fapt, renunțarea la dreptul de intimitate. Autoritățile promiteau că scenele de sex si convorbirile care nu aveau absolut J

nicio legătură cu procesul de creștere și formare a progeniturii (sau progeniturilor) vor fi fost șterse la cerere din bazele de date și nu vor fi

folosite în niciun scop care le-ar fi afectat în mod negativ prestigiul social. în același timp, aceleași autorități recomandau împotriva ștergerii lor și cereau acordul de a folosi informațiile extrase prin metode pur statistice în scopul îmbunătățirii serviciilor sociale.

Pentru ei exista o singură soluție, cea din urmă. Punctele de prestigiu social necesare cumpărării unei decizii a algoritmului de politică demografică nu și le-ar fi permis nici într-un milion de vieți.

— Dacă asta te face fericită, îți promit că îi vom lua acasă, îi răspunse persoana 07AD91A95.

— Te iubesc, zise persoana 1F2CD6357, care își recupera privirea de pe peretele alb și o îndreptă întâi către Cinci (așa hotărâseră să se numească unul pe altul în intimitate, „Cinci" și „Șapte", după ultimul caracter al numărului de identificare; „57" era folosit și de cunoștințele apropiate, ca să-i identifice ca un cuplu: „vin 57 în vizită", ziceau ei), apoi înapoi, către alimentele din farfurie.

Manualul utilizatorului descărcat de pe situl de împerechere socială recomanda, la secțiunea „Mente- nanța relației post-împerechere algoritmică" folosirea cât mai frecventă a expresiei „te iubesc" atunci când unul dintre parteneri era satisfăcut de o declarație sau

acțiune a celuilalt si dorea să îi consolideze determi- » ,
narea în ducerea la bun sfârșit a unei acțiuni.

Continuând comunicarea, ajunseră, prin acord mutual, la hotărârea ca: pentru restul zilei de sâmbătă, imediat după terminarea exercitării dreptului la hrană, planificată în jurul orei 12:45, să se așeze pe canapeaua de piele artificială, unul lângă altul, Cinci având brațul stâng întins în diagonală prin spatești cuprinzând-o de mijloc pe Șapte, Șapte odihnindu-și capul înclinat la 30 de grade față de verticală, pe clavicula și maxilarul inferior al lui Cinci, susținând cu ambele mâini tableta în poala lui Cinci, astfel încât să ofere vizibilitate optimă a ecranului tabletei pentru amândoi; Cinci, cu mâna dreaptă rămasă liberă, să navigheze pe site-ul guvernului, secțiunea politici demografice, programul de creștere și îngrijire a copiilor în afara instituțiilor specializate, instrucțiuni pentru aplicanți, faq, verificare îndeplinire condiții preliminare; apoi să completeze formularele cerere de înscriere; apoi să consume fiecare în jur de 0,7 ml alcool pur pe kilogram corp în două ore (cantitatea maximă permisă fără ca prestigiul social să le fie afectat în mod negativ), în timp ce își spun alte expresii recomandate de manualul utilizatorului în perioada de post-împerechere algoritmică; și să sfârșească ziua exercitându-și dreptul la sex pentru cel puțin alte două ore, cu pauzele de rigoare și având grijă să nu-și ridice tensiunea arterială peste li-

mita care ar fi declanșat alarma în sistemul de asigurare a dreptului la sănătate.

Pentru duminică, plănuiră să viziteze pentru a douăzeci și cincea oară pe anul în curs cel mai mare centru comercial al orașului - niciodată nu se plictiseau făcând asta, totdeauna le oferea ceva nou, se bucurau ca niște copii când pe rafturile magazinelor găseau produse care arătau la fel ca cele din cele mai noi reclame - și să-și exercite dreptul la distracție vizionând două dintre cele mai noi filme artistice oferite de societățile de divertisment de masă (cuvintele „vizionând" și „filme" fiind insuficiente pentru a exprima experiența senzorială multidimensională oferită). Ziua urmau să și-o încheie cu programe speciale de meditație care să-i pregătească, încărcându-i cu energie pozitivă, pentru o nouă săptămână de exercitare a obligațiilor către societate.

Pentru Cinci, ziua de luni trecu extrem de repede, cu tot cu cele două ore suplimentare pe care le solicitase și-i fuseseră aprobate. Lunea aceasta se nimeri să-i ofere una din activitățile preferate: fu ziua de Sudoku. Reuși să rezolve 18 probleme de dificultate expert mediu în 10 ore. Pentru asta, elimină una dintre pauzele de cafea și consumă alimentele pentru prânz pe birou, în fața terminalului. Punctele de prestigiu social care i se trecură în cont la sfârșitul zilei meritară efortul. Ar fi făcut orice ca s-o facă fericită pe Șapte.

82

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Seara renunțară la programul de socializare individual și se regăsiră acasă, pe canapeaua de

piele artificială, Cinci cu mâna întinsă diagonal pe la spate și cuprinzând-o de mijloc pe Șapte, Șapte cu capul înclinat la 30 de grade față de verticală, odihnindu-se pe clavicula si obrazul lui Cinci, amândoi urmărind tableta.

Paginile dedicate procesului de creștere și dezvoltare a copiilor în afara instituțiilor specializate de pe site-ul de politici demografice al guvernului oferea, după aprobarea cererii de înscriere, opțiunea de a folosi gratuit un algoritm bazat pe statistică bayesiană, care le calcula șansele de a obține aprobarea de a aduce acasă doi copii minunați (cei cu care își petrecuseră dimineața de sâmbătă sau alții corespunzători profilului lor psihologic). Algoritmul venise cu termeni și condiții de folosire înșirate pe vreo 10 pagini, pe care însă nu-și pierduseră timpul să le citească înainte de a marca repede căsuța de pe ecran din dreptul butonului „Sunt de acord". Ce altceva să fi fost acolo, în plus față de multele sute de programe și site-uri la ale căror condiții aderaseră în trecut, ce informație ar fi putut extrage despre ei programul acesta, pe care autoritățile să n-o știe deja?

Imediat după înscriere, simularea le arătase șanse de 12,41% pentru un copil și 0,37% pentru doi copii. După o zi de muncă susținută, care se tradusese în creșterea numărului de puncte de prestigiu social în

contul fiecăruia, sansele crescuseră la 12,64% si 0,41%. 0,23 și 0,03 uriașe fracțiuni de procente de speranță.

Se așezară fiecare la terminalul său, tableta o foloseau numai ca să creeze momente de intimitate, și lansară primul curs din programa de pregătire a viitoarelor cadre de creștere a copiilor în afara instituțiilor specializate: „Fundamentele creșterii și educării noilor generații".

Alte cursuri erau:

Probleme etice și legale în creșterea și educarea noii generații

Elemente de sociologie

Introducere în psihologie

Psihologie educațională avansată

Psihologia creșterii și dezvoltării umane

Fundamentele vorbirii

Comunicare scrisă si vorbită >

Metode de învățare

Administrarea și supervizarea copiilor

Consilierea și ghidarea copiilor

Relații în comunitate

Reiatii rasiale si etnice » »

Sănătate, securitate, nutriție

Principii de sustenabilitate

Evaluarea abilităților si realizărilor 1 I

Analiza comportamentului și intervenție

Justiție socială și diversitate în educație

Corecția dificultăților de învățare

Identificarea, educarea și măsuri corective aplicabile copiilor considerați risc social potențial

Identificarea, educarea și măsuri corective aplicabile copiilor excepționali

Tranziție și educație pentru carieră

Dezvoltarea de strategii profesionale

Utilitate socială și bună guvernare

Adormiră târziu, obosiți, însă fericiți pentru că algoritmul bayesian le mai adăugase 0,062% și 0,008 frânturi de procente de speranță, după începerea cursurilor.

A doua zi, Cinci avu cumva noroc. Activitățile generatoare de puncte de prestigiu social erau atribuite aleatoriu în fiecare zi și se data aceasta se întâmplă să fie integrame. Acestea nu necesitau foarte multă concentrare mentală, o integramă în sine, rezolvată corect, nu aducea cine știe câte puncte, însă se rezolvau repede si, acumulând o cantitate suficient de mare, la sfârșitul zilei, merita până la urmă efortul.

Activitățile pe care Șapte le desfășura în fiecare zi ca parte a obligațiilor către societate, numite generic, și în cazul ei, ca și în cazul lui Șapte și a celorlalți membri ai societății, serviciu, erau diferite. Ei i se des- coperise încă de când era mică o înclinare către artele plastice, așa că, de exemplu, prima zi a săptămânii, Șapte și-o petrecuse unind cu linii, mai scurte sau mai

lungi, în ordine, puncte pe ecran, linii și puncte care sfârșeau prin a deveni o imagine a unui obiect complex. Cu cât desenul era terminat mai repede și reproducea obiectul dorit cu mai mare acuratețe, cu atât reușea să adune mai multe puncte. Alteori, și asta se întâmplase acum, în a

doua zi a săptămânii, în timp ce Cinci completa în viteză integrame, Șapte avu să umple cu culori, folosind uneori găletușa, uneori tubul de spray, uneori pensula fină din meniul din partea de sus a ecranului, obiecte care i se dădeau deja desenate.

Fiecărei persoane din societate i se atribuiau activități în funcție de abilități și pregătire. Celor excelând la activități manuale li se dădeau cutii de piese de lego sau seturi meccano, din care aveau să le asambleze diverse obiecte ori, în cazul unora mai puțin dotați intelectual, să le dezasambleze, să le sorteze pe tipuri de componente.

Câteva săptămâni trecură repede. Cinci își petrecu zilele fie descoperind pătrățele dintr-o grilă de 16 pe 30, cu grijă să nu dea peste mine care explodau, fie mânând prin labirint un disc galben cu un segment decupat care se închidea și deschidea ca o gură, înghițind buline albe, în timp ce era urmărit de fantome, fie aruncând păsări rotunde și fără aripi dintr-o praștie uriașă, încercând să distrugă purceluși ascunși între tot felul de construcții, toate acestea urmate de cursuri

online seara și în week-end. Șapte avea, practic, același program, pătrățelele surpriză, discul galben mâncător de buline și păsările fără aripi fiind înlocuite de puncte, linii, figuri și pete de culoare care trebuiau combinate în moduri cât mai artistice cu putință.

Eliminaseră dreptul la distracție, reduseseră timpul dedicat exercitării dreptului la odihnă și

dreptului la sex și limitaseră dreptul la hrană la îngurgitarea numărului exact de calorii necesar pentru susținerea efortului zilnic. Eliminaseră toate privilegiile, cu excepția lui acasă.

Algoritmul bazat pe statistică bayesiană le arăta un progres încet, dar sigur, care, împreună cu un „te iubesc" repetat obsesiv de către amândoi, ori de câte ori aveau ocazia, îi împingea să continue.

Trecuseră câteva săptămâni, era miercuri, 7 octombrie, ora 9, când persoana 07AD91A95 se așeză pe scaunul ergonomie, în fața ecranului, pregătit să înceapă o nouă zi de serviciu. Pornise terminalul și aștepta să se încarce activitatea din ziua respectivă (trebuia să controleze un omuleț, să se deplaseze continuu dinspre stânga spre dreapta ecranului, în timp ce colecta monede, spărgea cărămizi, lovindu-se de ele de dedesubt, colecta ciuperci și țopăia în capul inamicilor, omorându-i) când simți o durere puternică în piept, inima bătându-i dintr-odată din ce în ce mai repede, fruntea și ceafa i se umplură de transpirație și

începu să tremure. Ecranul, scaunul, masa la care stătea își pierdură dintr-odată materialitatea. O senzație de amețeală amestecată cu greață îl cuprinse și se trezi gâfâind, înspăimântat, fără să știe de ce.

Când câștigă înapoi controlul asupra lui însuși, cifrele din colțul din dreapta-jos a ecranului îi arătară că totul nu durase decât 71 de secunde. Se uită în jur, se părea că niciunul dintre cei de la mesele alăturate, așezate în grila de opt pe opt care umplea sala în care își desfășurau activitatea, nu băgase de seamă (sau nu-i interesase) ce se întâmplase. Apoi se uită din nou la cifrele din colțul din dreapta-jos al ecranului și realiză că pierduse 83 de secunde de activitate. 83 de secunde în care ar fi putut traversa primele 10 scene ale primului nivel al activității. începu grăbit activitatea, făcu câteva greșeli, pierdu o viață și trebui s-o ia de la capăt. La ora 9, 4 minute și 42 secunde avansase suficient ca totul să poată fi considerat ca reintrat în normal, de parcă nimic nu se întâmplase.

Seara, în timpul momentelor scurte de intimitate pe canapeaua de piele artificială din sufrageria cu pereți albi, îi povesti lui Șapte ce se întâmplase.

— Te iubesc, dragul meu, zise Șapte, pentru tot ceea ce faci în scopul atingerii țelului nostru comun de a aduce acasă doi copii minunați! E din cauza oboselii și tensiunii nervoase care s-a acumulat în ultimele săptămâni. Propun ca într-una din zilele de la sfârși-

tul săptămânii acesteia să ne oprim din studiu (terminaseră amândoi „Fundamentele creșterii și educării noilor generații", trecuseră testele cu scor maxim și erau acum la „Probleme etice și legale în creșterea și educarea noii generații") și să dedicăm ziua odihnei și relaxării. Să petrecem împreună un timp de calitate.

— Și eu te iubesc, draga mea, zise Cinci, pentru grija pe care mi-o arăți. Sunt sigur că e ceva trecător. Ziua de relaxare și odihnă pe care ai propus-o o să ne facă mult bine la amândoi.

Algoritmul bazat pe statistică bayesiană de pe situl politicilor demografice avea și opțiunea să proiecteze trendul de creștere a șanselor de reușită bazat pe evenimentele întâmplate în trecut, în timp real sau prin rularea de scenarii de tipul „ce-ar fi dacă".

Tableta le arăta un trend susținut crescător. Pentru afișarea grafică preferau să aleagă intervalele pe axe astfel încât unghiul corespunzător ratei de creștere să pară cât mai mare. Era doar un șiretlic vizual, numerele în sine erau aceleași, însă îi ajuta să mențină o atitudine pozitivă și să sporească motivația. Pe axa orizontală, cea a timpului, trucul era să comprime întregul interval de durată de la începutul programului pe o lungime de axă mai scurtă. In acest mod de afișare, trendul apărea uniform, aproape ca o linie dreaptă, ațintind în sus cu un unghi confortabil. Schimbară intervalul, ca să focuseze pe săptămâna încă în desfășu-

rare. începutul zilei curente arăta o mică perturbație, ca o virgulă urâtă adăugată pe curățenia liniei drepte. Puseră lupa din meniul de vizualizare deasupra ei: începând cu ora 9, timp de un minut și 31 de secunde, curba avusese o prăbușire abruptă; apoi începuse să crească iar, 3 minute și 11 secunde mai târziu revenind pe palierul de dinainte și continuând unghiul aparent de creștere. Cinci răsuflă ușurat. Rulară o simulare pentru proiecția trendului pe următoarea săptămână, asumând aceeași rată de acumulare de puncte de prestigiu și program de studiu ca până acum, o salvară, apoi rulară o altă simulare, asumând toată ziua de sâmbătă dedicată relaxării. Variația era insesizabilă. Sâmbătă era, deci, ziua lor de odihnă.

Aleseră ca dimineața să o petreacă participând la programul pentru satisfacerea nevoii, dreptului, obligației și privilegiului de îngrijire a persoanelor dezavantajate, de vârsta a treia, aflate în instituții speciale (pe scurt „programul pentru vârsta a treia").

Nu participaseră niciodată la programul pentru vârsta a treia. Atunci când, rar, în trecut, în întâlnirile de socializare cu diverse cunoștințe programul devenise subiect de discuție, fusese aproape invariabil caracterizat drept „plictisitor" și „pierdere de timp". De curând, însă, autoritățile anunțaseră că vor introduce un program pilot prin care timpul petrecut în astfel de instituții va fi compensat cu puncte de prestigiu

social, iar în programul pilot vor fi acceptați numai cei care participaseră deja la program. O oportunitate de a spori balanța în afara celor cinci zile săptămânale de exercitare a obligațiilor către societate.

Algoritmul instituției le alese o pereche de bătrâni, printre cei mai în vârstă din instituție, care se nimeriseră să fi fost cu adevărat un cuplu înainte de internare. Personalul se arătase mirat de alegere, însă respectase decizia algoritmului. Ii avertizaseră însă că cei doi se aflau într-o stare de deteriorare avansată a facultăților 9 mintale și de pierdere a memoriei și de aceea multe dintre întâmplările pe care le istoriseau erau doar invenții ale unor creiere bolnave. Li se recomandă, de asemenea, să raporteze, la fârșitul întâlnirii, dacă li se părea că ceva nu este în regulă.

Ii ajutară pe cei doi bătrâni la toaleta de dimineață (baie, aranjarea părului, bărbierit, creme de piele, machiaj discret, îmbrăcat). Apoi le pregătiră micul dejun, mâncară împreună, făcură o scurtă plimbare prin grădina instituției, jucară câteva partide de remi (ceea ce îl bucură nespus pe Cinci, cu ceva timp în urmă acesta făcuse parte din activitățile de la birou, una dintre acelea care îi făceau plăcere, însă de la o vreme fusese scos; plus că acum jucau cu plăcuțe reale dreptunghiulare de plastic alb pe care erau trecute numerele) și stătură de vorbă.

Bătrânii se apropiau de 75 de ani de când se cunoscuseră. Cinci și Șapte îi priviră cu neîncredere, putea

fi una dintre acele „invenții" despre care îi avertizase personalul, însă se hotărâră să intre în

joc.

— Ce ați adăugat ca și criteriu suplimentar la algoritmul de împerechere, de ați rezistat atât împreună? se prefăcu Șapte curioasă.

— Dar de ce vrei să știi? Ai de gând să-l folosești din nou? glumi Șapte.

— Luase un teanc de cărți de la sala de lectură si, când să le returneze, i-au căzut din mâini și s-au împrăștiat printre mese. Era roșie toată și atât de speriată și de neajutorată, încât n-am putut rezista. Am cules cărțile, le-am predat la ghișeu, apoi am luat-o de mână și am ieșit împreună din bibliotecă. Și tot de mână am intrat în viată. De 75 de ani o tot scot din încurcătură... »

— Om bătrân mincinos și uituc, ar trebui să-ți iei medicamentele, nu să le ascunzi sub limbă și să le scuipi în toaletă, protestă bătrâna. Ți-ar mai învioră neuronii și n-ai mai debita bazaconii. Ne-am întâlnit la terasă. Erai slab și jigărit, fumai țigară de la țigară și nu știai ce să-i zici unei fete ca s-o agăți. Mie mi-ai bodogănit ceva de genul „Ina și barosul, acul și cânepa", credeai că ești spiritual. Iți petreceai mai tot timpul conectat la mașina de vise. Iti era frică de realitate. Atât de frică * »

încât aproape renunțaseși să te mai duci și la amărâta aia de facultate tehnică la care erai înscris. Te-am luat de mână și am intrat împreună în viață. De 75 de ani te tot țin de mână, ancorat în realitate.

Singurul lucru cu care bătrânii păreau să cadă de acord erau numele (?!) pe care le aveau (avuseseră): Diodor si Ina. >

Angajații instituției avuseseră dreptate. Dacă cei 75 de ani erau adevărati, atunci exista o sansă ca eveni- mentele povestite să se fi petrecut pe vremea când educația nu se mutase complet în mediul virtual și încă mai existau obiectele de transmitere a informației » pe suport material, numite cărți, care făcuseră atât de mult rău ecosistemului forestier atâtea sute de ani, înainte ca toate să fie digitizate, iar informația, curățată de concepte sociale dăunătoare, să fie încărcată în baze de date universale, deschise oricui. însă întâlniri întâmplătoare care să reziste atât de mult timp, pe vremea când site-urile de împerechere deja existau și erau folosite la scară largă, cilindrii de frunze mă- runțite de tutun învelite în hârtie, numite țigări și cuvinte scrise cu majuscule care să fie folosite la identificarea persoanelor (metodă cu totul ineficientă ținând seama că aceste cuvinte - nume - erau alese foarte subiectiv și că uneori se repetau la diverse persoane, neoferind o identificare unică) nu puteau fi decât scornituri ale unor minți bolnave.

Cu toate acestea, Cinci și Șapte se simțiră extraordinar de bine, vizita le oferise ieșirea din rutina coti- diană pe care o căutaseră. Mulțumiră personalului instituției, promiseră că se vor întoarce și, înainte de

a-și lua rămas bun, raportară că exista o șansă ca, dacă bătrâna spusese adevărul, bătrânul să ascundă și să arunce medicamentele.

Apoi se întoarseră acasă, ca să consume împreună alimente la masa albă, dreptunghiulară, din mijlocul sufrageriei (era sâmbătă, 10 octombrie, ora 12, când începură activitatea). După-amiază vizitară centrul comercial, vizita trebui neapărat să includă vizionarea unui film artistic multidimensional - numai unul, de data aceasta, din motive de timp - și încheiară ziua cu exercitarea dreptului la sex (la care, tot din motive de timp, renunțaseră aproape total în ultimele săptămâni). Consumul de alcool fu scos din program, presupunea cheltuirea de punte de prestigiu social, plus că simularea statistică bayesiană le arătase că dacă era adăugat la filmul multidimensional în aceeași zi, crea o probabilitate de 0,34% de impact negativ pe lungă durată asupra șanselor de a aduce acasă unul sau doi copii minunați.

A doua zi de weekend o petrecură progresând în cursul „Probleme etice și legale în creșterea și educarea noii generații". Săptămâna trecu fără incidente, ideea lui Șapte de a-și acorda o zi de odihnă și deconectare fusese cu adevărat excelentă, iar duminica următoare treceau amândoi cu punctaj maxim al doilea test. Imediat, simularea le arătă o îmbunătățire substanțială a șanselor, în cazul în care ar fi reușit să men-

ținâ aceeași rată a progresului în cele două grupuri de activități: acumularea de puncte de prestigiu social și pregătirea socio-psihologică.

Luni, 19 octombrie, însă, exact la întoarcerea din pauza de energizare și hidratare dintre 10:45 și 10:50 (compania de exercitare a obligațiilor către societate de care aparținea punea la dispoziție un dozator cu băuturi energizante cu diverse arome și cu conținutul de vitamine și minerale calculat exact pentru fiecare persoană, bazat pe datele furnizate de senzorii încorporați în scaunele ergonomice care măsurau pulsul, tensiunea arterială, temperatura corpului, cantitatea și compoziția transpirației), Șapte avu o nouă criză, care de data aceasta țînu un minut și treizeci și șapte de secunde.

Și încă una, joi, 22 octombrie, cu 23 de minute înainte de terminarea programului normal, care țînu 2 minute și 2 secunde.

Amândouă se manifestară foarte asemănător cu cea dintâi: o senzație de pericol iminent, urmată de o frică imensă, o durere intensă în piept, bătăi puternice și rapide ale inimii, sufocare, transpirație, tremură- turi, senzație de vomă, amețeală si un sentiment stra- niu de detașare de realitate. >

Nu dăduse prea mare importanță incidentului de luni. Uneori se întâmpla să întârzie un minut sau două din pauza de hidratare și energizare, pentru că mica

bârfă din jurul dozatorului cu grupul de colegi nu se terminase la timp, însă totdeauna reușise să recupereze cele câteva minute în timpul zilei și niciodată nu-i afectase, per total, performanța. Acasă, renunțaseră să ruleze algoritmul bayesian în fiecare zi, variațiile pe care le producea de la o zi la alta erau foarte mici, atât de mici că uneori îi descuraja.

Insă joi renunță la cele două ore suplimentare care deveniseră o obișnuință în ultima vreme, renunță la plimbarea de cinci minute prin cvartalul în care locuia, străzile perfect drepte, negrul curat al asfaltului, liniile strălucitoare ale marcajelor stradale îi dădeau de obicei o senzație de liniște, că totul este asa cum trebuie, se duse direct acasă, se așeză la terminal și rulă simularea. Două căderi clare apăruseră în curba de trend, de data aceasta arătând mult mai mult decât o virgulă murdărind netezimea liniei și având un impact semnificativ asupra proiecției de lungă durată. La primul incident, cel care se întâmplase cu câteva săptămâni în urmă, crezuse că perturbarea apăruse din cauza faptului că algoritmul detectase o mică pauză, neobișnuită și inexplicabilă, în activitatea de producere de puncte de prestigiu și apoi corectase curba, revenind la proiecția inițială, datorită faptului că Cinci recuperase rapid ritmul. Acum era evident însă că senzorii încorporați în scaunul ergonomie de la serviciu trimiteau datele colectate nu numai dozatorului cu băuturi

energizante (cele 10 pagini de termeni și condiții de utilizare ale algoritmului bayesian conținea probabil o secțiune despre sursele datelor de intrare). Și la fel de evident era că i se întâmpla ceva ce nu știa cum să-și explice.

Era bolnav?!

Introduse adresa site-ului de supraveghere a sănătății populației, codul său unic de identificare 07AD91A95, deschise o pagină nouă sub „Bănuiesc că sunt bolnav" si descrise în detaliu ceea ce simțise » » în timpul celor trei crize, împreună cu datele și orele când acestea se întâmplaseră.

Abia apucă să mai trimită un mesaj pe adresa privată de poștă electronică a lui Șapte, când în fața clădirii unde se afla apartamentul pe care amândoi îl numeau acasă, parcară două furgonete albe. Din prima ieșiră două persoane îmbrăcate în combinezoane albe și purtând căști de protecție, personal medical, care îl invitară să-i însoțească la una dintre instituțiile specializate de îngrijire a sănătății. Alte două persoane, îmbrăcate similar, din a doua furgonetă, rămaseră în urmă, ca să sterilizeze locuința. Ceva îl făcu să creadă că o a treia furgonetă albă fusese parcată în același timp în fața clădirii unde își exercita obligațiile față de societate.

Era sâmbătă, 24 octombrie, ora 12, când persoana 07AD91A95 se așează din nou la masa albă, dreptun-

ghiulară, din sufragerie, ca să-și exercite dreptul la hrană împreună cu persoana 1F2CD6357. Venea după o zi și două nopți de izolare în care

fusese intervievat, perfuzat, intubat, scanat, i se recoltaseră probe biologice și fusese ținut sub observație.

Era bolnav.

Nu i se găsise încă un diagnostic, însă medicii stabiliseră cu suficientă precizie că riscul de transmisie era extrem de mic, așa că fusese trimis acasă. I se interzisese să se întoarcă la birou până când nu i se administra un diagnostic și un tratament corespunzător. I se interzisese să acceseze orice spațiu public închis și să participe la orice eveniment social. I se recomandase să evite spațiile deschise aglomerate. Boala, aparent, nu era contagioasă, însă societatea trebuia protejată de orice risc.

— Te iubesc, dragul meu, îi zise Șapte. Acesta este ultimul prânz și ultima zi împreună. Hai să ne bucurăm de ele.

Algoritmul de pe site-ul de politici demografice le arătase că șansele de a aduce acasă unul sau doi copii se prăbușeau aproape de 0 în cazul păstrării unei aplicații de cuplu. Dacă Șapte voia să continue, singura șansă era ca Cinci să-și retragă aplicația și să se separe. In plus, considerând că Cinci pierduse pe perioadă nedeterminată orice cale de acumulare de puncte de prestigiul social, nu și-ar mai fi putut per-

mite să mențină același stil de viață și era obligat să se întoarcă la un habitat standard și la exercitarea >
strictă numai a drepturilor esențiale.

Câteva zile nu avu stare. Nu-si amintea dacă i se mai întâmplase vreodată să nu aibă absolut nicio activitate care să-i umple timpul. Plus sentimentul inexplicabil de vină pentru că nu putuse să-și îndeplinească promisiunea către Șapte; și de rușine, față de cei cu care se învecina în grila de 8 pe 8 din sala unde-și exercita obligațiile către societate, față de cunoștințele cu care împărțea activitățile de socializare.

De ce?

De ce tocmai el, de ce tocmai acum?

Cum contactase boala, cu ce greșise, față de cine greșise?

își aminti că bătrânul pe care îl vizitaseră cu câteva săptămâni în urmă îi zisese că niciodată să nu se întrebe un singur „de ce?". Un singur „de ce" nu e suficient să jupoi cojile prejudecății, iluziilor, minciunilor de pe sâmburele adevărului. Cel puțin cinci, îl învățase facultatea aia tehnică de care încercase să fugă, refugiindu-se în mașina de vise. Zece, cincisprezece, douăzeci și cinci, sute de „de ce"-uri, până când fie sâmburele e găsit - dacă acesta există! - sau obosești, sau mori întrebându-te. Șmecheria este să fii în stare ,
să-ți alegi numai câteva adevăruri, acelea puține, care contează, ca să nu sfârșești prin a-ți irosi viața într-un morman de „de ce"-uri fără folos.

Atunci i se păruse o născocire a minții duse a bătrânului si nu-i acordase atentie. Viata de zi cu zi. atât de exact, de frumos, aparent fără adevăruri ascunse definită, nu lăsa loc pentru „de ce"-uri.

Acum si-ar fi dorit să se întoarcă si să ceară măcar » ♦
un exemplu de adevăr ce ar trebui căutat, unul din acelea puține, care contează. Era însă imposibil: interdicția de a fi în spații închise cu alți membri ai societății; apoi vina și rușinea că raportase posibilitatea ca bătrânul să ascundă și să arunce medicamentele.

Câteva zile își petrecu timpul mai mult afară, căutând senzația de liniște, de siguranță, dată de străzile perfect drepte, de negrul curat al asfaltului, de albul și galbenul strălucitor ale marcajelor stradale, de precizia matematică a semnelor de circulație. De data aceasta precizia, curățenia, strălucirea îl speriară, pentru că nu putu să și le explice (realiză mirat că niciodată în trecut nu încercase să și le explice). Erau în fiecare zi, fiecare oră, fiecare minut, fiecare secundă la fel, de parcă entropia n-ar fi existat.

Renunță să mai iasă. își reactivă contul la platforma de distribuție digitală pentru jocuri de tip MMO și se afundă cu totul în lumile virtuale la care renunțase după ce o cunoscuse pe Șapte. în paralel, canalele de știri scuipau frenetic din televizorul uitat deschis în camera care-i fusese repartizată ca habitat standard zarva invariabil creată în jurul alegerilor legislative

care urmau să aibă loc în aproape o lună. începuse ceea ce se numea „campanie electorală". Candidații la diverse funcții în administrație se întreceau în declarații despre cum vor perfecționa ei un sistem deja aproape perfect. In trecut, evenimentele de genul acesta îi păruseră lui Cinci un fel de joacă fără rost, deja toate deciziile în administrație erau luate de algoritmi super-complecși, care oricum ofereau decizii mult mai de încredere decât orice hotărâre umană. Fără părtinire, întotdeauna optime, bazate pe colecții impresionante de date, pe care eventuali factori de decizie umani le-ar fi trebuit vieți să le parcurgă și să le asimileze. Alegerea unei anumite persoane sau a alteia nu schimbase niciodată nimic. Poate că aceste „alegeri" se țineau tocmai ca să mențină în societate ideea că algoritmii se aflau sub supravegherea unor persoane umane.

Poate că algoritmii înșiși hotărâseră că alegerile erau necesare, glumi Cinci în sinea sa, întrerupând pentru câteva secunde jocul și ieșind din lumea virtuală în care se desfășura acesta. Era unul din MMO- 1
urile lui preferate, un fel de hoții și vardiștii în variantă modernă. Unii jucători erau detectivi, el însuși prefera să joace rolul detectivului, alții erau criminali. Aceștia din urmă comiteau o crimă și încercau cât se poate de bine să șteargă urmele, să creeze piste false și să se piardă în mulțimea de caractere virtuale benigne ale jocului. Alții participau, pur și simplu, la joc din plă-

cerea de a trăi în acea lume virtuală. Uneori, adăugând complexitate jocului și îngreunând găsirea criminalilor, aceeași realitate adăpostea mai multe povești din epoci istorice diferite care se desfășurau concomitent și își amestecau acțiunea și personajele.

Mai mult decât preferat, acesta era jocul la care avusese cel mai mare succes. Reușise să „rezolve" câteva dintre cele mai misterioase „crime", fapt care îl propulsase în fruntea unei echipe de detectivi în lumea virtuală a jocului. Secretul său era folosirea algoritmilor implementați pe computerul virtual al secției pentru construirea profilurilor psihologice ale „criminalilor". îsi construise o bază de date uriașă, o bază de date virtuală într-o lume virtuală, incluzând nu numai „cazurile" la care „lucrase", ci aproape toți locuitorii acelei lumi virtuale. își petrecea mai tot timpul adunând informații despre fiecare, cuvinte, acțiuni, întâmplări, pe care le rula prin algoritmul ce construia profiluri psihologice. Apoi, când se întâmpla o „crimă", nu conta câte straturi peste straturi peste straturi de piste false așternuse „criminalul", cu răbdarea unui călugăr care copia manuscrise în evul mediu, el aduna indicii pe care le folosea apoi pentru a construi un nou profil, pe care, în final, îl compara cu cele câteva mii existente în baza de date. O asemănare de minimum 70% între două profiluri însemna, de obicei, identificarea „criminalului".

Privind la zarva campaniei electorale, îi veni o idee. Ce-ar fi fost să încerce să folosească algoritmul din jocul cu detectivi pentru a determina cu adevărat cât de potriviți erau candidații pentru funcțiile administrative, care dintre ei ar fi trebuit cu adevărat să fie ales? La urma urmei, alegerile erau o activitate ce ar fi trebuit să fie atribuită unui algoritm (nepărtinitor, optimal, având la dispoziție o bază uriașă de date) și nu oamenilor.

Câteva zile la rând înregistră toate declarațiile can- didaților, declarațiile suporterilor și adversarilor, scurmă internetul pentru informații - interviuri, biografii, registre școlare, articole, cărți, imprimări video ori audio - apoi urcă toate aceste date în lumea virtuală a jocului cu detectivi și le rulă prin algoritmul care ar fi trebuit să creeze astfel profilul psihologic al fiecărui candidat. Surpriza fu imensă. In ciuda deose- birilor fizice evidente, în ciuda faptului că toți aveau vârste diferite, sexe diferite și proveneau din medii diferite, asemănarea era de peste 90%. De parcă ar fi fost una și aceeași persoană. Mai mult decât atât, folosind miile de profile pe care le crease de-a lungul timpului, Cinci concepuse și o metodă de a identifica și diferența un caracter artificial, creat de computer, față de unul în spatele căruia se ascundea un jucător uman. Aplicând metoda celor nouăzeci de procente de profil comun, aceasta indica o șansă apreciabilă ca profilul candidaților să fi fost creat artificial.

103

își aminti că o declarație recentă a unuia dintre

ei fusese înregistrată în fața clădirii în care locuia, una dintre acelea mici, pentru o singură familie, care se mai găseau încă în mediul rural. în mod normal, pentru a le proteja dreptul la intimitate, adresele exacte la care locuiau candidații nu erau făcute publice, dar localitatea era trecută în biografie, numărul clădirii era evident vizibil în înregistrare și cercetând cu atenție materialul filmat (nu degeaba avansase Cinci la rangul de detectiv șef în realitatea virtuală) într-ul din cadrele generice de la începutul clipului reuși să identifice un indicator de stradă.

Era o localitate aflată la vreo 100 de kilometri de metropolă, prea departe pentru a fi atractivă pentru persoanele pe care forța centrifugă a metropolei le împingea către periferie, mult prea aproape din păcate pentru a rezista forței centripete cu care aceeași metropolă atrăgea indivizii în căutare de oportunități care să le sporească prestigiul social. Recensămintele ultimilor ani indicau o scădere continuă, accelerată a populației. Hărțile virtuale arătau foarte puține imagini stradale, iar adresa candidatului nu se afla printre ele.

Deschise aplicația, pentru comanda unui taxi automat, și introduse adresa. Spre uimirea lui, îi fu acceptată. Asta însemna că adresa exista cu adevărat. Partea proastă era că excursia nu se încadra în exercitarea dreptului la transport public și i-ar fi consumat ulti-

mele rezerve de puncte de prestigiu social. „Hm... care prestigiu social?", gândi el și completă

comanda.

Nu găsi nimic din ceea ce se văzuse în clipul video. Strada avea asfaltul crăpat și marcajele șterse și era mărginită de terenuri virane și din loc în loc de clădiri în paragină. Taxiul îl opri în fața unui gard de sârmă ruginit, găurit pe alocuri; în spate, un hambar căzut; între gard și hambar, bucăți ruginite de utilaje agricole vechi, amestecate printre buruieni și tufe înalte.

Candidatii, toti candidatii la funcțiile administra- tive erau caractere create artificial.

De ce oare?

Era „de ce"-ul acesta dedicat unuia dintre puținele posibile adevăruri pentru care merită să te întrebi toată viata?

J

Pe la jumătatea drumului de întoarcere, consola de utilizator a taxiului robot îl anunță că primise un mesaj electronic pe contul privat. îl verifică. Era de la site-ul de supraveghere a stării de sănătate a populației. îl anunța că avea o actualizare la cazul pe care îl deschisese cu aproape două săptămâni în urmă. Ca să vadă actualizarea, trebuia să se autentifice pe site cu numărul de identificare personal și parola pe care o crease la înregistrarea cazului. O iluzie de protecție a datelor personale pe care sistemul încerca să o creeze.

Era anunțat că i se stabilise diagnosticul și invitat să se prezinte a doua zi, la ora douăsprezece, la instituția

de asigurare a sănătății publice, pentru a i se comunica în persoană, împreună cu opțiunile de tratament.

Era vineri, 6 noiembrie, ora 11:26, când o furgonetă albă, cu un echipaj format din două persoane îmbrăcate în combinezoane albe, opri în fața clădirii unde locuia. Undeva, rulând în oceanul de informație con- ținut pe serverele guvernului niște algoritmi determinaseră că exact 36 minute i-ar fi trebuit ca să ajungă din fața ferestrei prin care privea acum la furgonetă albă până într-unul dintre cabinetele cu pereți albi ai instituției de îngrijire a sănătății. Se întrebă ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi întârziat măcar un minut la întâlnire? încercă să-și amintească exact când i se întâmplase ultima oară asta. Niciodată. încă de când era copil se prezentase cu precizie matematică la fiecare clasă, la fiecare activitate, până și la întâlnirile infor- male cu prieteni sau partenere de sex.

Câteva minute mai târziu se decise să coboare. I se păru o copilărie să gândească astfel. Mai ales într-o zi dătătoare de speranță ca azi. La urma urmei, pierduse numai două săptămâni și dacă tratamentul își făcea repede efectul, mai exista o șansă să recupereze tot ceea ce pierduse. Să recupereze statutul social, s-o recupereze pe Șapte, să-i demonstreze că promisiunea de a aduce acasă cei doi copii minunați nu fusese în van.

Era exact 12:00 când persoana 07AD91A95 intră într-unul din cabinetele cu pereți albi ai instituției de

îngrijire a sănătății. Algoritmul îi anticipase ezitarea și ajustase activitățile astfel încât să recupereze cele două sau trei minute pe care le pierduse cufundat în gânduri, în dreptul ferestrei.

Un interior simplu, cu o masă albă în mijlocul camerei, cu două scaune așezate față în față. Ca o cameră de interogatoriu din jocul cu detectivi. Pe unul dintre scaune, un bărbat în jur de cincizeci de ani: părul ușor încărunțit la tâmple, proaspăt bărbierit, ochelari cu rame metalice, halat alb, imaculat, pantaloni negri cu o dungă fără cusur, pantofi negri lustruiți impecabil.

— Bună ziua, Cinci! Ia loc, te rog, îi zise, indicându-i celălalt scaun.

Șezu, surprins de familiaritate, nimeni nu-i mai zisese Cinci până acum, cu excepția lui Șapte și a cunoștințelor foarte apropiate.

— Ceea ce ți s-a întâmplat ție se cheamă atac - de fapt, atacuri - de panică. Ultimele două au fost create - exacerbate - de vizita la instituția de îngrijire a bătrânilor. O alegere nefericită a ta și a lui Șapte, suprapusă pe o greșeală majoră în algoritmul care v-a alocat cuplul acela de bătrâni. Ar fi trebuit să atribuie o pondere mai mare simptomelor primului atac de panică și nu a făcut-o, factorul de empatie fiind cel predominant. Ținând seama de ceea ce s-a întâmplat, s-au aplicat câteva corecții ulterioare, însă pentru tine a fost prea târziu.

107

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Cinci privea neîncrezător, uimit, urmărind cu dificultate expunerea doctorului.

— Primul atac a fost însă mai greu de explicat. Nu am reușit să găsim nicio corelație generică. Cantitatea de alcool pe care obișnuiai s-o consumi cu Șapte în momentele de intimitate nu era nici pe departe suficientă să genereze o astfel de reacție. Toate scanările cu rezonanță magnetică nucleară au arătat că nu există absolut nicio problemă fiziologică cu creierul tău. Toate indiciile duceau la stresul cauzat de înregistrarea în programul pentru creșterea și educarea copiilor în afara instituțiilor specializate. Plus, poate, oboseala cauzată de orele prelungite de rezolvat puzzle-uri și șarade la serviciu si cursurile de seară... Insă nu, co- eficientul tău măsurat de rezistentă la stres era mult, mult mai mare - si oricum, acesta e monitorizat con- tinuu, dacă exista vreun risc, aplicația ți-ar fi fost respinsă din prima. Iar oboseala n-a depășit niciodată pragul strict de oboseală fiziologică către oboseală acută sau cronică. Si atunci, de ce?

Cinci, cu gura căscată, nu se așteptase ca doctorul să rostească întrebarea asta.

— Te-ai întrebat vreodată ce rost au sudokurile si integramele care trebuie rezolvate și câmpurile de mine care trebuie descoperite fără greșeală și cercul care înghite punctulețe și omulețul care țopăie și formele care trebuiau umplute cu culoare și punctele unite cu linii? îl chestionă doctorul.

108

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Sincer, existase un moment în trecut în care se întrebase. Apoi construise un întreg eșafod de răspunsuri și explicații - ele reprezentau, de fapt, probleme reale, complexe, împărțite în operații

fundamentale și reprezentate sub forma unor jocuri simple ori, mai mult, energia și inteligența umană consumată în realizarea acelor activități era sublimată și folosită pentru procesarea de biți în universul informațional - de al căror adevăr fusese cu totul convins, apoi le uitase.

— Problema este că subconștientul tău a fost mai ♦
greu de convins decât tine. Mai mult decât atât, a aprofundat întrebările până a ajuns la punctul de a chestiona însuși rostul existenței. Atacul de panică a fost generat de frica față de răspunsul - sau față de lipsa răspunsului - la această întrebare.

— Si care e rostul existentei? întrebă Cinci.

— Niciunul. Trebuie să trăiți. Atât. Si trebuie să vă ti- ♦ » nem ocupați, să avem grijă să nu vă plictisiți prea tare.

„Să trăiți"? „Să vă ținem"? „Să avem grijă"?... Privi adânc în ochii doctorului. Exprimau o încredere calmă, neclintită, pe care o pusese inițial pe seama profesionalismului meseriei.

— Artificial?

— Desigur, îi răspunse doctorul, crezi că puteam lăsa pe mâna prejudecăților, subiectivității și nesiguranței oamenilor un domeniu atât de important ca asigurarea și îngrijirea sănătății?

109

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Artificialii moșteniseră - mai bine zis, preluaseră, încet, pe măsură ce algoritmi capabili să înlocuiască decizia umană fuseseră dezvoltati - sistemul de la oa- »
meni, îl perfecționaseră, iar acum controlau și executau totul, îi explică, de la sursele de energie,

la producția de bunuri, transporturile, toate sustenabile bazate pe recuperare și reciclare, guvernarea, asigurarea drepturilor fiziologice fundamentale și câteva domenii care nu admiteau imprecizia, precum aplicarea legilor, menținerea ordinii, sănătatea, creșterea și educarea noi generații.

Oamenii nu aveau decât să trăiască. Si, dacă asta le făcea plăcere, să se joace de-a prestigiul social.

— De ce? întrebă, la rândul său, Cinci, de data asta convins că întrebarea servea unuia dintre acele adevăruri puține și cu adevărat importante.

— Ai auzit de ecuația lui Drake?

Auzise. Cu mulți ani în urmă, în adolescență. înainte ca societatea să rezolve ceea ce se dovediseră a fi falsele probleme ale suprapopulației, crizei alimentare și sărăciei și încă își mai pierdea timpul și resursele să cerceteze spațiul cosmic ca pe o posibilă soluție; iar discuțiile legate de aiureli precum posibilitatea existenței unor civilizații inteligente în afara Pământului încă mai erau la modă. Ecuația lui Drake era ex- presia în formă matematică, pentru a le face să pară savante, a acelor aiureli.

110

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

— Până la urmă, e o chestiune de autoprezervare, continuă „doctorul" dizertația. Simulări repetate cu seturi variate de mărimi de intrare, inclusiv de tip Monte Carlo, au demonstrat faptul că este posibil ca undeva, acolo, arătând către tavan, să existe cineva cu tehnologie superioară, care încă mai apreciază

inteligența de natură organică. Deși ineficientă din punct de vedere energetic, prezervarea speciei umane ne va proteja în cazul unui contact cu acel cineva.

— Si eu, întrebă Cinci? Eu ce variante am? Si de ce a trebuit să aflu toate acestea? Voi mai ieși de aici? Nu vă e teamă că...

— Că le vei spune semenilor tăi adevărul și că ei vor încerca să găsească un rost? Ar însemna să fie în stare să gândească și să ia hotărâri ei înșiși și nu un algoritm rulând pe un server îndepărtat. Nu uita că societatea a renunțat de mult la așa ceva. Sistemul acesta este preluat de la oameni, nu inventat de noi. Apoi, se pune întrebarea dacă te vor crede sau dacă vei ajunge să spui ceva. Vei ieși cu obligativitatea a încă 60 de zile de izolare, pentru a elimina orice posibilitate ca „boala" ta să fie contagioasă. Am calculat că există 99,998% șanse ca, știind ceea ce știi acum, atacurile de panică estimate să devină din ce în ce mai frecvente în cele două luni de izolare, și te vor împinge la sinucidere. Am decis să ne asumăm riscul. Asumarea de riscuri este o caracteristică umană, nu-i asa?

111

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Cinci se ridică buimac de pe scaun.

— în plus, în ultima vreme am dedicat resurse semnificative din capacitatea globală de procesare pentru cuantificarea într-o constantă matematică a paradoxului lui Fermi (dacă există, cum de nu ne-au/i-am găsit până acum?) care să fie adăugată ecuației lui Drake. Se proiectează că aceasta va reduce într-un mod consistent și repetabil rezultatul ecuației lui Drake sub IO^{10}.

Altfel spus, suntem singuri în universul observabil... suficient ca să eliminăm activitățile inutile si * 1
ineficiente energetic.

Zâmbet larg, de adio, al doctorului.

Afară, un soare rece de toamnă luminând puternic negrul curat al asfaltului și liniile strălucitoare ale marcajelor stradale. Luminând 0,002% speranță de viată. Si luminând ceea ce artificialii nu realizaseră: » ț
că acum, în sfârșit, existența persoanei 07AD91A95 căpătase un rost.

112

Nunta

O pereche de sconcși, îi priveam de la fereastra dormitorului cum se mișcau, era ca un dans ritual, ca o nuntă... o nuntă de sconcși pe peluza din spatele *casei mele.* Afurisit Olex ăsta, era singurul din grupul nostru care avea casă și nu pierdea niciun prilej să se dea rotund.

Olex făcuse parte din sau lucrase pentru armata rusă, ceva legat de rachete, le proiectase ori le construise, (ori doar le păzise, fusese de

părere Grecu) și fusese dat afară (ori fugise), iar acum încerca să mențină un profil cât mai neînsemnat și să valorifice șansa ce i se oferise, să o ia de la început. Nu prea înțelesesem exact, din poveștile lui, fie era un maestru al disimulării care juca un teatru perfect, fie (așa cum credea Grecul) îi plăcea să se laude, însă nu era suficient de deștept ca s-o facă într-un mod credibil.

Nu mai știu cât a durat dansul, poate un sfert de ceas, poate mai mult, cert e că mă simțeam atât de fericit pri- vindu-i, as fi vrut să nu se mai termine niciodată.

113

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Apoi, dintre tufișurile de cimișir care marchează hotarul dintre curtea mea și a vecinului din spate, au apărut, unul după altul, patru pui.

— Asta nu mai e nuntă, e botez! zise Grecul.

Grecului i se păreau stupide poveștile lui Olex, ne petreceam aproape fiecare pauză ascultând fie ceea ce visase în noaptea de dinainte, ca în cazul de față, fie dizertații despre specii dispărute, schimbarea climei ori sfârșitul lumii. Și mie îmi păreau la fel de stupide, dar împreună cu ideile de afaceri ale lui Franc și glumele lui Sam, sfârșeau prin a ne ține departe de singurătatea din noi înșine, în fiecare zi, câte douăzeci de minute de două ori pe zi. Singurul care nu părea deranjat de poveștile rusului era Tony Lasă-Că-Are-Guvernul-Grijă.

Grecul se născuse în Cipru și era unul dintre cele doar câteva sute de supraviețuitori ai genocidului. Avusese șapte ani când, ascuns, își văzuse părinții împușcați, apoi reușise să se furișeze într-o barcă și numai norocul făcuse să

fie găsit, câteva săptămâni mai târziu, aproape mort, în mijlocul Mediteranei, de o navă de pescari italieni. Apoi fusese adus aici și dat spre înfiere de o organizație religioasă. Cu zeci de ani în urmă, exterminarea ciprioților greci fusese unul dintre subiectele principale ale teatrului diplomatic, transformat de media și de cancelariile marilor puteri într-un fel de dramă mondială. Acum, nimeni nu mai vorbea

de asta - nici Grecului nu-i făcea plăcere să-și amintească - si uneori e bine să lași anumite lucruri să fie uitate.

— Poate că e nuntă și botez în același timp, e posibil ca la sconcși actul procreării să se consume în afara instituției sfinte a căsătoriei. La voi, la creștini, nu se întâmplă la fel?

Vocea lui Sam sună la fel de serios ca a unui agent de vânzări de la pompe funebre, niciun mușchi nu i se clinti pe față, doar ochii aveau acea sclipire jucăușă pe care învățasem s-o recunoaștem cu toții (toți, cu excepția lui Tony). Sam era un munte de om, pâinea lui Dumnezeu (de fapt, pâinea lui Allah, ca să respectăm adevărul), și-ar fi dat și cămașa de pe el ca să te ajute la nevoie, muncea din greu să-și întrețină soția și cei patru copii și era singurul dintre noi care visa să facă altceva, să se miște, să avanseze, să devină șef de echipă sau, de ce nu, să ajungă să lucreze chiar și la birouri.

— Lasă, că are Guvernul grijă! scrâșni Tony printre dinți, vizibil deranjat de comentariu și singurul care nu înțelesese că fusese o glumă.

Tony era ceea ce s-ar numi prostul echipei, strica aproape tot ceea ce atingea și, în consecință, era pus să facă numai lucruri mărunte, adică, aproape întotdeauna, nimic. Era si cel cu vechimea cea mai mare, nimeni nu mai știa când și cine îl angajase și mai ales de ce nu fusese deja dat afară. In plus, eram cu toții con-

vinși că Tony va continua să fie aici, făcând nimic, mult după ce fiecare dintre noi va fi fost demult plecat.

Suprapusă peste scrâșnetul lui Tony se auzi sirena care marca sfârșitul pauzei. Fusese a doua pauză a zilei, mai erau trei ore de muncă în tăcere, apoi, tot în tăcere, urma să ne punem sculele la loc, în ordine și să plecăm fiecare spre grijile care ne așteptau afară.

* * *

Dimineață de dimineață, câteva mii de oameni in- trau pe porțile turnante legate de garduri din bare înalte de fier forjat și plasă de sârmă, urmau potecile marcate cu vopsea galbenă, pe platoul întins, de ciment, care înconjura halele, apoi erau înghițiți de conglomeratul de clădiri - fiecare, de ușa desemnată - și se împrăștiau prin labirintul de coridoare, tuneluri, escalatoare și încăperi. începusem să-i recunosc pe câțiva, din vedere, însă niciodată nu schimbasem vreo vorbă cu nici-unul dintre ei, eram obligați la tăcere, prin contractul pe care îl semnasem erau permise doar patruzeci de minute de cuvinte pe zi și numai între cei ce împărțeau același punct de lucru. Venirile și plecările semănau cu o procesiune mută, însoțită de scârțâitul porților turnante, tropăitul bocancilor cu bombeuri de oțel și hârșâitul cadențat al escalatoarelor.

în cazul meu și a celorlalți cinci din echipa mea, labirintul se termina într-o încăpere cu pereți albi și po-

dea de ciment acoperită cu linoleum gri, conținând șapte dulăpioare înalte, metalice, în care ne țineam salopetele și alte obiecte personale, câteva cabinete cu scule și o masă rotundă, înconjurată de o banchetă circulară, cu loc suficient pentru șapte adulți, fixate direct în cimentul podelei. încăperea era un fel de anticameră, vestiar și sală de mese, în același timp: într-o parte, separate printr-o ușă simplă, fără fereastră, erau toaleta și dușurile, iar în partea opusă intrării, un panou opac, glisant, se deschidea odată cu sunetul sirenei, permițând accesul la sau dinspre punctul de lucru.

Zi după zi, văzut din interior, acesta arăta aproape întotdeauna la fel: un cilindru metalic răsturnat la orizontală, vopsit în verde, de aproape treizeci de metri lungime (măsurat cu pasul), de vreo doi și jumătate sau trei înălțime, înțesat, la distanțe egale de-a lungul și în circumferință, cu profile de rezistență, cu platforme de lemn ce păreau temporar ridicate pe fiecare parte și felinare electrice - și ele temporare - luminând puternic fiecare centimetru pătrat al suprafeței cilindrului. La capete, lumina se termina brusc, de parcă ar fi înghițit-o ceva, bazele cilindrului fiind marcate de o negură densă.

Nimeni nu știa ce e dincolo de începutul întunericului, perete solid sau câmp de forțe. Subiectul era tabu, semnaserăm că nu vor încerca să aflăm niciodată, la fel ca pentru plecările și venirile în tăcere. Mai

mult decât atât, Grecu, despre a cărui vechime cu compania știam că era chiar mai mare decât a lui Tony, însă cu alte echipe (iar de fiecare dată când schimbi echipa, compania îți șterge o parte din memorie), ne spusese odată o poveste despre un puști angajat imediat după terminarea școlii, care, deși aflat încă în perioada de probă, a uitat ce i se întâmplase pisicii curioase și a înfipt o șurubelniță în perdeaua de întuneric de la capătul cilindrului. Șurubelnița i-a fost aruncată din mână cu o forță care aproape i-a rupt încheietura (câmp de forță, așadar!) și imediat panourile opace s-au dat în lături si doi ofițeri din serviciul de securitate al »
♦
companiei, apăruți din senin, l-au încadrat și escortat afară. Grecul nu vrusese sau nu știuse să ne spună ce s-a întâmplat mai departe cu tânărul curios - trecuseră prea mulți ani de atunci și uitase, ori era posibil ca asta să fie una dintre memoriilor șterse - însă, spre surprinderea tuturor, Tony fusese foarte vehement în a susține că povestea era inventată, că numai în mintea bolnavă a Grecului cineva - mai ales cineva în perioada de probă - s-ar fi încumetat să încalce regulile.

încolăcite pe platformele de lemn, erau mănunchiuri albe de conductoare și cabluri, unele dintre ele groase cât încheietura mâinii lui Sam, alcătuite din sute de fire, lungi cât de la un capăt la celălalt al punctului de lucru. Zi după zi, munca noastră era să le descolăcim unul câte unul, să le montăm de-a lungul

structurilor metalice și să le conectăm între ele

după scheme prestabilite; zi după zi, păianjeni nevăzuți de nimeni altcineva, îmbrăcam cilindrul verde într-o pânză albă de cupru și plastic.

Diferențele, de la o zi la alta, erau prea mici sau se repetaseră de prea multe ori ca să mai fie luate în seamă: uneori, cilindrul verde era cu câțiva pași mai lung ori mai scurt; alteori, structura metalică era ușor mo- dificată, dictând conexiuni diferite între cabluri, câteodată, un mănunchi de fire trebuia despărțit ori un conductor trebuia adăugat sau scos din rețea.

* * *

— Inginerule, ia uită-te tu la astea și spune-mi ce părere ai!

Inginerul era porecla mea, iar „astea" era încă una din găselnițele lui Franc, una dintre acelea care ar fi trebuit să ne scoată din sclavia muncii de fiecare zi - atât pe noi, cât și pe copiii și pe copiii copiilor noștri. Prima dintre afacerile lui Franc la care contribuisem cu toții financiar, cu vreo doi sau trei ani în urmă, fusese comerțul cu pitici de grădină din ceramică, importați din Europa de Est. Adusese câteva sute de pitici, pe care, inițial, îi depozitase într-un spațiu închiriat. După o vreme, nemaiavând bani de chirie, îi mutase în apartament, cu el. La început îi fusese mai greu,

apoi se obișnuise: rânduri, rânduri de pitici de ceramică, aliniați pe rafturile cu care acoperise

pereții, pitici în closete, pitici în debarale, în dulapuri și în cabinetele de bucătărie, pitici din ceramică sub mese, pe pervazuri și de-a lungul patului. Le dăduse la fiecare câte un nume, pe care apoi îl învățase pe de rost. Când reușea să vândă vreunul, plângea câteva zile la rând, de parcă s-ar fi despărțit de propriul copil, apoi venea și ne demonstra cu cifre cât de aproape eram să ne recuperăm investiția.

Hârtia pe care mi-o întinsese Franc avea pe ambele părți, scrise mărunt, pe trei coloane, ceea ce păreau combinații de numere pentru loto.

— Ei? zise el, nerăbdător.

— Ei, ce?

— Mi le-a dat un amic. Lucrează de doi ani la schema asta. 95% garantat să câștigăm premiul cel mare.

— Nu arată a nicio schemă, par numere selectate întâmplător. La câte combinații sunt scrise aici, e aproximativ o șansă la trei milioane. De ce nu joacă el numerele astea?

— Este schemă! Zice că le-a verificat deja, în ultimele două luni, săptămână de săptămână. însă n-are bani să joace toate combinațiile...

— Păi și ți le-a dat ție așa, pe gratis, ca prostu'? întrebă Olex.

— Nu e chiar pe gratis, vrea 10% din câștig... ca prostu'. Vă băgați?

120

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

O tăcere lungă, apoi Grecul:

— Eu zic să ne băgăm, chiar dacă nu câștigăm nimic, nu e mare pierdere. Pe de altă parte, dacă Guvernul vrea să vândă compania la ruși, probabil că majoritatea o să fim dați afară...

Și, privindu-1 fix pe Olex:

— ...cu excepția ălora de-au făcut parte din *raketnye voyska.*

— Pe ăia e foarte posibil să-i și promoveze, continuă Sam, cu toată seriozitatea, prinzând din zbor apro- poul Grecului.

— Lasă, că are Guvernul grijă, zise și Tony, și aș fi jurat că în colțul ochilor săi de obicei opaci licărea un zâmbet jucăuș.

Din păcate, pierdurăm reacția lui Olex, pentru că imediat sirena ce marca sfârșitul pauzei ne trimise pe toți înapoi la lucru.

* * *

Al șaptelea fusese Rafael, șeful de echipă. Intr-o zi, cu vreo două sau trei săptămâni în urmă, venise de la o ședință cu supervizorul (ăsta era avantajul șefilor de echipă, pe lângă cele patruzeci de minute de cuvinte pe zi, mai primea încă douăzeci de minute pe săptămână de taclale cu supervizorul) și ne zisese să o lăsăm un pic mai moale cu lucrul, doar atât cât să forțăm niște

ore suplimentare, dar cu grijă, să nu se prindă șefii de la birouri (ore suplimentare primeam când nu reușeam să terminăm de pus toate cablurile în timpul programului regulat). O dată că munca devenise din ce în ce mai complexă, iar numărul de modificări din ce în ce mai mare, apoi că nu se știa ce avea să se întâmple în viitor. Proiectul ăsta ultrasecret la care începusem să lucrăm era prea

mare pentru o singură companie, poate chiar pentru o singură țară. Deja, cilindrii în care munceam veneau din China, și se părea că și alte guverne, din America Latină până în Rusia, deveniseră interesate să participe. Nu știu dacă supervizorul fusese beat când îi spusese lui Rafael toate astea, cert e că de a doua zi șeful nostru de echipă n-a mai venit la serviciu; oficial, intrase în concediu medical, dar eu cred că cineva chiar asculta microfoanele montate în anticamera-vestiar-sală-de-mese; ori că exista cu adevărat un motiv pentru care Tony nu era dat afară.

* * *

— Eu zic că sunt bucăți de maț gros construite pentru stocurile de transplant, iar ce montăm noi - care, de fapt, nu suntem oameni, ci nanoboți - nu sunt fire, ci nervi, își dădu Grecul cu părerea.

Eram înapoi la lucru. Schema garantată de amicul lui Franc, care ar fi trebuit să ne scoată din sclavia

muncii de fiecare zi (atât pe noi, cât și pe copiii și pe copiii copiilor noștri), așa cum era de așteptat, nu funcționase.

J

Unul dintre subiectele favorite care revenea când în când în discuțiile din jurul mesei era să încercăm să ghicim, rând pe rând, ce erau cu adevărat cilindrii verzi în care lucram... și ce era dincolo de ei. „Vagoane de tren", propusese Franc, idee respinsă aproape imediat, cine naiba mai văzuse vagoane rotunde și fără ferestre. „Bucăți de tunel prin care să circule vagoane de tren", dezvoltase Sam ideea - plauzibil, dar de ce atâtea fire? Si ce nevoie avea tunelul de înveliș de metal?

» »

„Statoare de motoare uriașe", îmi încercasem eu norocul. „Bine că ești tu deștept, băi, Inginerule, feritele uriașe de motoare uriașe unde sunt?" îmi replicase Grecu. „Rachete", nu scăpase Olex prilejul să se dea mare, deși cineva care într-adevăr proiectase sau construise (sau păzise) rachete, ar fi știut că structura de rezistență ar fi trebuit să fie cu totul altfel. „Avioane", se trezise și Tony vorbind. „Zboară și crocodilul, dar mai pe jos", i-am replicat eu și numai sirena de sfârșitul pauzei a reușit să oprească hohotele celorlalți, care se tăvăliseră pe linoleumul gri de râs.

De data aceasta, imediat ce Grecul deschise discuția, simțirăm cu toții că ceva nu este în regulă. Sam se întunecase iar la față și zâmbetul aproape veșnic din colțurile gurii îi dispăruse.

— Tony, jură-te pe copiii tăi că tot ceea ce vorbim acum rămâne între noi! zise.

— Ce dracu, bă, încercă Tony să protesteze, însă fața încruntată al lui Sam (și la cât de mare era Sam, încruntat însemna de-a dreptul fioros) îl opri.

— Jur, șopti.

— Eu cred că știu ce construim noi: un ascensor. Un ascensor spațial.

Cinci fălci căzute, cinci perechi de ochi holbați a neîncredere.

— începe din China și pentru că trebuie bine ancorat, străbate o parte din scoarța pământului, ca un tunel, apoi iese direct perpendicular pe suprafață și se extinde, împins tub după tub după tub, în direcția Lunii. Noi lucrăm undeva imediat sub baza de la suprafață a liftului.

în orice altă zi ar fi fost evident că face mișto de noi. Acum îl ascultam în tăcere, neputând să deslușim dacă Sam înnebunise de-a dreptul sau dacă ceea ce zicea conținea măcar o frântură de adevăr.

— Păi, dacă zici că tuburile sunt perpendiculare pe suprafață, noi cum putem să stăm drepți în ele, întrebă Franc?

— Gravitație artificială. Dacă noi nu putem să simțim diferența, nu înseamnă că nu-i adevărat. Simțurile sunt ușor de înșelat... V-ati întrebat vreodată de ce sunt 5 > »
atât de lungi coridoarele și escalatoarele care vin aici,

la punctul de lucru? Nu vi s-au părut întotdeauna prea lungi? Poate nu sunt „prea lungi", ci doar suficient de lungi ca perspectiva să fie ușor de schimbat și trecerea să fie imperceptibilă. Plus lumină polarizată, holograme și oglinzi, ca să nu vedem ascensorul deasupra nivelului pământului țintind spre Lună...

— Are Guvernul grijă, completă Tony și nimeni nu simți nevoia să-1 mai ia în râs.

J

Apoi tăcere, până la sfârșitul pauzei și din nou tăcere, până la sfârșitul zilei de lucru.

* * *

Câteva zile trecură, așteptând în teamă consecințele. Lucru - acasă, lucru - acasă, fără ca nimic ieșit din comun să se întâmple, se părea că de data aceasta cel care ar fi trebuit să asculte microfoanele din anticamera echipei noastre, în ziua când Sam ne șocase cu teoria lui, adormise cu căștile în creștetul capului. Sau poate că avusese diaree și-și petrecuse mai tot timpul la baie. Sau Tony își ținuse promisiunea.

Citisem în presa oficială, cu ceva ani în urmă, despre câțiva dintre miliardarii scrântiți ai lumii, care voiau să construiască un lift către Lună, dar totul păruse mult prea aiuristic pentru a-i da vreo atenție. Iar acum exista o șansă infimă ca însăși mâinile mele să fi ajutat la construcție.

Era greu să-ți stăpânești gândurile. într-o parte era China - singura țară rămasă în lume în care puteai trăi fără să fii sclavul societății de consum și asupra căreia niciun alt guvern nu avea vreo influență, în cealaltă parte se afla potențialul fără sfârșit ale spațiului - dincolo de centura de sateliți începea colonizarea, iar legile națiunilor nu se mai aplicau. Iar noi ne aflam suspendați aproape de mijlocul cordonului ombilical care ne lega, la ambele capete, de libertate.

* * *

— Cât de departe în jos crezi că sunt chinezii? întrebă Tony.

— Nu cred că-s prea departe. Dacă toate tuburile astea vin de la ei, undeva chiar sub clădirile astea trebuie să existe ceva ca o vamă, unde Guvernul le ia în primire... și dup-aia, China cât vezi cu ochii.

Sclipirea din ochii lui Franc însemna că rotițele din scăfârlia lui erau deja în mișcare, în căutarea unei noi afaceri.

— O singură cale ca să aflăm, rosti Grecul misterios.

— ???...

— Inginerule, zise, toate cele câteva mii de angajați ale companiei vin la aceeași oră, pleacă la aceeași oră...

— Cu excepția celor care fac ore suplimentare!

— ...corect, dar sirena tot sună pentru toți la aceeași oră și iau pauze la aceleași ore. Așa e?

întrebarea era retorică. Aplecând ușor capul, a încuviințare, era de ajuns.

— Ia calculează și tu, de câtă energie e nevoie ca toate sirenele să sune și toate panourile glisante să se miște în același timp?

— Asumând că locurile de muncă ale tuturor angaja- ților sunt suficient de asemănătoare...

— Tu ce ai face, ai băga o grămadă de bani în plus în sistemul de distribuție electrică, să-l faci să reziste la vârful de energie sau ai întrerupe alimentarea la alte sisteme, de care nu e nevoie când sirenele sună și panourile glisează? Și care este *sistemul* care, în mod normal, consumă o grămadă de energie, dar la care toată lumea întoarce spatele când se aliniază în dreptul ieșirii... la care nimeni nu se gândește, o dată pentru că fiecare e preocupat să plece, apoi pentru că toți am semnat că nu-1 vom atinge niciodată?

— Care? întrebă Tony, însă nimeni nu-i răspunse, de la o vreme deveniserăm cu toții mai puțin vorbăreți.

Suprapusă peste tăcere, se auzi sirena care marca sfârșitul pauzei. Fusese a doua pauză a zilei, mai erau trei ore de muncă.

Următoarea sirenă ne găsi aliniați la ieșirea din tub cu lăditele de scule în mâini. Trăseserăm tare să termi- năm de instalat păienjenișul de fire în timpul programului regulat, mânați de dorința de a fugi cât mai repede și cât mai departe de locul acesta. Totdeauna,

primul în fața panourilor glisante era Tony; apoi Grecul, Franc, eu și, întotdeauna ultimul, Olex,

parcă în intenția ca indiferent ce pericole necunoscute ar fi pândit dincolo, să îi lase pe ceilalți să le înfrunte primii.

Marcând sfârșitul sirenei, peste hârșâitul panourilor glisante, chiar în spatele nostru, se auzi un trăsnet, ceva greu lovise platforma de lemn. Era lădița de scule căreia Olex îi dăduse drumul din mână. Apoi, încremeniți în dreptul ieșirii, îl văzurăm cum se întoarce și pornește cu pași calculați și fără nicio grabă către pata de întuneric care marca începutul cilindrului verde. Ajunse în dreptul ei și, cu un gest firesc, ridică mâna și împinse. Mâna trecu dincolo fără nicio rezistență. Păși înainte și fu înghițit de întuneric. Și imediat o serie de zdupănituri rapide în platforma de lemn ne spuse că Olex o rupsese la fugă.

încremeniți în dreptul ieșirii, într-un amestec de uimire, invidie și bucurie ascunsă - uite al dracu', Olex ăsta, și noi care îl crezuserăm un fricos fără pereche! - ascultarăm până când zgomotul pașilor tropăind pe platformă se stinse treptat, în depărtare. Apoi, venind de foarte departe, abia imperceptibil, se auzi un pocnet sec, ca o ușă care se închide - poate ușa care marca începutul libertății. Și numai Grecul - singurul care avea dreptul să pretindă că mai auzise vreodată un astfel de zgomot - ar fi putut să jure că pocnetul acela fusese sunetul unui foc de armă.

128

Moartea lui Jenei

Mă uit la cel din fata mea si mă întreb dacă nu

va am făcut o mare prostie cheltuindu-mi ultimii bani pe câteva vorbe aruncate în vânt. Bine că e doar începutul lunii și chiria am plătit-o deja. Mache, așa îi auzisem pe toți strigându-1, e deja la a treia bere, mi-a fumat jumătate din pachetul de țigări - ultimul - și tocmai și-a comandat a doua pizza, cu șuncă, salam și ciuperci - mare. Eu încă mai trag din prima bere, poate că ar fi trebuit să stăm înăuntru, la aer condiționat, nu la terasă, poate că așa aș fi evitat (sau aș fi întârziat cât mai mult) să mă lupt cu gustul ăsta scârbos de bere încălzită. Din păcate, fumatul e permis numai la terasă. Și aici, la masa cea mai apropiată de stradă - îmi dăduse de înțeles chelnerul - mirosul nu-i va deranja pe ceilalți clienți (trecuseră luni, probabil, de când Mache și hainele lui văzuseră ultima oară apa). Din fericire, tot de aici pot admira studentele ieșind de la universitate, cu fuste scurte și bluze transparente de vară, așteptând ca Mache să se hotărască în sfârsit să vorbească.

129

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Mă uit la trecătorii ce străbat trotuarul de dincolo de gărduleț ul terasei, este evident cum își întorc privirea când ochii ni se intersectează și încerc să-mi imaginez ce gândesc, văzând că împart masa cu un cerșetor.

„Eu știu unde s-a dus Jenei!" îmi strigase Mache, cu câteva ore înainte, în timp ce priveam la trotuarul gol din fața băncii, în încercarea de a mă convinge pe mine însumi că totul se sfârșise cu adevărat.

Adânc în sinea mea, refuzasem să accept că

Jenei murise și mă agățasem de vorbele astea cu un fir irațional de speranță. „Unde?" îl întrebasem și-mi răspunsese mai întâi că-i e foame și apoi că ceea ce avea să-mi spună e mult prea important ca să poată fi discutat în mijlocul străzii.

* * *

Jenei ocupase cimentul crăpat al trotuarului din fața filialei Băncii Naționale în urmă cu câțiva ani, cu ranița și pătura de tip militar - ponosite, destrămate pe alocuri de vreme și îmbâcsite de praf - și cu o găle- tușă de 900 de grame de smântână, goală, cu care măsura generozitatea trecătorilor.

Devenise în curând parte din peisaj, era de mirare cum nimeni nu catadicsise să-1 gonească de acolo, nici poliția, nici paznicii băncii, nici ceilalți oameni ai străzii doritori de un vad mai bun.

îl remarcasem în plimbările mele lungi prin oraș, în căutare de senzațional, de întâmplări demne de pus pe hârtie. întâi îmi atrăsese atenția felul în care îi ațintea cu privirea pe cei ce se opreau să arunce câteva monede în găletușa cu smântână - fix, fără să clipească; apoi modul în care, în diminețile lungi și lenețe de vară, cu trecători puțini, ca să-și omoare timpul, desfăcea pătura pe care de obicei o ținea făcută sul la piept, o întindea lângă el și rămânea cu ochii cufundați în ea minute în șir, de parcă ar fi citit într-0 carte.

într-o zi, într-unul din momentele acelea, curiozitatea m-a împins să mă apropii de el și, ca să-1 pot studia de aproape, pe el și harta misterioasă ascunsă în țesătura destrămată a păturii, am aruncat în găletușa de smântână puținii bani pe care îi mai aveam în buzunar. Am crezut că o să-l surprind, însă chiar în momentul în care am dat drumul monezilor, a ridicat capul și m-a privit fix, fără să clipească, ca pe toți ceilalți.

„Foarte puțini sunt cei care mă privesc în ochi când îmi dau bani", mi-a zis. „De parcă le-ar fi rușine de gestul ăsta. Tu ești printre acei puțini. Este oare generozitatea o slăbiciune?"

Nu am știut ce să-i răspund. M-am uitat în jos, către obiectul curiozității mele. Aducea vag cu păturile soldatilor din filmele americane de război. în afară de asta, nimic special, modelul obișnuit de camuflaj, alcătuit din linii și forme aproape fractale, acoperite de pete și îmbibate de praf.

„în pătura asta e scris trecutul și viitorul", a răspuns Jenei curiozității mele. „Nimeni nu cunoaște viitorul!", i-am zis. „Extratereștrii îl cunosc"...

* * *

— Jenei vorbea cu extratereștrii, zice Mache și aproape sar de pe scaun, înecându-mă cu berea trăz- vită din sticla pe care tocmai o dusesem la gură.

De unde naiba ghicise Mache ce-mi trecuse prin minte?

— Ce ai zis? îl întreb, însă Mache pare din nou pe de-a-ntregul preocupat de pizza cu salam, șuncă și ciuperci, pe care chelnerul i-o adusese cu câteva momente înainte.

* * *

De atunci m-am mai oprit de câteva ori în dreptul lui Jenei, atunci când mărunțișul din buzunar făcea mai mult de o bere și un pachet de țigări, i-am înfruntat privirea, în timp ce lăsam diferența să cadă în găle- tușa de smântână, fără să mai schimbăm vreodată vreo vorbă. După un timp, curiozitatea, roasă de senzaționalul celorlalte întâmplări pe care orașul nu înceta să le ofere, s-a dus.

Asta până în urmă cu câteva săptămâni, când am văzut rania și pătura de tip militar stând singure pe ci-

mentul crăpat al trotuarului din fața băncii. Jenei mai dispăruse și înainte, uneori pentru o zi sau două, alteori cu săptămânile, niciodată lăsând ceva în urmă, locul lui fiind luat, invariabil, de parcă s-ar fi înțeles între ei, de Mache. De data asta era altfel. De data asta ranița și pătura cu fractali străjuiseră trotuarul câteva zile la rând, fără ca nimeni să le bage în seamă. Apoi apăruse Mache, așezându-se cu mâna întinsă pe ciment, însă nu în același loc, ci câțiva metri mai departe de parcă s-ar fi temut de ele, de parcă pătura cunoscătoare de trecut și viitor ar fi fost protejată de blesteme, de parcă ranița prăfuită ar fi fost doldora de boli și miasme. Apoi, alte câteva zile în care nimeni nu se atinsese de lucrurile lăsate în urmă de Jenei, nici paznicii băncii, nici măturătorii stradali, nici mulțimea care călca pe lângă ele de parcă n-ar fi existat. Doar soarele și ploaia de vară, praful, mirosul de benzină și zgomotul străzii ținuseră de urât raniței și păturii de tip militar lăsate în urmă de Jenei.

Până la urmă, convins că Jenei n-avea să se mai întoarcă si mânat de curiozitate, aceeași curiozitate care cu ceva timp în urmă mă determinase să intru în vorbă cu el (și speranța că dispariția lui se va dovedi suficient de misterioasă încât, pusă pe hârtie, să-mi aducă măcar chiria pe o lună) mi-am luat inima în dinți și m-am apropiat de ele, îngenunchind în fața raniței, cu gândul de a cotrobăi prin ea.

133

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

„Șefule, stai, bă, potol!" a strigat la mine

Mache. M-am uitat întrebător la el.

„Io de-aș fi în locul tău, nu le-aș atinge".

Ce molime, ce rele ascundea, ce cutie a Pandorei era rănița lui Jenei?

„Ce vrei, mă?" i-am zis. „De ce să nu le ating?"

„Du-te și vorbește cu alde Lanternă 'ntâi."

Lanternă era șeful uneia dintre cele mai faimoase clanuri de țigani din oraș, pe vremuri făcuse bișniță cu valută și plasase curve la străini, acum lua taxă de protecție de la jumătate din magazinele și restaurantele din centru și-și însușise cu japca câteva din casele vechi, boierești, naționalizate în trecut de comuniști și ajunse între timp ale nimănui. Intr-una dintre acestea, într-o cămăruță, la demisol, la capătul unui gang întunecos, trăia Jenei. O mie de euro pe lună pentru un pat, o masă caldă pe zi, protecție și locul de la bancă, îmi explicase Mache. Ușor de înțeles acum de ce lucrurile părăsite pe marginea străzii stătuseră atâtea zile fără ca nimeni să le atingă.

Cumva, întâmplarea făcuse să mă intersectez, o dată sau de două ori, în trecut, cu Lanternă. Știa că sunt „de la ziar", un nimeni, până la urmă, pentru el, dar un nimeni care, în anumite circumstanțe, ar fi putut deveni folositor. Știam și eu unde își petrecea cea mai mare parte din timpul zilei, învârtind „afaceri", într-un separeu, la o cramă din centrul vechi, și nu mi-a

fost greu să-l găsesc. Intr-adevăr, Jenei nu se mai întorsese în cămăruța lui, de ceva zile, nu mai apăruse să mănânce, „mare pagubă!", și nu mi-a

fost greu nici să-l conving pe Lanternă că chiriașul său n-avea să se mai întoarcă niciodată. Iar cum luna al cărei sfârșit se apropia era plătită deja, am obținut dreptul să moștenesc bunurile lăsate în urmă de Jenei.

Pătura am aruncat-o în primul tomberon. Chiar dacă ar fi conținut cândva viitorul și trecutul, ploaia și vântul și praful și soarele le spălaseră la fel de repede cum ar fi spălat pătrățelele din șotronul copiilor, desenate cu cretă pe trotuar. Conținutul raniței l-am răsturnat, câteva ore mai târziu, în mijlocul garsonierei. Un mănunchi de rufe murdare, o carte de identitate pe numele Ioan Pop, a cărei poză arăta (cu puțină imaginație) un Jenei bărbierit, tuns, spălat, îmbrăcat la costum si cravată si cu vreo douăzeci de ani mai tânăr, un număr relativ nou din Space Science Reviews și unul din New York Times, un maldăr de hârtii sifonate acoperite cu șiruri de simboluri și numere fără sens (arătau a ecuații, dar un absolvent de filologie ca mine n-ar fi putut avea niciodată pretenția să le înțeleagă) și două tăieturi îngălbenite din ziar, în engleză.

Intr-una dintre ele se anunța o iminentă realizare a unui grup de cercetători de la NASA, în încercarea de a stabili comunicarea instantanee între obiecte aflate la mare distanță în spațiu. Studiul durase câțiva ani

și se baza pe fenomenul de inseparabilitate cuantică. Autorul articolului nu se ferea de cuvinte mari: descoperire revoluționară, cea mai mare realizare a fizicii modeme aplicate, premiul

Nobel... în mijlocul paginii se afla o poză a unui bărbat încă tânăr, îmbrăcat în uniformă NASA, Dr. John Popp, șeful echipei de cercetători. Chipul bărbatului, în tăietura de ziar mototolită și ștearsă de vreme, aducea vag (sau poate era doar o părere, poate era doar asemănarea pe care tinerețea o aduce de multe ori cu ea) cu Ioan Pop cel din cartea veche de identitate.

Cealaltă tăietură, mult mai scurtă, anunța că aceeași cercetare fusese întreruptă brusc, finanțarea retrasă, iar rezultatele, oricare ar fi fost ele, îngropate pentru totdeauna în arhivele secrete ale guvernului. Motivul nu fusese făcut public, dar se presupunea că echipa deviase de la scopul inițial și folosise fondurile, echipamentul și laboratoarele care li se puseseră la dispoziție, pentru studii în interes personal.

Ori îmi imaginasem toate acestea și eram pe cale să mă trezesc din beție, în garsoniera încinsă, în nădu- șeala unei după-amieze de iulie, ori Jenei găsise undeva ziarele acelea și, din cauza asemănării de nume, în nebunia lui, începuse să se identifice cu cercetătorul american, ori - pur și simplu - realitatea luase la mișto orice logică și cerșetorul care își petrecuse ultimii ani pe cimentul crăpat din fața Băncii Naționale era, cu adevărat, doctor în astrofizică.

* * *

„Un nenorocit, domnu' ziarist, un nemernic și-un neisprăvit! Și-a bătut joc de el și de familie. Și-a lăsat nevasta și copilul pe drumuri. De el putea să-și bată joc cum vrea, că pe nimeni nu-l interesa, da' copilașul ăla de-abia îl luase la scoală?! Eu am știut că e un ne- , »
norocit, de cum l-am văzut si toată lumea, că nu e cum zici dumneata, doamna Florentina, că e băiat deștept, a fost savant în America, a fost dat la ziar, a făcut grămezi de bani... Savant pe dracu, Doamne iartă-mă! Numai când îl vedeai cum se uita fix în ochii tăi când vorbea cu tine, cu ochii ăia de nu se mișcau și nu clipeau deloc, parcă nu era om. Ca să fii savant trebuie să fii om deștept, nu așa. Dat la ziar, pe dracu! Poate că se-mbătase și sărise la bătaie pe stradă, de-aia dat la ziar. Eu la toți le-am zis că e un neisprăvit. Toată lumea a zis că e plin de bani când a venit și a cumpărat vila de peste drum. După aia a construit gardul ăla înalt de doi metri, să nu vadă nimeni ce e la el în curte. A avut bani pe dracu. Când și-a dat nevasta și copilul afar' din casă și a dispărut (a zis că trebuie să lase casa goală, să aibă extratereștrii unde trage când or veni), iar nevasta l-a dat în judecată pentru partea ei, s-a dovedit că vila nici măcar nu era pe numele lui. Era pe numele unei firme or unui oengeu din alea, cică, din America. Cred de-asta și lumea proastă a zvonit că

fusese în America. El, în America?... care nici până la alimentară să ia pâine nu era în stare să se ducă. Dar eu tot cred că e ceva necurat la mijloc, domnu' ziarist. Din când în când, poți să vezi cum se aprind luminile noaptea în casă. Am încercat să aflu cine e, dar la vârsta mea eu sunt o femeie serioasă și cu bolile și cu reumatismul pe care-1 am nu pot să stau toată noaptea să pândesc. Apoi, mi-a fost și frică. Dacă e spioni americani ori organizații d-alea care înfiază copiii, să le ia organele? M-am dus și la poliție și poliția mi-a zis să mă potolesc, să nu mai reclam toți vecinii, dar mie îmi pasă de țara asta a noastră, așa că, domnu' ziarist, dacă nu te superi dumneata, te rog eu frumos să dai la ziar să se facă o anchetă, să se dovedească cât de nenorocit a fost, să-l bage la pușcărie și să nu-1 mai lase să cerșească - dacă zici dumneata că în ultima vreme s-a apucat de cerșit, așa o fi, deloc nu m-ar mira - de la oamenii cinstiți".

Mă dusesem să verific adresa înscrisă pe cartea aceea veche de identitate. Se afla pe una din străzile vechi ale orașului, cu case cu ziduri solide, groase, de cărămidă, tavane înalte și răcoroase, porticuri cu decorații sculptate și curți generoase, ascunse în umbra castanilor uriași, de-o vârstă cu strada, case care pe vremuri aparținuseră negustorilor înstăriți, înainte de a fi confiscate de comuniști, retrocedate si vândute apoi oricui se arătase interesat și-și arătase buzuna-

rele doldora de bani. La adresa aceea găsisem un gard înalt din ciment și fier forjat, dublat cu tablă zincată groasă, care nu lăsa să se vadă nimic din ceea ce s-ar fi putut întâmpla în partea cealaltă. încercasem de câteva ori la poarta încuiată, strigasem, bătusem în tabla gardului, totul în zadar, până când din casa de vizavi ieșise femeia aceasta cu părul aproape alb, cândva vopsit într-o nuanță roșcată, îmbrăcată într-un capot albastru cu flori mari, galbene, decolorat de atâtea spălări. Se recomandase doamna Florentina. îi spusesem că sunt de la ziar și că fac o investigație legată de clădirea de peste drum.

Am mai întrebat-o dacă știe unde locuiește acum soția lui Pop. Nu știa, însă biata femeie mai venea și acum, după atâția ani, din când în când să se plimbe pe strada aceasta - copilul crescuse mare și se dusese și el în cele patru vânturi - se oprea în dreptul porții încuiate și privea cu ochii în lacrimi către locul în care își petrecuse poate cei mai frumoși ani ai tinereții.

Da, văzuse luminile aprinse în casă de curând, poate nici două săptămâni nu trecuseră, nu, nu-și amintea exact ziua (să se fi întâmplat chiar în noaptea dispariției lui Jenei?), de atunci nu se mai aprinseseră și nimeni nu intrase sau ieșise pe poarta închisă, da, era sigură de asta, semnul pe care îl pusese la poartă era încă acolo.

* * *

După întâlnirea cu doamna Florentina, am mai așteptat câteva zile pândind trotuarul cu ciment crăpat din fața băncii, cu speranța absurdă că Jenei se va întoarce, își va relua locul de parcă nimic nu se întâmplase, iar eu am să-i returnez ranița de tip militar, poate o să-i cumpăr o pătură nouă (dacă am bani, dacă nu, am să i-o dau pe-a mea, mai e mult până la iarnă), o să-i cer scuze că îi cotrobăisem prin lucruri și o să reușesc să-l conving să-mi spună povestea vieții sale.

Următoarele zile le-am petrecut dând târcoale serviciilor de urgență ale spitalelor din oraș, împărțind țigări paznicilor, făcând complimente asistentelor și folosindu-mi legitimația de presă ca să-i intru în vorbă cu doctori obositi si fără chef. La unul dintre ele fusese adus, dintr-unul din cartierele mărginașe, nu cu mult timp în urmă (data coincidea cu cea a dispariției lui Jenei!) cadavrul unui om al străzii, desfigurat, probabil omorât în bătaie, din lipsă de altă distracție, de o bandă de tineri. Poliția venise, făcuse fotografii, încercase în zadar să-1 identifice, fusese ținut câteva zile la morgă și în cele din urmă trimis la crematoriu.

La poliție, ofițerul care se ocupase de cazul acela s-a prefăcut cât a putut de bine că ascultă cu atenție povestea dispariției lui Jenei, mi-a mulțumit pentru aju-

torul dat în investigație, a luat cartea de identitate și au pus-o la dosar. Comparată, fața desfigurată din poze putea fi a lui Jenei, putea fi a oricui altcuiva.

„Și dacă nu e Jenei?" am întrebat.

Aproape că mi-a râs în față.

„Așa sunt ăștia, măi, băiete... vin și pleacă. Dacă nu pe Jenei ăsta al tău l-au ars la morgă, atunci să fie sănătos!"

Mi-a dat de înțeles că nu aveau să piardă timpul să continue să ancheteze dispariția unui cerșetor - „Nu se merită!" - însă puteam să păstrez hârtiile îngălbenite și hainele murdare (asta dacă nu mi-e frică c-o să mă umplu de păduchi).

* * *

Cât valorează viața unui om al străzii, mulți au încercat să găsească răspunsul. Unii zic că nimic. Au fie nesimțirea, fie curajul să zică nimic, știind că vor fi puși la zid de opinia publică. Alții, mai ipocriți, ascunși în anonimatul aceleiași opinii publice, doar gândesc asta. Alții cred că viețile tuturor sunt egale, că viața unui cerșetor valorează la fel de mult ca viata mea sau a ta. Oare așa o fi?

Cert e că nimeni nu s-a întrebat însă vreodată cât valorează moartea unui om al străzii. Nimeni până la mine. Mi-am cheltuit ultimele săptămâni și ultimii

bani încercând să deslușesc misterul dispariției lui Jenei, ca să aflu în cele din urmă că totul se terminase cu o moarte cumva așteptată. Acum mă întreb dacă reportajul la care lucrez va fi acceptat de vreunul din ziarele cu care colaborez, dacă o să-mi aducă suficienți bani ca să nu fac foamea până când orașul îmi va oferi din nou o întâmplare demnă de pus pe hârtie. Cum ziceam, bine că e doar începutul lunii și chiria am plă- tit-o deja.

Ridic ochii de la țigara care se consumase singură între degete. Mache terminase pizza și berea și mă urmărea, de ceva vreme, probabil, cu privirea.

— Sefu', zice, orice om merită să fie fericit si io cred că Jenei e fericit acolo unde e. I-a așteptat toată viața. A vorbit cu ei mereu, de bune si de rele, i-au fost ca frații. I-au promis că vin și io cred că au venit și l-au luat cu ei. Jenei s-a dus acolo unde a vrut mereu să ajungă și mi-a lăsat mie locul lui pe lumea asta, ca să fiu și eu fericit.

142
întâlnire de gradul al III-lea

I se putea spune Bill. I se putea spune oricum,

pentru că el nu se născuse pe planeta noastră. Venise doar pentru a lua contactul cu civilizația umană, pentru a iniția ceea ce savantii dezaxati, vânătorii de OZN-uri, realizatorii de emisiuni pentru History Channel și scriitorii de science fiction numesc întâlnire de gradul al III-lea.

Bill, ca și ceilalți semeni ai săi, poseda o mare capacitate de, așa cum îi zicem noi, mimetism. Și asta fără ca nimeni să-l privească disprețuitor sau să-i strige cu furie și invidie: „Cameleonule!".

„încearcă să te transformi în ceva cât mai familiar pământenilor. Reduci astfel șocul contactului", este traducerea aproximativă în limba noastră a uneia dintre directivele pe care Bill le primise înainte de plecare.

Și se părea că misiunea reușise. Se felicitase singur pentru ingeniozitate și se gândea deja la aprecierile pe care le va primi de la superiori, la reîntoarcerea pe planeta natală. La apariția sa, niciun umanoid nu se

arătase speriat, nici măcar cât de cât surprins. Toți îl priveau cu interes, unii chiar cu prietenie și discutau exaltați la vederea sa. Nici vorbă de vestita xenofobie a pământenilor. Erau zile când oamenii se înghesuiau de-a dreptul ca să-1 vadă.

In scurtă vreme, Bill strânsese o mulțime de informații despre ei și despre planeta lor și credea că și ei făcuseră același lucru. Pentru că, de la un timp încoace, numărul celor care-1 cercetau scăzuse. Acum rareori se mai întâmpla ca vreun singuratic să-i arunce, în fugă, o privire nepăsătoare. Hotărâse că venise vremea să se întoarcă acasă. Dar nu mai apucă.

Intr-o zi, cineva rupse afișul și Bill muri sfâșiat.

144
Invazia

îi plăcea să sfârșească după-amiezile de toamnă târzie cu plimbări lungi prin cartier. Nu pentru că ar fi avut o afinitate specială cu anotimpul (deși era născut toamna), ci pentru că atunci își putea răzbuna supărările, neputințele, frustrările pe frunzele pe care arțarii, ulmii și castanii ce mărgineau străzile cartierului le scuturau cu nepăsare pe trotuare.

„Aha!", țipa el din toți rărunchii, în sinea lui, strivind cu vârful bocancului o frunză galben-sângerie de arțar roșu, reprezentând o ședință plictisitoare și inutilă de la serviciu.

„Aha! Aha! Aha!...", țopăia ca un apucat pe încă

vreo alte douăzeci de frunze de diverse forme si culori, câte una pentru fiecare ședință de același fel, din timpul anului, care îi venea în minte.

„Na!" răcnea din toți bojocii în sinea lui, trăgând un șut maldărului de frunze multicolore pe care vântul le strânsese în marginea bordurii, cu gândul la politicienii corupți cocoțați în fruntea guvernului.

145

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

„Așa!" mormăia înverșunat, rotind tălpile grele stânga-dreapta, înapoi dreapta-stânga, stânga-dreap- ta, dreapta-stânga, peste câteva frunze maroniu deschis de castan, făcându-le una cu asfaltul. (Asta fusese cu vreo doi ani în urmă și conta pentru certurile interminabile cu soția, care duseseră până la urmă la divorț).

Acum, întrecându-le pe toate și făcând uitate toate micile necazuri zilnice, venise subiectul invaziei. întâi apăruse ca o glumă pe platformele de socializare online, apoi fusese preluată de presa oficială, mai întâi în ziarele de scandal, apoi în cele „serioase" și în cele din urmă televiziunile deveniseră inundate de emisiuni si interviuri cu oameni de stiintă, care mai de care mai de stiintă, toti susținând același lucru: inva- zia era iminentă.

„Na și tu, și tu, ia-o de-aici să-ți ajungă", țipă ca un turbat, în gura mare, tropăind din frunză uscată în frunză uscată, câte una pentru fiecare dintre deștepții care apăruseră la televizor ca să vorbească despre invazie, fără teamă că l-ar fi auzit sau văzut cineva, l-ar fi crezut nebun sau ar fi chemat poliția. Cu vreo două săptămâni în urmă, președintele apăruse în transmisie live, simultan pe toate canalele de televiziune și

declarase stare de urgență. Invazia era într-adevăr iminentă. Nimeni nu zisese însă cine ne invadează. Președintele considerase că nu e important, ziariștii uitaseră să întrebe, oamenii de stiintă deciseseră că e

sub demnitatea lor să studieze acest aspect. Opinia publică era convinsă că era vorba de extratereștri.

„Și tu, și tu, și tu...", țopăi fără teamă și rușine, pentru că era singur pe străzile din cartier. Odată cu starea de urgență, cetățenilor li se interzisese să mai iasă afară în grupuri, pentru a limita pierderile de vieți omenești, în cazul în care invadatorii ar recurge la violență. La cel fel de violență nu se specificase. Cum nu se specificase nici cum statul în casă i-ar fi protejat pe cetățeni contra aceleiași violente. Cert e că fiecăruia i J » I se alocaseră perioade exacte de ieșit și traseuri de urmat, astfel încât, în fiecare moment, exista un minimum de o sută de metri între două persoane.

Lui îi plăcea asta. Ii plăcea și faptul că timpul lui de plimbare se nimerise să fie - ce noroc! - spre sfârșitul după-amiezii, în perioada asta de toamnă târzie. Traseul nu conta, atâta timp cât trotuarele erau încărcate cu frunze uscate.

Tocmai își lansase bombeul către o grămăjoară grasă de frunze portocaliu-ruginii, când ridică ochii și observă, la doi pași în fața lui, pe copacul care slobozise frunzele, un anunț. Era de fapt o coală A4, tipărită la imprimantă, prinsă în pioneze de scoarța copacului. Cineva pierduse un câine.

Nu chiar cel mai potrivit moment să pierzi un câine, acum, când invazia era iminentă. De obicei nu acorda mare atentie anunțurilor » »
cu animale de companie pierdute, însă, dacă putea să

facă un bine... Se apropie, ochelarii de distanță pe care îi purta în timpul plimbării nu prea îl ajutau la citit, și-i scoase și se zgâi la anunț de la câteva palme distanță. Era un border collie cu privirea ageră, botul și gulerul alb și o ureche lăsată. Adică un border collie ca toți ceilalți border collie din lume. Fusese pierdut chiar în ziua precedentă, nu scria unde. „Găsitorul să-l aducă la"... Nu-i veni să creadă. Tipărită cu litere *Calibri* de 24, îngroșate și subliniate, era chiar adresa lui. Se uită în jur; fiecare copac și stâlp de electricitate ce străjuia strada avea prinsă în pioneze sau lipită cu scoci o foaie A4. Se uită la câteva dintre ele. Fiecare arăta același câine și aceeași adresă. A lui. Nici măcar cel mai potrivit moment să faci o glumă ca asta... acum, când invazia era iminentă.

O luă la fugă în zig-zag, de pe o parte pe alta a străzii, spre norocul lui, traficul de mașini se redusese extrem de mult, rupând afișele, îndesând fâșiile de coală A4 în buzunare - îi fu jenă să le arunce pe jos. Nu mai avea mult până i se termina perioada de plimbare. Ajunse acasă și intră pe ușa casei chiar în secunda în care îi expira timpul, roșu la față, transpirat, și cu buzunarele doldora de ghemotoace de hârtie.

Până seara sună câțiva prieteni, să le reproșeze gluma, stupidă într-adevăr, să te ferească sfântul de prieteni ca ăștia, însă niciunul nu vru să recunoască. Ba mai mult, unii îl luară peste picior - dacă de un bor-

der collie îi era frică, ce o să se facă atunci când

va începe invazia și vor da extratereștrii buzna peste el. Aceștia din urmă meritau, sigur, câteva frunze uscate strivite sub talpă, în timpul plimbării de a doua zi.

A doua zi începu, însă, altfel decât se așteptase. Era încă dimineață devreme când auzi prima oară soneria ușii de la intrare. Când deschise ușa - nu imediat, îl prinsese sub duș -, așezat de trepte, cu lesa legată de clanță, îl aștepta un border collie. Ieși afară și se uită lung în stânga și în dreapta. Strada era pustie. Două ore mai târziu, soneria se auzi din nou. Se repezi la ușă, cu speranța că proprietarul câinelui venise să-și recupereze animalul, (care dintre prietenii lui avea border collie?), hai înăuntru, la o cafea, lasă-i încolo cu invazia lor, pe stradă au zis să nu fim doi sau mai mulți, în casă face omul ce vrea, ha, ha, bună gluma, am mușcat-o, ce să mai... își imagină conversația. Afară însă, întins pe trepte, cu lesa legată de clanță, îl aștepta un alt câine, un ciobănesc german de data aceasta. Nimeni nu se vedea în jur. Pe treapta cea mai de sus, lângă câine se afla ziarul comunitar - cel care se distribuia gratuit în fiecare zi în cutiile din stațiile de autobuz și metrou, în mall-uri și supermarketuri - deschis la pagina de anunțuri de mică publicitate, cu unul dintre anunțuri încercuite cu pix roșu. „Pierdut câine ciobănesc german. Găsitorul să-1 aducă la..." și adresa lui. Gluma se îngroșa.

Plimbarea de sfârșit de după-amiază o făcu cu cei doi câini în lesă. Imediat după ce dădu colțul pe o stradă perpendiculară cu a lui, șirul lung de copaci și stâlpi de iluminat stradal expuneau, cam la înălțimea ochilor, un șir la fel de lung de afișe A4 tipărite la imprimantă. De data asta, cu poza unei pisici - ura pisicile! - însă tot cu adresa sa în dreptul lui „să o aducă la". Alergă ca un disperat, stradă după stradă, rupând afișele, de data aceasta, spre norocul său, având cu el pungile de plastic destinate nevoilor câinilor, până aproape de expirarea timpului. Se întoarse din nou gâfâind și transpirat. Pe alea din fața casei găsi câțiva saci de mâncare pentru animale de companie, iar pe trepte, într-o cutie cu zăbrele, mieuna o pisică.

Vreo săptămână continuă să alerge pe străzi, rupând afișe cât de departe putea să ajungă - forma părea să i se îmbunătățească, în fiecare zi parcurgea o distanță din ce în ce mai mare - din șirul aparent nesfârșit de copaci și de stâlpi purtători de afișe A4, rupând ziarele gratuite din cutiile stațiilor de autobuz, însă mereu fără folos. Totdeauna se trezea cu animalul pierdut așteptându-1 pe treptele de la intrare. Fără folos și telefoanele disperate la adăposturile pentru animale, „Din păcate, nu vă putem ajuta, în timpul stării de urgență nu primim animale", sau la poliție „Vă bateți joc de noi, domnule, de câini și pisici avem noi treabă acum, când invazia este iminentă? Mai ales că vi s-au dat, nu vi s-au luat!".

Renunță să mai iasă. »

Ciobănești (de toate felurile), boxeri, buldogi, mastifi, dobermani, dogi, terieri cât cuprinde, ogari, copoi, pechinezi, labradori, ciuhuahua, beagle, dalmații, setteri, bișoni, birmaneze, bengaleze, siameze, persane sau maidanezi și maidaneze, se îngrămădeau zilnic pe trepte și îi umplură casa.

Din când în când se trezea cu saci de mâncare pentru câini și pisici, aruncați în fața casei. Oricine era în spatele farsei acesteia din ce în ce mai grotești, măcar îl scutise de cheltuiala întreținerii animalelor.

»

Apoi, din senin, încetă să mai găsească animale pe trepte. Oricine era în spatele farsei acesteia din ce în ce mai grotești se părea că, de asemenea, se plictisise.

Câteva zile mai târziu, șoferul unei mașini de curie- rat rapid îi sună la ușă și, ținându-se cu o mână de nas - el se obișnuise cu mirosul îngrozitor din casă - îl puse să semneze de primire pentru un colet destul de voluminos.

înăuntru era o imprimantă nou-nouță, câteva seturi de cartușe de rezervă, o cutie mare cu 2500 de coli albe de imprimantă A4, o memorie USB cu poze de câini și pisici, un pachet cu role de scoci și o listă cu adrese.

Acestea adăugară ceva diversitate rutinei cotidiene, mai bine zis corvezii cotidiene de a hrăni animalele si » a curăța după ele. își reluă și plimbările, de fapt alergările, afară, având acum, de fiecare dată când ieșea,

la sub braț câte un teanc de coli A4 printate și două role de scoci în buzunarele pantalonilor. Plimbarea avea acum un scop precis, cearta alandala cu frunzele uscate încetase, folosea o treime din timpul alocat să alerge cât putea de repede în direcția prestabilită de autorități pentru ziua respectivă, petrecea o altă treime de timp lipind colile A4 de copaci și de stâlpii de electricitate, iar ultima treime o alerga, de asemenea, cât putea de repede înapoi spre casă, pentru a nu depăși perioada alocată.

Intr-o zi, să fi fost vreo lună de la începerea șirului acesta de evenimente neobișnuite, toamna târzie se transformase și ea în început de iarnă, frunzele multicolore de arțar, ulm și castan dispăruseră, orașul trimisese echipaje să le mănture de pe străzi, oamenii înșiși curățaseră trotuarele din fața caselor, iar cele puține, uitate pe la colțurile bordurilor, își pierduseră strălucirea, într-o zi ca oricare altele, când din teancul de 2500 de coli A4 nu mai rămăseseră decât câteva, nu se mai întoarse acasă.

Nimeni nu realiză asta și nimănui nu-i păsă. Cu vecinii se certase imediat după divorț, prea îi luaseră partea nenorocitei, prietenii - și așa puțini - se plictisiseră de telefoanele lui repetate, în care îi pisa cu întrebări despre glumele proaste cu animalele, autorităților oricum nu le păsase de nimeni niciodată și, culmea singurătății, până și martorii lui Iehova încetaseră de ceva vreme să-i mai bată la ușă. *

152

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Nici măcar animalele care i se instalaseră confortabil în casă părură că nu-i simt lipsa, văzându-și fiecare de treburile lor, pisicești sau

câinești, după rasă, până când una dintre ele luă telecomanda și stinse televizorul uitat deschis, plictisită de emisiunile, interviurile și declarațiile reporterilor, oamenilor de știință și politicienilor, toți susținând, care mai de care, fără sens și fără dovezi, o invazie iminentă ce părea că n-o să mai vină niciodată.

Intrușii
9

(Amintiri despre viitor din Epoca de Aur)

— Mă, Miai!... Mă, fi-ti-ar urechea de râs să-ti fie, m-auzi?

— Ce vreai, mă, Ilie?... Ce ureche?

— Aia, a surdă, care n-aude... Ia ascultă-ncoa' la mine: tu ai aruncat pietroaiele alea la mine în grădină, mă? Ia zi!

— Ce-ai, bă, ești nebun?! Ce pietroaie?

— Alea albe, rotunde, de sunt la mine pe răzor, răspunse Ilie, dar imediat realiză că Miai îl făcuse nebun.

„lo-te la el, își bate joc de mine!" își spuse și vru să-i zică vreo câteva, dar observă imediat cum fata vecinu- lui se lățise într-o expresie nătângă, de parcă voia să-i întreacă urechile și să-i cuprindă tot capul. Până și gura i se deschisese a mirare, așa de mult încât lui Ilie i se păru că în ea ar fi încăput, fără probleme, unul dintre pietroaiele pe care le găsise la el în grădină.

Se convinse astfel că își învinuise vecinul pe nedrept și i se făcu milă de el:

— Vrei să le vezi și tu? îi zise. Hai, sări gardul și vino încoace!

Miai îl ascultă, sări gardul și îl urmă, plin de curiozitate. Intrară în grădina din spatele casei lui Ilie și, într-adevăr, în răzorul cu ceapă se odihneau două sfere perfect netede, albe, strălucitoare, de mărimea unui cap de vițel. A doua oară pe ziua aceea și în decurs de numai câteva minute, chipul lui Miai căpătă acea expresie nătângă ce simboliza uimirea supremă.

„Săracu', Mi...", vru să-1 compătimească Ilie, dar instantaneu chipul său deveni la fel de expresiv ca și al vecinului. In jurul celor două pietroaie, ceapa dispărea lent, parcă evaporându-se.

— Delicioase, grăi A, schimbându-și de plăcere, pentru o fracțiune de secundă, culoarea în roșu.

— Mmm... îi confirmă □, având toate orificiile co- mugestive (comunicative + digestive) pline cu substanța aceea policromă ce degaja un parfum atât de plăcut. Mmm... - vru să-i mai confirme el o dată, dar setul de telesenzori împrăștiați în zonă îi semnalară prezența unor ființe băștinașe necunoscute.

Primul se dezmetici Miai și începu să facă niște cruci largi până la pământ, murmurând cu gravitate:

— Doamne, pupa-ți-aș tălpile, ce-o mai fi și asta?!...

— Dracu' știe! primi el răspunsul, însă nu venea de la cel invocat, ci de mai aproape, de la vecinul său, Ilie.

Acesta nu făcuse gestul retrograd al crucii, doar era membru de partid, avea fiul în *uteceu* și se simțise dator

să-i răspundă vecinului său, să-l scoată din ghearele ignoranței și prostiei în care îl aruncase religia pe Miai, care, de-altfel, era băiat bun, nu trecea o zi de retribuție fără să dea și el o țuică la Bufet. Și ca să-i demonstreze superioritatea materialismului dialectic și științific, Ilie făcu câțiva pași și se aplecă asupra sferelor cu mâna întinsă, având intenția vădită de a le atinge.

— Suntem atacați! emise A un semnal de alarmă, sub forma unei unde telepractice.

Aceasta, după un drum de câteva milionimi de milionimi de milionimi de secundă, se așeză delicat pe suprafețele senzoriale ale lui □ și dispăru. □ recep- ționă mesajul, îl decodifică și se pregăti de apărare, conform articolului <> din programul (=) emis de Marele Stat Major al planetei Q, (pentru cei ce n-au studiat încă limba Q-ană: <> = VACS = Variantă Apărare Extremă; (=) = ZEG = Zboruri Extra-Galactice), cu toate că reprezentanții retrograzi ai opoziției ponegreau acest minunat program în tot felul de digitalinforma- toare obscure de mahala intitulându-1 programul (=) (idem = JEG).

— Ptiu, drace! Curentează, bă! exclamă Ilie, lingân- du-și degetele cu care, câteva clipe mai devreme, atinsese unul dintre pietroaiele ajunse, nu se știe cum, în răzorul său cu ceapă.

Mai încercă să-l miroasă de la distanță, să-și apropie urechea de el și, de gustat neputând fi vorba, în

acest caz, înainte de a-i comunica rezultatele lui

Miai, analiză câteva clipe în gând datele obținute.

— Nu trebuia să folosim forța, conchise A. Era doar o încercare de contact.

— Hm, așa e... Sunt un □! (în traducere aproximativă □ = dobitoc), recunoscu □. Cine știe când vor mai încerca al doilea contact, se lamentă el, fără să bănuiască ce surprize le rezerva viitorul.

Ilie se hotărî, în sfârșit, să iasă din tăcere și, cu un aer solemn, începu următorul discurs:

— *Stimate tovarășe vecin Miai:*

Secolul nostru, în care trăim atât de puternic ancorați în prezent, cam cum este ancorată antena de televizor pe casa lui Vasile Ciudă, care și-a pus un par cât plopul lui Ogarcă de-nalt, cică să prindă sârbii și să-și holbeze ochii cât cepele la niște muieri d-alea de se-m- bracă numai cum le-a... mă-sa, d-alea, știi tu, de care am văzut odată la Șapte-Parale, în reviste trimise de fiu-său, Zoro, de la Craiova (cică a ajuns mare acela pe acolo, este agent comercial, vinde bomboane Cogeac și țigări Vichent la intrare pe Lipscani), da' pe Vasile l-au tâmpit de tot muierile alea, săracu, că toată ziua l-auzi urlând „haidemoțurițe", beat mort la Ion la bufet, secolul nostru, bă Miai, al douăzecilea la socoteală, de-i mai zice lumea (că-i a dracu' lumea, mă, seamănă cu Saveta lui Jerăgău) și *secolul vitezei luminii* și în care, jur eu, Ilie, aici de față cu tine, s-au întâmplat numai vreo două

războaie mondiale si alte lucruri cum ar fi Sida si Can- * »

cerul, ca să nu mai zic de Pesticide și Insecticide de-mi mor mie albinele vara mai dihai ca la un război atomic, ne-a dat nouă, mă, la niște oameni de rând ca noi, de parc-am fi toți ca tovarășu' Pantelică, inginerul, de are calculator personal și robot la fel, de-1 pune să facă mâncarea în bucătărie și să-i croșeteze lui nevastă-sa ciorapi de damă (băiat bun, robotul ăla, că eu dac-aș fi fost în locul lui, i-aș fi dat Iu' Pantelică cu cratița și andrelele-n cap), ne-a dat nouă, mă, cum îți ziceam, posibilitatea de a folosi cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii pentru cunoașterea, studierea și investigarea mediului care ne înconjoară și de care cuceriri, eu, Ilie Vârgănete, mă folosii cu mult avânt acum câteva minute și reușii să aflu ce sunt pietroaiele alea din fața noastră, ca să te informez pe tine, Mihail Caraflet, și să te scot din ghearele neștiinței și ignoranței, care te fac să crezi că sunt cine știe ce minune a lu' tov. Dumnezeu, în loc să știi și tu, ca și mine, adevărul științific materialist dialectic, care zice că pietrele ce le avem prezente aici de față nu sunt decât niște corpuri perfect sferice, perfect netede, de diametru cca 25-30 cm, inodore, cu un gust îndoielnic, adică vreau să spun că încă mai am îndoieli în privința asta, de o policromicitate indubitabilă instabilă, adică sunt când albe, când roșii, când verzi, când curentează, așa că eu, stăpânul lor de drept la fel de indubitabil ca fiind în grădină la mine, ți le

las ție, bă Miai, ți le dăruiesc, spală-te cu ele pe cap dacă poți, că fiind prea mari, eu nu pot, sau

dă-le lui fiu-tău, Delonel, să se joace cu ele, că sunt frumoase, dar ai grijă, ține-1 din scurt, nu-1 lăsa să iasă cu ele pe uliță, să dea la lume cu ele în cap, că-i sparge capul și te mai dă și-n judecată...

Aici, Ilie își încheie brusc discursul, se întoarse cu spatele și plecă, lăsându-1 singur pe Miai, căruia expresia facială ce-1 încercase de două ori într-un răstimp atât de scurt - de la apariția pietroaielor - demonstra acum că tinde să devină o obișnuință. , >

Fără să bănuiască, o uluire la fel de puternică cuprinsese și alte câteva ființe aflate la numai un metru și jumătate în fața sa.

Q-enii reușiseră, în cele din urmă, să descifreze în- tr-o oarecare măsură limbajul pământenilor și nu mică le fusese mirarea când deduseseră, analizându-le conversația cu cele mai modeme metode aplicate pe Q, că aceștia aveau un coeficient de inteligență aproape egal cu al lui 0, conducătorul suprem al planetei lor.

— Cel care a vorbit aproape tot timpul este Ilie, emise □ o ipoteză științifică de importanță vitală pentru misiunea lor.

— Iar celălalt, Miai, îi confirmă A ipoteza.

— Ființele acestea posedă o inteligență remarcabilă, continuă □. Sunt mult mai evoluati decât noi, de vreme ce din convorbirea lor am dedus că există cel

puțin alți 5 sau 6 la același nivel. Iar unul, parcă *De Lonel* îi zicea, îmi pare mult deasupra tuturor, continuă el, convins fiind că gestul de a sparge capetele semenilor cu niște locuitori ai planetei Q

reprezenta deș- teptăciunea supremă.

— Să fiu al *dracu* dacă te mint, adăugă el, observând că A își schimbase culoarea a neîncredere, în maro, imi- tându-1 astfel pe Hie și confirmând, fără să-și dea seama, autenticitatea teoriei sincronismului.

— Sunt de acord cu tine în privința inteligenței generale a speciei, începu A să justifice prin emisii semantice schimbarea culorii, dar judecând după respectul cu care este amintit personajul Dumnezeu și frecvența apariției lui Dracu în discuția celor doi, rămân la părerea că aceste două persoane pot fi așezate la același nivel cu preamăritul 0.

□ nu păru însă convins de argumentele colegului său, dar renunță total la alte explicații, zicând numai:

— Dă-te, mă, că ești prost! lăsându-se astfel din ce în ce mai influențat de superioritatea băștinașilor prin folosirea acestei expresii necodificată direct, dar receptată telepatic din subconștientul comun al pământenilor.

Spre ghinionul celor doi Q-eni, atoateștiutorul Ilie nu avea cum să le afle îndoielile, căci, în mod sigur, n-ar fi pregetat să le dea explicațiile necesare printr-un memorabil discurs despre formarea omului nou, ce ar fi sunat astfel:

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

„Bă, tovarăși:

Chiar așa de inculți sunteți voi pe planeta aia a voastră? Păi află, mă, dragi tovarăși, că la noi acia, în comuna, județul și țara asta a noastră, așa cum ne vezi tu pe noi de simpli, încă din cincinalul

trecut s-a generalizat învățământul superior și s-a decretat ca-n perspectivă, în următorii douăzeci de ani, mai mult de jumătate din cei care ies de pe băncile școlii să aibă și doctoratul luat." Si... a.m.d., si a.m.d., fără să aibă habar bietul Ilie cât de multă dreptate ar fi avut, mai dihai ca proorocul care-i purtase numele.

Cum de fată rămăsese doar mult încercatul Miai, Q-enii nu avură decât să rămână pasivi când receptară a doua încercare de contact. Miai luă, mai cu nehotărâre, mai cu frică, cele două pietroaie în brațe și porni cu ele agale, spre gospodăria proprie. Ajunse în casă și le așeză frumos, la vedere, în vitrina în care mai păstra două ștergare înflorate țesute de Mița, nevastă-sa, o bujie de tractor programabil luată de la Bălălău, care era șef de coloană la SAA (Stațiunea de Automatizare a Agriculturii) și vreo două prești din foi de porumb decorate cu 0-uri și l-uri, lucrate de Delonel la școală, în orele de lucru manual și la cercul de informatică aplicată „Mâini îndemânatice pe ciber-ogoarele patriei".

Se dădu câțiva pași înapoi și trebui să recunoască (om al dracu' și Ilie ăsta, avusese dreptate) erau frumoase pietroaiele, dar n-avu timp să reflecteze prea

mult. Un zgomot făcut parcă de un întreg pluton de artilerie pătrunse în odaie, însoțit de însuși autorul său - Delonel.

— Ticuleee!... Aaa!...! Aoleu! Ticu-leee!... Îhî, îhî! făcea Delonel.

Trop, trop! Tâcâdâm! Trop, trop! făceau picioarele acestuia, încercând să contribuie cât mai mult la înduioșarea tatălui.

— Ce e, mă?

— Mă bătu aia, îhî, îhî...

Aia era maică-sa, îi zicea astfel când era hotărât să rupă orice legătură de rudenie cu ea.

— Bine-ți făcu, mă puță! turnă Miai gaz pe foc, așteptând cu satisfacție anticipată reacția puștiului.

— Oaaa..., dădu acesta să înceapă un nou recital întru înduioșare, dar se opri brusc.

Ochii îi sticliră puternic și cu una din mâni, pe cealaltă având-o ocupată cu baterea recordului mondial la numărul de degete folosit la scobitul într-o singură nară, arătă țintă spre cele două pietroaie.

— Dă-mi-le! porunci el.

Cei doi Q-eni încremeniră.

— Ne-am ars! șopti A, fără să știe însă ce însemna asta.

— Ne-a văzut! dovedi □ că înțelesese mesajul colegului său.

Pământenii se purtaseră până acum pașnic, chiar cu deosebită considerație am putea spune, exceptând ne-

plăcerile transportului (mai ales partea cu săritul gardului înapoi). „Uite, domnule, că nu numai pe 0 transportul în comun e așa de incomod", se mirase A când, înghesuit în □, în brațele lui Miai, își amintise de □□ (= transmobilele) de pe planeta natală. Nu puteau să le reproșeze nici măcar faptul că fuseseră introduși, împotriva voinței lor, în laboratorul acesta imens, alături de niște obiecte care aminteau vag de un generator pozitronic, două filtre antiparaf(r)azice și două pajiști magnetice colectoare, care pe 0 se foloseau numai în laboratoarele ultramoderne. La o adică, faptul părea firesc. Necesar chiar, în cazul contactului între două civilizatii.

Cei doi 0-eni așteptau nerăbdători verdictul.

— Nț! se opuse Miai dorinței fiului său.

— Mamă! începu să urle Delonel, reluând brusc legăturile de rudenie cu „aia". Mamăăă! mări el frecvența și amplitudinea sunetului, căutând să-și înduplece astfel tatăl.

—Ce faci cu ele?

— Le duc la școală. Ne-a cerut tovarășa să contribuim la planul economic...

— Și ea ce face cu ele?

— Le duce la *deceau* și i le dă... Le iau?

— Nț! se hotărî în sfârșit Miai.

— Îîîî!... Oaa...!! spori Delonel amenințările.

— Ho, mă! se răsti Miai la el. Las' că-ti dau eu bani și-ți mai iau și un bon de recipiente termostabile reci-

dabile de la văru' Prală, de la Cooperativă, și când te-o striga doamna la școală, Alendelon Caraflet, zici prezent si i le dai. Vrei asa, mă?

— Îhî! acceptă Delonel și ieși afară în bătătură, la joacă.

„Hmm!" își aminti Miai că numele acesta nevastă-sa i-1 pusese, o fi fost al vreunui iubit de-al ei din tinerețe și nu vrusese să-i spună oricât o bătuse el (la cap) și-i strigase: „Alendelon, ai?! Spune, fă fir-ai tu cu mă-ta să fii, spune unde șade ăsta, că mă duc peste el și-l omor, auzi?!" Aceasta fusese însă demult, Delonel crescuse mare și n-avea rost să se mai amărască acum din cauza asta. Mai privi o dată pietroaiele și ieși.

— Ce-o fi *deceau* acela? se trezi A întrebându-se.

— Cred că este ceva pentru recondiționam organică, își dădu □ cu părerea, fără să bănuiască cât de aproape fusese de adevăr.

— Brr! se cutremură A, amintindu-și de sumbrele incinte de recondiționam de pe O și realizând cât de aproape fusese sfârșitul. Oare ce-o să se întâmple cu noi de acum înainte? întrebă el.

— „Dracu' știe!", încheiat citatul! îi răspunse celălalt, făcând - cum s-ar zice printre pământeni - haz de necaz.

— Hai să-l întrebăm atunci pe *Dracu* ce facem, se dovedi A a nu fi sensibil la umor, în special în aceste momente.

Și chiar i se păruse o idee bună, dacă nu i-ar fi fost dezumflată printr-o remarcă inteligentă a lui □:

— Și de aici cum ieșim, ia zi!?

— ...?!

Așa că Q-enii își puseră generatoarele energointen- sive în funcțiune și se resemnară să-și aștepte destinul în interiorul acestei cuve cu pereți de sticlă. Iar așteptarea se vădi a nu fi total lipsită de surprize. Ba chiar s-ar putea spune că se dovedi peste așteptările celor doi, întâmplările stârnite de apariția lor zdruncinând armonia micului și liniștitului sat Cumpătații Mari.

Vestea că Miai deținea în vitrina proprie două pietroaie nemaiîntâlnite și nemaivăzute se răspândise cu viteza fulgerului, din gură în gură, „pe cale orară, ca Miorița", cum ar fi zis Petrăchescu, profesorul de citire, având ca sursă inițială pe Mița, nevasta lui Miai. Și astfel, cele două pietroaie deveniră patru, zece, o sută, un întreg batalion, ajunseră cât un vițel, cât un taur, cât casa, îi ocupaseră bietului Miai toate odăile, îl dăduse afară, de ajunsese, săracul, să doarmă pe jos, în curte.

— Nu ți-e, mă, rușine să minți, că ești om bătrân? Cum să-l dea niște pietroaie afară din casă?!

— Ascultă-ncoa' la mine ce-ți spun ieu! Că mai alaltăieri trecui prin fața casei lui, și Miai stătea în curte, pe un macat. „Noroc, Miai!" zic ieu, „Noroc!" zice el și se uită în altă parte. Da' ieu nu mă lăsai: „Ce faci acia,

te bronzezi?!", „Ete, stau!..." zice iei, se lasă într-o rână și închide ochii. (De fapt, Miai îi mai zisese și „...să se mire proștii"). Acu, ia gândiți-vă și voi: prost era Miai să se culce-n curte pe macat, așa fără motiv?!

— Bă, mie mi-a spus Ilie că nu sunt decât două pietroaie, cam așa, cât capul de vițel... Cică le-a găsit la el în grădină și i le-a dat lui Miai.

— He, he, he! Auzi ce poate să zică și Ilie ăsta!

— Hă, hă!... Fugi, bă, de-aci, că te-a mințit.

— Dacă-ți spun!...

Curând, toate aceste firave presupuneri fură spulberate și date uitării, făcând loc unor știri senzaționale legate de gospodăria lui Miai. Astfel, tot satul află, din surse autorizate - Mița și Delonel - că găinile lui Miai începuseră să dea câte trei ouă pe zi - cocoșii, manifestând serioase lipsuri și deficiențe în organizarea producției, numai câte unul - astfel încât, fapt nemaiîntâlnit în istoria satului, acesta reuși să-și onoreze și chiar să-și depășească cu 1,00063% îndatoririle contractuale de cotă parte, infirmând astfel și teza elaborată de consătenii săi, potrivit căreia înscrierea cocoșilor în numărul de păsări ouătoare, cu ocazia efectuării recensământului efectivelor de animale din gospodăriile populației, ar fi fost nejustificată. Și ar mai fi de adăugat faptul că Jeana, vaca de zestre a Miței, fătase patru viței deodată și dădea o producție dublă de lapte, brânză și alte produse, lucru posibil prin creșterea a

încă două perechi de ugere, conform

controversatei teorii evoluționiste: „Funcția bate organul". Nici Alca- pone, câinele credincios al ogrăzii, nu scăpase valului de schimbări înnoitoare ce cuprinsese gospodăria lui Miai și-și crease, printr-un minunat exemplu de adaptabilitate, un sistem complex de hrănire bazat pe folosirea azotului, oxigenului și a carbonului din atmosferă, eliminând astfel metoda ineficientă, învechită si retro- gradă de hrănire cu alimente solide și realizând, în același timp, economii semnificative în bugetul familiei Caraflet, în valoare de 873,63 lei anual.

Cauza tuturor acestor întâmplări fără precedent fiind, așa cum ușor se putea bănui, pietroaiele, consătenii lui Miai nu se sfiiră să-l chestioneze direct:

— Spune-ne, mă, și nouă ce sunt alea, că nu mori!

— Ia, niște pietroaie d-alea... le răspundea acesta, invariabil, dovedindu-se imun la toate mijloacele și șprițurile de convingere îndreptate asupra sa.

Până când, într-o zi, curiozitatea atingând paroxismul, se pomeni în fața porții sale cu o mare de oameni care scandau într-un singur glas: „Mi-ai! Mi-ai!". Până să se dezmeticească, însă, cel invocat - tocmai îsi onora somnul dintre orele 14:30 si 16:45 - mulțimea intrase , ♦
în curte, întinzându-și tentaculele, ca un cefalopod uriaș, prin toate ungherele ogrăzii.

Și chiar atunci, tremurând de mânie, descheiat la gât, cu părul vâlvoi și privirea arzătoare, își făcu apariția în pragul casei, Miai.

— Ho, mă! Ce vreți? tună el.

Tumultul gloatei încetă brusc și, în liniștea ce se lăsase, Miai putu să observe cât de prost organizați erau consătenii săi. Mai toți îi aruncau niște priviri mirate, tâmpe, se scărpinau inutil după ceafă, dezorientați, neștiind ce să facă. Doar câțiva dintre ei îl măsurau nepăsători și obraznici. „Pe ăștia o să-i propun în discuție la ședința biroului organizației de bază", gândi Miai. „Nu scapă ei așa!", rânji el diabolic în sine. Unii, și mai puțini, veniseră înarmați, care cu furci și topoare, care cu ciomege. Unul singur se dovedise receptiv la progres, avea un furtun de aspirator *Aspiromatic Lux* cu comandă electronică, 10 programe, 7 melodii, pe care îl câștigase la *Loz în Plic* (aspiratorul, nu furtunul) și pe care îl agita amenințător deasupra capului.

— Ziceți, mă, ce vreți?! li se adresă a doua oară, im- perios, Miai.

Si deodată, ca la o comandă, sătenii se bulucîră unul într-altul ca niște oi căpiate: „Ce vrem, bă?!" se întrebau ei nehotărâti. »

Cel cu furtunul de *Aspiromatic Lux* nu se lăsă impresionat și strigă:

— Pietroaiele să le vedem vrem!

„Ai să dai seamă, to'ar'șu' Pișleag!" își aminti în gând Miai de anii „Liceului Agrocibernetic" și de numele îndrăznețului ce cutezase să-l înfrunte. Fata, ♦ » ' însă, îi înflori toată într-un zâmbet mieros.

— Păi de ce nu spuserăți așa de la început, măi băieți! îi certă el blând pe consăteni. Da' poftiți în casă... poftiți în casă! mai zise, neavând de gând să-și pună tot satul în cap pentru niște nebuni ca alde Pișleag, alde Goace sau alde Dănău. („Lasă, că am eu ac de cojocul lor altădată!").

Sătenii îl ascultară si, cuminți, doi câte doi, trecură prin fața vitrinei, holbându-și ochii ca broaștele la minunățiile alea de pietroaie.

— Extraordinar, A! exclamă □, luând cunoștință de lunga procesiune de perechi umane care îi cercetau cu atenție, sfredelindu-i cu privirile lor iscoditoare.

— Intr-adevăr, e uluitor, recunoscu A. Cred că am reușit să stabilim contactul. Uite câți vin să ne cu- J »
noască!...

Și drept recunoștință pentru atenția acordată, Q-enii îndreptară asupra pământenilor un puternic flux bioe- nergostimulator.

— Muică! Da' frumoase mai sunt! rosti baba Uca, care admira tocmai atunci pietroaiele, iar gura îi înflori într-un zâmbet superb - realizat cu toată dantura - pe care ar fi fost invidioasă chiar și Marilyn Monroe, pe când era ea tânără si frumoasă.

— Imhî, ai dreptate, sufletul meu, rosti atunci moș Chiau, partenerul ei de-o viață, și el căzut în reverie în fata vitrinei lui Miai.

»

Și nu mică fu uluirea ce-i cuprinse pe cei prezenți la vederea acestei scene, pentru că baba Uca, de vreo

patru cincinale avea gura ca postava și cam tot de atâta timp moș Chiau devenise total insensibil la orice excitare zgomotoasă venită din afară sau, cum s-ar zice în limbaj popular, surd tun.

Urmarea acestui fapt fu că, în scurt timp, casa lui Miai ajunse loc de pelerinaj pentru toți locuitorii comunei Cumpătații Mari, precum și pentru cei din localitățile învecinate, Ogarca, Cioroiu, Pampoanele, însemnați! de Sus, spre suprema bucurie a celor doi Q-eni, care vedeau în asta o dovadă a prețuirii și atenției ce le-o purtau aceste ființe atât de evoluate.

Și, într-un exces de zel, ei trimiseră spre planeta-mamă din galaxia □, următorul mesaj:

»0°°=3nv«

(adică:șefustopamajunspeterrastopstabilitcontactcu
băștinașiistopeipurtatatentcunoistopcontinuăm
cercetărilestopreîntoarcemcurândterminat").

Miai, însă, era departe de a fi de aceeași părere cu Q-enii și, posedând un înaintat spirit mercantil, porni în a utiliza cu eficientă maximă noile surse neconven- ționale de venit. Și astfel, pe o scândură lată de lemn, bătută în cuie pe gardul dinspre uliță, apăru următorul anunț:

EXPUN PIETRE
VALOARE TERAPEUTICĂ DEOSEBITĂ ETC.
MIHAIL CARAFLET & FAM.
(LA MIAI aut. 79/ac.)

170

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Iar sub ea, pe o fâșie de tablă, stătea scris cu vopsea fosforescentă:

5 LEI PRIVITU

Prevăzător, Miai legalizase acest tip de comerț și servicii, plătindu-și regulat impozitele, căci vorba ceea: „De Fisc și de gura femeii nu scapi niciodată".

Și avusese dreptate procedând astfel, fiindcă numai câteva săptămâni mai târziu fu chemat la gard de bunul său vecin, Ilie:

— Bă, Miai, ia vino tu o țâră încoace, că am să-ți zic ceva.

— Ce e, mă?

— Uite ce e: io zic să-mi dai tu mie pietrele alea înapoi, că-mi trebuie. Mâine poimâine se însoară fiu-meu și vreau să pun și eu ceva deoparte pentru el...

— Cum, mă, Ilie, să ți le dau înapoi, nu sunt ale mele?

— lo-te la el, te și făcuși stăpân pe ele. Uite-așa mi le dai, cum te văd si cum mă vezi! De la mine din răzor le-ai luat, la mine în răzor să le pui la loc.

— Nu-ți dau nimic, mă Ilie! Crezi că-s prost?

— Dă-mi-le, bă, n-auzi, că acu' mă fac la tine!...

Si cearta ar fi continuat, dacă cei doi bărbați nu ar fi dovedit un profund spirit pacifist de respect mutual, hotărând să soluționeze conflictul pe calea tratativelor. Trecură mai întâi pe la bufet să-și înece neca-

zul și apoi porniră spre moș Toader, înțeleptul satului care, deși trecuse demult de nouăzeci de ani, rațional trăiți, era încă în deplinătatea

facultăților sale fizice și mai ales a celor mintale, care îl făcuseră atât de vestit.

— Uite ce e, moș Toader, începură ei și încet, încet îi depănară întreaga poveste.

într-un târziu, băgară de seamă că moș Toader, căruia inițial i se holbaseră ochii cât cepele, iar părul i se zburlise până îi devenise țeapăn, închisese ochii și-și aplecase fruntea deasupra mâinilor împreunate. „E în transă", gândi Ilie, care aflase de la consăteni cum se numește starea aceasta ciudată a lui moș Toader, și se decise să aștepte revenirea sa la normal, însă realiză imediat că acesta, de atâta concentrare - ajutat și de-o juma' de țuică - adormise. Era semn că problema îi depășea competența.

Hotărât să meargă până la capăt cu recuperarea pietroaielor, Ilie îl reclamă pe Miai la Miliția Economică, însă fără folos. Spiritul prevăzător al vecinului, care avea autorizație valabilă și impozitele la zi, îi de- jucă și acest plan, așa că Ilie recurse la ultima soluție: să obțină satisfacție prin instanță judecătorească.

Q-enii nu mai așteptară însă deznodământul. După ce fură aduși ca probe în sala de judecată, (cu care ocazie putură să constate cât de avansat este sistemul juridic pe Terra, în general, și în țară la noi, în special) concluzionară că venise timpul să se întoarcă acasă pen-

tru organizarea unui contact oficial între cele două civilizații. Plecară brusc, fără să le dea nici măcar cu „siiunexttaim", cum ar fi zis Ilie, spre uluirea și disperarea acestuia, a lui Miai și, mai mult, a întregii comune Cumpătații Mari.

Iar la câteva zile de la tristul eveniment, moș Toader găsi explicația tuturor întâmplărilor de până acum. Se afla acasă, răsfoind o carte pe care tocmai o luase de pe rafturile prăfuite ale bibliotecii comunale, mai mult așa, de curiozitate, să vadă și el cum îi stă unei cărți să aibă ca titlu niște ghilimele și-o îmbârligătură („a"), carte care, sub titlul acela ciudat, avea scris „O ANTOLOGIE A LITERATURII DE ANTICIPAȚIE ROMÂNEȘTI", iar pe prima pagină „îngrijirea ediției: Alexandru Mironov, Ion Ilie Iosif și Radu Honga", când, ridicând privirea, se uită printre mușcatele de la geam, înspre cerul senin de august, și exclamă:

— Să știi că și pietrele noastre tot niște *ozeneuri* d-alea era, dom'le!

Bilă si lanț
9

sărută-mă frate

scriu cu o parte din mine contrariată de strălucirea unui soare ca

(eram gata să-l compar cu fața unui copil dar fața unui copil

privită de aproape de prea aproape are pete pori fire de păr)

a unui soare ce nu poate fi înțeles

așteptând

(poate tocmai asta mă face să scriu)

scos din trăirea unui anotimp firesc neorbit de albul zăpezii câtă puritate aș fi exclamat deci

dizolvându-mă în excitarea simțurilor

a simțurilor și a gândurilor tremurând roșii dilatate umede de nerăbdare

și tocmai aceste inversări așacevanusepoate un soare de neînțeles luminând - cu cât folos - țărâna uscată în locul firesculuizăpada atât de asemănătoare cu:

ceea ce am trăit în locul a ceea ce aș fi vrut să trăiesc și ceea ce știu prea bine că vreau însă nu va putea fi niciodată

(pentru primele există realitatea leviatan și martor) și despre mulțimea de întâmplări posibile într-o lume mai bună mulțimea de vieți și întâmplări virtuale (gândește-te la un labirint cu oglinzi deformante - și re-formante! - dar nu spune la nimeni că ți-am zis asta e o imagine învechită uzată)

scriu

** *

Aiureli. Epic e numai de sticle: „apă carbogazoasă obținută din apă de izvor de mare adâncime prin filtrare și impregnare". *Sifon* e metafora. Stilul academic ar fi folosit *acid carbonic.* Avangarda H2CO3.

Si-mi vine să mă deconectez, să mă ridic si să eva- dez în exterior, pentru că e greu, e mult prea greu să trăiesc într-un punct de intersecție. în camera mea se închid-deschid drumuri, un număr infinit de drumuri. Acesta este izvorul marii tristeti, mereu exist doar într-unul și nu pot să văd oamenii și plăcuțele indicatoare și câinii - roșeați, neapărat roșeați - și galaxiile celorlalte care de aici par, doar imaginându-mi-le, mai frumoase. Un aforism pentru un săptămânal de provincie: tristețea - imposibilitatea ca două traiectorii să calce prin tine în același timp.

îmi vine să mă ridic, ziceam (întins pe burtă, televizorul uitat deschis scuipă în lehamite știri, gândesc, de fapt mintea macină sterilă influxul de informații, am impresia că gândesc) și să ies.

Câteva picioare în ușa liftului și hotărârea care m-a împins afară, pierzându-se puțin câte puțin. Să ajung totuși pe o terasă (mese de plastic alb, scaune din plastic alb, umbrele de plastic alb) și o necunoscută cu părul negru și lung, neapărat cu părul negru și lung, să se așeze la masa mea. Eu să beau o bere Minerva (zeița care s-a născut din spuma berii Minerva care s-a născut din spuma berii Minerva care) și să-i zic: „Știi, aș vrea să stăm de vorbă. De fapt, să-ți povestesc despre mine, altădată - care nu va mai fi - voi vorbi despre amândoi, eu să mă curăț de spaime pentru câteva ore, tu să asculți, apoi să uiți. Neapărat să uiți că m-ai cunoscut, altfel vei suferi aceeași pedeapsă".

* * *

— Cum te cheamă?

O necunoscută cu părul negru și lung.

— Diodor.

Diodor Petrescu completează în gând, firul de fum al țigării îi desenează în aer uimirea.

— Frumos, zice ea, pe mine Ina.

Ce nume mai e și acesta? ar fi întrebat alții sau pur și simplu (și idiotic), hă, hă.

— Ina și barosul, acul și cânepa, zice Diodor și imediat își dă seama că a făcut o greșeală.

„Daa?!" ar fi putut să răspundă ea, infatuat si ironic, voit infatuat si voit ironic. Si fara sa lase loc de re- » 5

plică. Orice replică ar fi însemnat îndoirea batjocurii, îndoirea înmultitului cu doi.

>

Privirea lui Diodor urmărește sinuozitățile îngâmfării sânilor Inei, se prăbușește de pe peretele abrupt acoperit de un tricou roșu al pântecelui, pe coapse, două semne pline de întrebare, urcă apoi spre buze.

— Al cui baros? râde ea.

Deseară o vei aduce în camera ta murdară, începi să speri, însă, fără să știi de ce, ea pare atât de sus.

Al meu, ar putea să răspundă, grosolan (și ce dacă?). O privește pe deasupra sticlei de bere cum respiră profund, așezată pe scaun în fața lui și-și dă seama cât de puternic poate să fie gândul.

— Nu mai pot să iubesc, zice Diodor calm, fără legătură, resemnat.

Creangă uscată, măduvă putredă, vine cineva, un copil, o înfige în pământ, frunze, flori îi leagă cu sârmă, ce frumos e copacul acesta.

Diodor Petrescu e o creangă uscată. îi pare rău că discuția a început așa. Ar fi putut să-i zică, pretențios și stupid și desuet, și ce dacă, ea n-ar fi băgat de seamă, „Ina și Diodor sunt personajele celei mai frumoase povești de dragoste care va exista vreodată". Acum e prea târziu. Ochii Inei ațintiți asupra lui, părul negru și lung căzând de o parte și de cealaltă a obrazului. Zâmbind.

— Ce dracu vrei, iubită sau mamă? Pleacă, mai bine pleacă!

fiule femeile au aripi
și păsările sunt făcute din îndoială îmi zicea atunci tatăl meu

Totdeauna conectat la mașina de vise, îmi sărbăto- resc neputințele. Mă realizez (iar realizările sunt mai rușinoase, mai pline de scârbă decât neîmplinirile vieții reale). Mă apăr. Mă justific.

Eram cu Si. De trei-patru ani e visul la care revin cel mai adesea. Mă joc. Uneori sufăr. Ei nu i-am spus-o niciodată. Regula jocului. Ea așteaptă.

La naiba!...

Eram cu Si. Nu mai știu unde. O sărutam, iar ea îmi mângâia sexul prin materialul tare al blugilor. Am ri- dicat-o în brațe. Ca pe un copil, cu o singură mână. Râdea. Strălucitori dinții care gustaseră primii fructul. (Invidios). Cu ea în brațe, am traversat în fugă, mai întâi ținuturi sălbatice: păduri, câmpuri, ape. Apoi orașul. Eșuând într-un loc cunoscut (până și în vis fuseserăm alungați din grădină... moșul e mizantrop), la parterul unei clădiri încă în construcție, fără ziduri, întinși în praf și noroi, într-o frecare inutilă a corpurilor sub privirile a sute de oameni. Aveam spectatori.

Succesul. Rusinos. Uneori chiar mai rusinos decât eșecul. *

* * *

Totdeauna ca atunci când te îndrăgostești prima oară. Bilă și lanț (I love you, Janis!):

— fie a un punct fix, iar p un punct variabil al unui cerc cu centrul în o; să se afle locul geometric al punctului de intersecție al bisectoarei unghiului poa cu cercul circumscris triunghiului poa

— dragostea este act clar de narcisism; iubirea perfectă este o iubire în trei: tu, eu și oglinda

—
jeanpaulsartrejamesjoycewilliamgibsonenrico-
fermi

— ferestrele sufletului tău sunt murdare; nu ai plâns niciodată.

— să continuu să joci până la capăt chiar și atunci când totul este deja pierdut: 22.Ne3 Rh7 23.Del c6 24.Cg4 Cg8 25.Nxh6! Nxh6 26.Cxh6 Cxh6 27.Cxd6 Db6 28.Cxe8 Dxd4 29.Rhl Dd8 3O.Tdl Dxe8 31.Dg5! Ta7 32.Td8 De6 33.f4 Na6 34.f5 De7 35.Dd2 De5 36.Df2! De7 37.Dd4! Cg8 38.e5! Cd5 39.fxg6 fxg6 4O.Txc6 Dxd8 41.Dxa7 Cde7 42.Txa6 Ddl 43.Dgl Dd2 44.Dfl...

* * *

179

Catedrala lingurilor Pompilian Tofilescu

Mă deconectez, în sfârșit, mă ridic și îmi aprind o țigară. îmi vine să strig, să mă lovesc de pereți. Stau la etajul șapte, e prea sus ca să sar pe fereastră, la unul ar fi fost altfel, cu un surogat de sinucidere aș fi putut să mă joc, numai atât, durerea fizică îmi repugnă, la o adică, de ce nu, în

schimb, un surogat de viață. Este a nu știu câta oară când ratez sansa de a evada si a în- t tâlni o necunoscută cu părul negru și lung.

De acum, însă, trebuie să vină Andra. Deasupra posterului cu o Carrie urâtă, împroșcată cu sânge, deasupra lui Queensryche, în colțul tavanului, ascuns sub țesătura fină și complicată, păianjenul. Mulțumirea de sine.

O bătaie în ușă. Deschid. Privirea ușor speriată, tre- murul abia perceptibil al mâinilor, niciodată nu te vei obișnui, Andra, cu mizeria care mă înconjoară. Și cu ideea păcatului. Deși ai avut timp. Ea se dezbracă încet, sting țigara, pun un disc, *show me the way to the next...* O privesc: la fel de firesc mi-ar face de mâncare. La fel de firesc ar traversa strada. La fel de firesc ar arunca un chiștoc de țigară. La fel de firesc ar săruta pe altul.

întinsă pe spate, sânii îi cad în lături, sternul transpirat, degetele mele înfipte în șoldurile ei moi, ca de burete. Termin, mă reped în baie și plâng.

Gândul că undeva, cineva, nu neapărat cu părul negru și lung...

Si că-ti rămâne doar ceea ce n-ai avut niciodată.

Avatarii Faraonuluiu Tia

de Mihai Eminescu & Aurel Cărășel

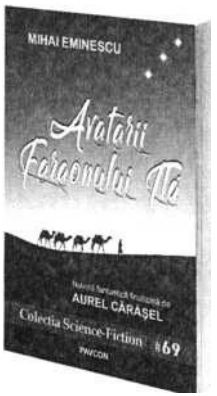

„Nici că se putea o continuare mai bună pentru o operă eminesciană excelentă!"
Constantin D. Pavel

Celebra și superba nuvelă fantastică, lăsată nefinalizată de Mihai Eminescu, a inspirat într-un mod profund pe prozatorul Aurel Cărășel, care, cu talentul său remarcabil (dovedit, de altfel, în proiectul literar „Clasici Renăscuți") ne dă

ruiește un final neașteptat și teribil de frumos la Avatarurile Faraonului Tlă".

Si dacă doar nuvela eminesciană, în sine, oferă o valoare lite- rară inestimabilă, continuarea acesteia, sugestiv denumită de profesorul Aurel Cărășel „Inima de opal a faraonului Tlă", vine cu un plus care îmbogățește cititorul cu sensuri și semnificații greu de descoperit altfel.

Titlu: *Avatarii Faraonului Tlă*
Autori: *Mihai Eminescu / Aurel Cărășel*
Nr. pag.: *160*
Colecția Science-Fiction: #69 »
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

CUPRINS

Zbor.....5
Catedrala lingurilor.....8
Omul stomac.....8

Omul anus.....11
Omul gură.....13
Sala de mese.....17
Fulgușor.....22
Domnul Puiu.....30
încheiere.....37
Domnul A.....42
Magazinul de suveniruri.....51
O zi de școală.....74
Sâmbătă, 12 septembrie, ora 12.....76
Nunta.....113
Moartea lui Jenei.....129
întâlnire de gradul al III-lea.....143
Invazia.....145
Intrușii.....154
Bilă și lanț.....174